לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

על המשמר

יום ב', ב' באלול תשמ"ח, 15 באוגוסט 1988 / שנה מ"ו מס' 13726 / המחיר 1.30 ש"ח כולל מע"מ

מצרים סרבה לבקשת ישראל לדחות פסק־הבוררות על טאבה

אורי הורוביץ

ממשלת מצרים מינתה כבר צוות בראשות עאתף צדקי, ראש־הממשלה ושחברים בו גם שר התיירות, שר הבנייה, מושל דרום־סיני וראש צוות פיתוח סיני, כדי להכין תוכנית לבנייה ולפיתוח איזור טאבה, כאשר זה יועבר לריבונות מצרית, על־כך מדווח העיתון „שארק אלאוסט". עוד טוען העיתון, כהסתמכו על מקור רם־דרג בקהיר, שמשלחת ישראל לשיחות עם מצרים בנושא טאבה, ניסתה לשכנע את המצרים לשלוח מכתב משותף לבוררים, על דעת שתי המשלחות, כדי שידחו את מתן פסק־הבוררות, אולם מצרים דחתה פנייה זו.

סגר על רצועת־עזה — 6 ישראלים נפגעו מבקבוק תבערה; 21 פלשתינים נפצעו מירויות

העוצר שהוטל על הרצועה — ללא הגבלת זמן ● תינוק, 3 ילדים ו־2 מבוגרים נפגעו מבקבוק תבערה שהושלך לעבר מכוניתם בוואדי עזה — מצב התינוק קשה ● הפגנות אלימות היו במשך כל היום ברצועה — אחד הפצועים מירי צה"ל, איבד את עינו

סמדר קרמר, שנפגעה מבקבוק תבערה. בין הנפגעים גם בנה התינוק, מתן (צילום: קרן)

ח"כ גרנות: הרוצה בשלום שלא יזרוק בקבוקי תבערה

כתב „על המשמר"

מוכ"ל מפ"ם ח"כ אלעזר גרנות גינה אמש בכל תוקף את זריקת בקבוק התבערה בגוש קטיף. גרנות אמר שלמעשה זה ודומים לו אין כל בסיס מוסרי ופעולות כגון אלה ואחרות רק פוגעות בסיכויי השלום, וזה דווקא עכשיו כאשר מסתמנות אפשרויות להסדר מדיני.

מוכ"ל מפ"ם הוסיף ואמר: „הפלשתינאים הרוצים בשלום, שומה עליהם לנווה את בקבוקי התבערה". גרנות קרא לצה"ל לאתר במהירות את זורקי בקבוקי התבערה ובכך להימנע מהטלת עוצר כללי על הרצועה. גרנות איחל בשמו ובשם מפ"ם החלמה מהירה לפצועים.

אבי בניהו, עתיים

שישה פצועים ישראליים מפגיעת בקבוק־תבערה, 21 פצועים פלשתיניים מירי חיילי צה"ל ועוצר מלא ובלתי־מוגבל בזמן על כל רצועת־עזה — זה סיכום האירועים העיקריים שהיו אתמול בשטחים.

שני מבוגרים, שלושה ילדים ותינוק נכוו אמש מפגיעות בקבוק־תבערה, שהושלך לעבר מכוניתם בוואדי עזה. התינוק, שנכווה כוויות בינוניות עד קשות, ושלושת הילדים פונו לבית־החולים ע"ש שיב"א במסוק צבאי והמבוגרים פונו באמבולנסים.

בקבוק־תבערה ממארב

בקבוק התבערה הושלך ממארב ליד גשר הבשור, בוואדי עזה. סמוך לשעה 6.30 בערב, עברה במקום מכונית מסחרית „טרנספורטר" של משפחת ג'יבלי, מהמרכז האזורי נוה־דקלים בגוש־קטיף. במכונית נסעו בני־המשפחה ואורחיהם, בני משפחות אלטרץ וקרמר. בקבוק־התבערה הצית את המכונית, שהסיעה 12 בני־אדם, ושישה מהם נכוו. כוחות צה"ל סגרו את האיזור ונתנו טיפול ראשוני לנפגעים.

(המשך בעמוד 4)

איי"בי נתן נועד עם אנשי אש"ף בתוניס, אך לא נפגש עם ערפאת

דליה שחורי (ארה"ב)

וושינגטון. — אייבי נתן, העושה עתה בוושינגטון, הכחיש אתמול כי נפגש עם יאסר ערפאת. נתן טען, כי היה בתוניס חמישה ימים, אך לא נפגש עם יאסר ערפאת, שהיה באותה עת בבגדד. נתן אמר, כי נפגש עם אנשי אש"ף אחרים. הוא התקשר עם שגרירות ישראל בוושינגטון וביקש להיפגש לשם דיווח עם שגריר ישראל משה ארד. נאמר לנתן, כי השגריר לא יוכל להיפגש אתו מאחר שהוא יוצא לוועידת הרפובליקנים בניו־אורלינס.

שיחות אייבי בתוניס

נתן נפגש ביום ה' שעבר עם תת־עוזר מזכיר המדינה גד ווקר, ודיווח לו על שיחותיו בתוניס. בפגישה השתתף גם סגן מנהל הדסק הישראלי במחלקת המדינה ג'ון הולצמן. נתן מסר בפגישה זו, ככל הנראה, וכן בפגישה עם חבר הקונגרס נר לוין, כי יאסר ערפאת מוכן להכריז בטלוויזיה שהוא מקבל את החלטות מועצת הבטחון 242 ו־338. ערפאת מבקש, לדברי אייבי נתן, כי ארה"ב תסכים להכיר באש"ף על סמך הכרזה זו.

שמיר ידע על הנסיעה

אייבי נתן בא לוושינגטון ישר מתוניס. הוא אמר כי במשרד ראש־הממשלה יודעים על נסיעתו. כן אמר, שהפרסומים סביב מאמציו עלולים להכשיל את העניין וכי השגת השלום היא מטרתו העיקרית. „אלך לכל מקום, אעשה כל דבר, אחצה כל גבול, אם אני מאמין שזה יעזור לשלום", אמר. הוא הרגיש, כי ראה את יאסר ערפאת בפעם האחרונה בביירות ב־1982. עוד אמר, כי ביקר בתוניס בדרכונו הבריטי.

שגרירות ישראל בוושינגטון דיווחה ביום ו' ללשכת ראש הממשלה וללשכת שר החוץ, על פי ידיעות שהגיעו לידיה, כי אייבי נתן נפגש עם אנשי מחלקת המדינה וכי לפי דבריו הוא נפגש עם אנשי אש"ף.

מס' 2, אבו־איאד

אבו־איאד, מהמנהיגים הבכירים של הארגון, בראיון ל„ז'ורנל דה דימאנש":

אש"ף מוכן לנטוש האמנה הפלשתינית

יכיר על מדינה בגבולות החלוקה ויקים ממשלה זמנית שתהיה מוכנה לדון עם ישראל על גבולות הקבע ● נסתיימו שיחות משלחת אש"ף בירדן ● לדברי רבת־עמון „הביע אש"ף סיפוק מצעדי חוסיין"

ארנון יפה (צרפת), אורי הורוביץ

פאריס. — אבו־איאד, האיש מספר שנים באש"ף, הביע נכונות לנטוש את האמנה הפלשתינית אם יגיע הדבר את ישראל להסכים לשיחות על הקמת מדינה פלשתינית והכרה הדדית בינה לבין ישראל.

בראיון לעיתון הצרפתי „ג'ורנאל דה דימאנש" אמר אבו־איאד, כי הממשלה הזמנית שיקים אש"ף תכריז על מדינה פלשתינית בגבולות החלוקה, מ־1947 אך בה בעת הוסיף: „אנו שוקלים ברצינות להקים מדינה פלשתינית, עם ממשלה זמנית, שתוכניתה הפוליטית תהיה שונה לגמרי מהאמנה הפלשתינית של אש"ף".

רבין: שישתחררו מאש"ף

שר הביטחון יצחק רבין, שדבריו הוסיעו גם הם באותו עיתון, הביע תקווה שהפלשתינים בשטחים יטלו על עצמם את הנהגת מאבקם וישתחררו מאש"ף. „אני שואל אותם, בפגישותי איתם, אולי יטלו לידיהם את ההנהגה," אמר רבין והוסיף, כי הוא מציע שיחות למנהיגים בשטחים, בתנאי שלא ישמשו רק כרוורים.

החלטת החלוקה

אבו־איאד אמר, כי בהכרזה על הקמת המדינה הפלשתינית, יתבסס אש"ף על החלטת האו"ם 181, שהיא החלטת החלוקה מ־1947, ולא על החלטת מועצת הביטחון 242. „אינני אומר שצריך להסכים על הגבולות שמוכירה החלטה, אך אני אומר שצריך להתייחס להחלטה, משום שהיא היחידה הכוללת את הסכמת האו"ם להקמת שתי מדינות," אמר אבו־איאד.

הוא נשאל: „האם אתם, הפלשתינים, שדחיתם את החלטת החלוקה ב־1947

(סוף בעמוד 2)

לשכת ראש־הממשלה חרצה משפטה על הצהרת אבו־איאד:

אש"ף מנסה להשיג היום בלהטוטי מילים מה שלא הצליח להשיג בטרור

תגובות דומות השמיעו גם דוברים אחרים בליכוד ● מבוכה במערך ● ח"כ יציב: לא להחמיץ סיכוי היסטורי נוכח השינויים בעמדת הפלשתינים

מוטי בסוק

בתגובה לדברי אבו־איאד, קבעה אתמול לשכת רה"מ שמיר, כי „אש"ף רוצה להשיג היום בתרגילים של להטוטי מילים, את מה שלא הצליח להשיג בטרור ורציחות".

לשכתו של שמיר אומרת כי „בדברים של אבו־איאד אין שום דבר שצריך לגרום לישראל לשנות את עמדותיה. אש"ף נוסד לפני 24 שנים במטרה לחסל את ישראל. מטרתו זו בעינה עומדת. כשם שלא הצליח עד עכשיו במטרתו, פרט לגריפת סבל לתפים מפשע, כך לא יצליח גם בעתיד. בוודאי שיכשל בתרגיל החדש שלו, שכולו תעמולתי ואין בו ממש."

אי־אכמן בליכוד

גם דוברי ליכוד אחרים התבטאו

(המשך בעמוד 4)

הרגעה שנתבדתה

אתמול בישר לנו שר הביטחון יצחק רבין, שסוף־סוף יש ירידה משמעותית בהטלת בקבוקי־תבערה בשטחים. בו בערב הודיע דובר צה"ל על תלקחות מחודשת של המהומות ברצועת־עזה ועל פגיעה קשה במשפחה יהודית שלמה דווקא באמצעות בקבוק־תבערה.

שר הביטחון, הזהיר בדרך־כלל בהתבטאויותיו, נמצא כנראה במצוקה קשה, אם נזקק לדברי הרגעה שהתבדו ביום אמירתם. גם אם היתה הודעתו מבוססת על סטטיסטיקה מסוימת, היה חייב לדעת, כי זו אינה יכולה לשקף אל־נכון את מגמת ההתפתחות בשטחים. אם היה רבין משוכנע שהמגמה אכן יורדת, משהו לקוי בכושר שיפוטו. אם רצה רק להרגיע – משהו לקוי בהערכתו את כושר השיפוט של הציבור. בשני המקרים, אמינותו שלו היא המתכרסמת.

כדאי גם לחשב את תשומת ליבו של שר הביטחון לתבערה הפוליטית והתקשורתית, האזורית והבינלאומית, ההולכת וגוברת סביבנו. למן הודעת ההינתקות של חוסיין מן הגדה, למן פרסום השומתו של באסם אבו־שריף ומסמך פייסל והידיעות הסותרות על הקמת ממשלה פלשתינית גולה. אתמול נוספו אליהם דברי אבו־איאד, שעטו לבוש מתון, ובהם מופיעה זו הפעם הראשונה הערה על שינויים אפשריים באמנה הפלשתינית. ממשלת ישראל מסרבת לראות את הקשר בין האש בשטחים לבין התבערה הפוליטית והתקשורתית סביבנו בעולם. היא מצהירה חדשות לבקרים, שתכבה את האש, ולחלופין, שהיא מסוגלת לכבות אותה, אבל הוא מתאפקת (פירושו של דבר שידיה כבולות), והיא מתעלמת מן התבערה התקשורתית העולמית ומזלזלת בה. ידוע, אומנם, שממשלת האחדות הזאת משותקת לחלוטין ולפחות עוד 11 שבועות נדונה המדינה להתחת הזאת לשיתוק מוחלט. אבל, לפחות המערך, אשר הצהיר על נכונותו לפשרה טריטוריאלית, היה חייב להתייצב למען המדינה, ואנחנו מעזים להוסיף, גם למען הצלחתו בבחירות – מאחורי דבריו של יו"ר מטה הבחירות שלו, עזר וייצמן, שהביע לא־אחת את נכונותו להידבר עם מי שמכיר בנו ומפסיק את הטרור, לרבות אש"ף.

זה היה מונע ממנו ומאיתנו ימים קשים כאלה של הפתעות.

„המשמר"

ציורמצב

איזמל/ סיפורי התנ"ך

דוד המלך ואבירי השולחן

על התנ"ך, כידוע, כבר מזמן אין קופירייט. כולם חופשיים לעשות בו כרצונם — להפיק ממנו מחזות, שירים, רומנים היסטוריים ופארודיות, איורים ו„סיפורים לילדים." כל דור מפרש את הדמויות על פי דרכו והבנתו.

דוד המלך, למשל, הצטייר בעיני מיכאלאנג'לו כמשהו בין אכילס הצעיר לאנטינואוס, ואילו הסופר האמריקני ג'וזף הלר מתאר לו את דוד הזקן כמעין יהודי־אמריקני מתחכם, דובר יידיש... זכותם.

אני שייכת לדור שראה את הדמויות המקראיות כפי שצויירו על ידי גוסטאב דורה באיוריו המהוללים. היום ספרי התנ"ך בהם לומדים בבתי־הספר בישראל חפים מכל איור, מחשש עינא בישא של הרננות, כנראה. את „סיפורי המקרא" איירו לנו בילדותנו כל מיני ציירים ישראלים, שראו את הדמויות בסגנון ניאו־כרואי. מילא — יכול להיות הרבה יותר גרוע.

עד כמה יותר גרוע, זאת הוכיחה לנו בימים אלה הוצאת „יבנה", שבחרה להוציא לאור משהו תחת הכותרת, „סיפורי התנ"ך לילדים", שהאיורים להם לקוחים מאיור־שהיא הוצאה אמריקנית בויסקונסין, והם מעוצבים ברוח ימי־הביניים הנוצריים, ומתאימים להפליא למהדורה לא־מכובדת של הרומנים ההיסטוריים של וולטר סקוט. כך, למשל, נראים בספר המלך דוד ומלכת שבא:

יעל לוטן

שמון הלבוש, ישר מחצרו של המלך ארתור – באיורים אחרים מופיעות קשתות דומיות – המצאה ארכיטקטונית שאיש עוד לא חלם עליה, אפילו בימי הזוהר של יוון העתיקה

עורך „עמוד־אחורי": יצחק בוטון

עמוד אחורי „המשמר"

בשטח/מטאוריטים

חושך בעיניים

כל התנאים חברו יחד כדי להעניק לאירוע את המתח וההתרגשות המצופים, עד שבאו העננים והסתירו: יגאל פתאל מנהל מצפה הכוכבים בגבעתיים הבטיח חזיון של כ־70־60 מטאורים בשעת השיא, ביום חמישי בלילה בין 2־1 לפנות בוקר. מאות חובבי אסטרונומיה התכנסו בפארק אפק כדי לחזות באירוע החר־שנתי. התנאים היו אידיאליים: לילה חשוך ללא אור ירח, ועד שהעננים הסתירו ניתן היה לראות כמה מטאורים בודדים גדולים ונוציים חודרים ונשרפים באטמוספירה. את כל המאוכזבים פיצתה ההזדמנות להציץ בכוכבים דרך 20 טלסקופים רבי עוצמה שהוצבו בפארק, ולראות את הטבעות סביב כוכב שבתאי, להתבונן בנוגה, להתפעל מהמאדים ואפילו לראות את צדק שהבקיע עם שחר. כל הרומנטיקנים הצטיידו בשמיכות, השתרעו חבוקים, מוכנים עם רשימת משאלות לכל מטאור, שהוא כידוע בשמו העממי „כוכב נופל".

מטר מטאוריטים ובמרכז השביט „האלי", שהוא האירוע למבקשי המשאלות בעלי סבלנות וצוואר ארוך

מדי שנה חוצה כדור הארץ חגורה של אבק כוכבי שמקורה בכוכבי שביט שהקיפו את השמש, ואיבדו חומר רב לחלל בכל הקפה. כאשר כדור הארץ חוצה את חגורת האבק, כוח המשיכה שלו מושך את החלקיקים שנכנסים לאטמוספירה ומתלהטים מחמת החיכוך ואז אנו רואים „כוכב נופל". רוב המטאורים נשרפים באטמוספירה ואינם זוכים להגיע לקרקע. מטאור שמגיע לקרקע נקרא מטאוריט, ואחת הדוגמאות המוכרות היא אבן הכעבה שבמכה, אבן שחורה, ושמיימית למהדרין. את ה„הפנינג" האסטרונומי מארגנת מדי שנה האגודה הישראלית לאסטרונומיה בפארק אפק וכהר הטייסים ליד ירושלים.

ניצה רימון

בשטח/ חתונה ים־תיכונית

קול ששון וקול אינתיפאדה

עבר אל־מסיח, כומר המנזר הלאטיני ביפו היה נבוך מעט ביום ששי בערב. נבוך ומרוצה. חתונות הוא אוהב, אבל זו שהתקיימה ביום שישי, אצלו במנזר, היתה מבויימת, ולכן היה נבוך.

נסים שאקר, יו"ר „האגודה למען ערביי יפו", יודע לתת הסבר לאירוע. „זה שש שנים אנחנו מקיימים בכל קיץ מחנה עבודה בינלאומי. מגיעים אלינו תיירים משוודיה, אנגליה וגם מכל קצוות הארץ. מקימים אוהלים ועוסקים בכל מיני פעילויות בקהילה במטרה להחיות את השורשים של הקהילה."

והחתונה המסורתית כדת וכדין היתה עוד אירוע שכזה. עוד סמל, „חתונה פלשתינית", מדגיש נסים, והכל מתרומות של אנשי יפו. החתן והכלה נישאו לפני כחודש, וביום שישי שיחקו רק ניצבים בתוך החינגה ההמונית. בסוף קיבלו סרט וידיאו מצילומי האירוע בתמורה. „בילאדי, בילאדי" היו המלים הבודדות שהבנתי, מתוך סידרת שירי מסורת ששאגו שני משמיעים אל הרמקולים ברחבת המינזר.

גם היפעאת טורק, הכדורגלן המהולל שעשוי לעבור ולשחק במגרשה של מפלגת ר"צ בעתיד, לא כל כך הבין את המלים אבל ידע לתת דברי פרשנות מקומיים. יפו, הוא אומר, היא כלת־הים התיכון — ארוסת אל־בחר — חים והאנשים כאן רצו להביע רגשותיהם לעירם, וחוץ מזה, מדליק מקור אחר, כל הפרוייקט הזה הוא פרוייקט מחאתי שקט. נגר מיז אני שואלת, בעיקר נגר צ'יץ' שמתיימר לפתח את יפו אבל הורס לנו את הבתים הוא משיב. יפו אמנם ירדה מהכותרות, אך ממשיכה למחות בשירים, בריקודי דבקה סוערים, במנסף, אותה ארוחת נישואין מסורתית עם מגשי אורז ענקיים, רבעי עוף ודברי מאפה מיוחדים, מה שעשתה האינתיפאדה לערביי ישראל — חתונה מבויימת. שורשים.

אלישבע איילון

מן הכורסה/„יומן" ליל שבת

לתפארת מדינת ישראל

השבוע האחרון הביא לקהיר פמליה גדולה של מנכ"לים וסמנכ"לים ופקידים ועיתונאים לרוב, ככל שיכול להכיל ה„מינהאוז", כדי להמשיך ולגלגל את המשבר המתמשך הקרוי להלן „משבר טאבה". כי זאת לדעת: כל עוד יימשך „משבר טאבה" ולא יגיע אל פתרונו, לא יוכל איש מקברניטי המדינה להתפנות ולטפל בנושאים המדיניים האחרים העומדים על הפרק. וכל מדינאי ראוי לשמו מעדיף לעסוק לאורך זמן במשבר זוטר, במקום להתפנות ולטפל במשבר חשוב ורציני. „יומן" ליל השבת הראה את המדינאים שלנו בתפארתם, מגולחים, מחוייכים, שבעים. יוסי בן־אהרון השיג את הישגו הגדול ביותר, כאשר הוכיח לשמעון שמיר ולאברהם טמיר מי בעל־הבית. ובאשר לטאבה, הזמן, כרגיל, פועל לטובתנו. אולי, למשל, יפרוץ משבר מדיני חמור עם מצרים וכל ההסכמים יתבטלו, ואולי תפסוק הבוררות פסיקה המשאירה מקום לספק, ואולי יקבל לירון נלסון אזרחות מצרית. מכל מקום, בן־אהרון ואהוד יערי בילו עוד שבוע בקהיר, ואנו, צרכני התקשורת, זכינו לרבע שעת „יומן" על הישגי מדינאינו, לתפארת מדינת ישראל.

ומייד אחרי טאבה, תמונת הווי שבועית מן השטח, הפעם במחנות הפליטים בעזה. חיילים בקסדה ותגור רודפים אחרי נערים בסימטאות. צה"ל, הטוב בצבאות, העמוס מפקדים מוכשרים, הרוכש נשק מתוחכם וחדיש ובונה תוכניות ארוכות טווח, נשאר מזה תשעה חודשים באותו סרט, מרשדש באותה ביצה, ותקוע עם אותו תרגיל, התרגיל היחידי האפשרי — ריצה מתנשפת, נואשת, מבישה, בסימטאות שכבר מזמן אינן תחת שליטתנו, אחרי ילדים נטולי פחד וקלי רגליים, לתפארת מדינת ישראל.

וכשאתה רואה איך תוברת שלומיאליות המדינאים במשימה שאינם רוצים להצליח בה, עם חוסר האונים של החיילים במשימה שאינם מסוגלים להצליח בה, אתה נותר עם הרגש האנושי היחיד העונה למראה־העיניים — בושה בריאה ומטהרת.

דוביק רוזנטל

אח"מ/קיטי דוקאקיס

יש לה סיבות להילחם

קיטי דוקאקיס עשויה להיות היהודיה הראשונה בבית הלבן. רעייתו, זה למעלה מ־25 שנה, של מייקל דוקאקיס, כבר מתכוננת לאפשרות הסבירה הזאת. „אם אגיע לבית הלבן," היא מצהירה, „אינני מתכוונת להישאר בצל. אני רוצה לפעול למען מטרות שאני מאמינה בהן, למשל, מאבק בסמים."

ויש לה סיבה טובה לרצות להילחם בנגע הזה. קיטי דוקאקיס הודתה בפומבי, לפני זמן לא רב, כי היתה מכורה לדקסדרין, גלולות־הרזיה נרקוטית. היא החלה להשתמש בגלולה עוד לפני שהכירה את בעלה (השני), המועמד כיום לנשיאות ארצות־הברית. אז כבר היתה גרושה ואם לתינוק. דוקאקיס האמין כי מצבי־הרוח של אשתו הם פשוט עניין של אופי. היא הצליחה לעבוד עליו בעיניים, להחביא מפניו את הגלולות ולהתפקר, איכשהו. בסופו של דבר הגיעה להחלטה אמיצה, לנסות להיגמל מתלותה בגלולות.

מייקל וקיטי דוקאקיס: נשמת עשן בפניו

„הרגע הקשה ביותר בחיי הגיע, כאשר גיליתי למייקל ולילדים, שיש לי בעיה רצינית הדורשת פתרון קיצוני," היא מספרת. „הם נדהמו — אם כי מייקל, כנראה, כבר ניחש זאת, לאחר שגילה את מחבוא הגלולות שלי, זמן קצר לפני שהחלטתי ללכת לטיפול. נמילה — אבל תמכו בי, מכל הבחינות."

היא נגמלה מגלולות אבל עדיין, אומרים, אוהבת לעשן סיגריות. מייקל שונא ניקוטין. יום אחד, כך הרכילות במסצ'וסטס, שם הוא משמש כמושל, נסעו יחד במכונית־השרד שלו, יחד עם אורחת רשמית שלו. קיטי עישנה, הוא ביקש שתפסיק. היא נשפה עשן בפניו ואמרה לו, בקור־רוח: „תפסיק לזיין לי את השכל..."

אבל הם עדיין מאוהבים, מרגיעים אותנו מאמריקה, ועדיין, למרות סדר־היום הלחוץ, הוא מקפיד להגיע הביתה, לסעודת־הערב, עם קיטי והילדים.

עופר ניר

בירושלים מתייחסים ברצינות לכוונת אש"ף להקים ממשלה פלשתינית גולה

מעריכים כי ערפאת עשוי להודיע על כך בשלוש הזדמנויות: בעצרת האו"ם, במועצת אירופה, או במועצה הפלשתינית הקרובה ● המינהל האזרחי הודיע בתוך כך כי לא ייתן לאש"ף להשתלט על השטחים — מתכנן יד קשה כלפי ועדות האינתיפאדה ● שרון תבע בישיבת ממשלה צעדים חמורים כנגד "עיירת המתפרעים קלקיליה"

מוטי בסוק, מנחם ענברי

ערפאת עשוי להכריז על הקמת ממשלה פלשתינית גולה בישיבת העצרת הכללית של האו"ם, או במועצת אירופה הקרובה בשטרסבורג, או במועצה הלאומית הפלשתינאית באלג'יר. כל שלושת הגופים הללו מתכנסים בספטמבר הקרוב.

הערכה זו מסרו אמש לממשלה גורמי בטחון. גם במשרד החוץ בירושלים יש גורמים המעריכים כי ערפאת ינצל את העצרת הכללית הקרובה של האו"ם למהלך דרמטי.

בישיבת הממשלה סקרו גורמי הבטחון את ההשלכות שיש לצעדיו של חוסיין על הגדה, ירדן, ובעולם הערבי. דובר על ביקורה של משלחת אש"ף ברבת עמון, ודווח על ההתרוצצות בסוגיית הדרכונים. הודגש כי אש"ף אינו רוצה להשאיר את הפלשתינים ללא דרכונים. אש"ף גם אינו מאושר מהחלל שהותיר חוסיין; ייתכן כי ביקור משלחת אש"ף ברבת־עמון יביא למגעים בדרג גבוה יותר בין אש"ף לירדן, ואף לפגישה בין ערפאת והמלך חוסיין.

שתי גישות באש"ף

גורמי הבטחון מסרו כי באש"ף פועלות שתי גישות של קיצונים יותר ושל מתונים. הקיצונים ממשיכים לדגול בקו קשות נגד ישראל. לעומת המתונים, אותם מייצג בסאם אבו־שריף, המחפשים ערוצים להידברות עם ארה"ב. בשטחים עצמם מנסות הוועדות המקומיות להפוך את האלימות לתופעת קבע. כך בכך הן מנסות גם בדרכים שונות להגדיל כוחן הפוליטי.

רבין: השטחים נרגעו

שר־הבטחון יצחק רבין מסר לממשלה כי בתקופה האחרונה נרגעו השטחים במידה מסויימת, כנראה בגלל מדיניות היד הקשה של הצבא. קטן מספר בקבוקי התבערה הנזרקים בשטחים בכ־50 אחוז. כנראה בשל המדיניות המתירה להרוג את הזורקים, וההורסת את בתיהם והבתים מהם הושלכו הבקבוקים.

יוסקה שפירא (מפד"ל) זעם מדוע דרשה הפרקליטות הצבאית עונש קל לאישה מביתא, מנידה צאלח דאוד. לדעתו הפגיעה ברומם אלדובי חייבה עונש קשה בהרבה מ־8 חדשי מאסר.

שרון: יד קשה בקלקיליה

השר שרון שאל מי מגע בסוף השבוע שעבר בחלונות העירייה בחברון. הוא המליץ לנקוט ביד קשה נגד עיירת המתפרעים כדבריו, קלקיליה, שכן לעיירה זו חשבון דמים של 70 שנה עם העם היהודי. גורמי הבטחון העירו כי בעיית קלקיליה מטופלת על ידי צה"ל, כולל סלילת כביש עוקף. עיקר הקושי ביישוב השכונה החדשה המאוכלסת בפליטים יוצאי הרצועה.

לא יתנו לאש"ף להשתלט

"כל עוד יש החלטה פוליטית שאש"ף אינו לגיטימי בשטחים, לא יאפשרו לו לתפוס עמדות שלטוניות", כך נמסר אתמול בפגישה עם כתבי השטחים. בפגישה נמסר כי באחרונה מנסים תומכי אש"ף להשתלט על השיווק החקלאי. אם גורמים עויינים ישתלטו על צינורות השיווק לא יהיה שיווק, הובהר באותה פגישה.

כן נמסר כי ישראל הזהירה את אונר"א מפעילות שתחרוג מן המנדט שלה, ושלא תהפך לצינור העברת כספים של אש"ף. עם זה הודגש כי עד כה שום גורם בינלאומי הפועל בשטח, לא חרג מן ההבנות עם ישראל. ארה"ב פועלת אצל ירדן שלא לסגור את הגשרים בפני תוצרת חקלאית מן הגדה. אם תעשה זאת ירדן תיווצר בעייה לא קלה גם לחקלאים הערבים, וגם לחקלאים הישראלים, המנהל האזרחי, כך נמסר, פועל אצל משרד החקלאות להבטיח את האינטרסים של החקלאים הערבים.

הגדלת המיכסות

בעניין זה מסרו קודם לכן לכתבנו מקורות במערכת הבטחון, כי לא יהיו מנוס מהגדלת מכסות הייצוא מן השטחים לישראל, אם אכן תסגור ירדן את הגשר בפני החקלאות הערבית בשטחים. עוד נמסר כי הטיפול בוועדות המסתפחות של האינתיפאדה יקבל מעתה עדיפות. מקצת חברי הוועדים כבר עצורים, ואחרים ייעצרו. כן ינקטו צעדים נוספים לפיקוח על הכספים שנכנסים לשטחים ומשרד החוץ כבר הביא לידיעת גורמים זרים, כי אסור לשלם לתושבי השטחים יותר מ־400 דינר בחודשיים ללא אישור. הגבלה דומה גם הוטלה על הבנק קאהיר עמאן שסניפיו פועלים בשטחים.

שרון וארבלי־אלמוזלינו מתכננים הטלת מס מיוחד על סיגריות

שר־המסחר והתעשיה אריאל שרון, ושרת הבריאות שושנה ארבלי אלמוזלינו נפגשו אתמול והחליטו לגבש במשותף הצעת החלטה לפיה יוטל מס מיוחד על סיגריות, שהכנסות ממנו יוקדשו למלחמה בעישון.

הקימו מועצה עליונה לענייני חקלאות בגדה; זעם במערכת הבטחון

מנחם ענברי

אישי ציבור בגדה המערבית החליטו להקים מועצה עליונה לענייני חקלאות — וחוגים במערכת הביטחון רואים החלטה זאת בחומרה. כ־50 אישי־ציבור התכנסו ביום שישי במזרח־ירושלים ודנו בהתפתחויות הצפויות בצמצום היקף הייצור החקלאי בגדה כתוצאה ממדיניות ירדן החדשה. באמצעות המועצה העליונה לענייני חקלאות הם מבקשים, ככל הנראה, להוציא את השיווק החקלאי מידי תומכי ירדן. במערכת הביטחון אומרים כי לא יתנו לזה יד, וזאת במסגרת המדיניות שלא לאפשר לאש"ף לתפוס את החלל הריק בשטחים.

אש"ף מוכן לנטוש

(סוף מעמוד ראשון)

מתכוונים היום להכיר בישראל?"

"מוכן מאליו", השיב, "משום שהחלטה 181 מתייחסת להקמת מדינה ישראלית."

השלום הוא הפתרון

אבו־איאד סבור, כי הישראלים אינם צריכים לחשוש מהקמת מדינה פלשתינית. "הבעיה אינה עוד לשמור על שטח גיאוגרפי על־מנת להגן על גבולות. יש לכולנו טילים. השלום יכול לפתור את כל הבעיות אמר.

הכרזת עצמאות וממשלה גולה

מנהיגי אש"ף ימליצו על הקמת ממשלה פלשתינית בגולה, במושב המועצה הלאומית הפלשתינאית באלג'יר — על כך מסר אתמול מקור פלשתינאי בכיר בבגדד. "הוועד הפועל של אש"ף החליט להמליץ למועצה הלאומית על הקמת ממשלה גולה ועל הכרזת עצמאות", אמר המקור, שהוא מקורב להנהגת אש"ף.

451 חברי המועצה הלאומית אמורים להתכנס בסוף חודש זה או בתחילת ספטמבר, כדי לדון בהצעות אלה, הכיתר הצעדים שיש לנקוט בעקבות צעדיה האחרונים של ירדן להינתקות מיהודה ושומרון.

נסתיימו השיחות בירדן

מישלחת אש"ף סיימה אתמול את שיחותיה בירדן. ממשלת ירדן, פירסמה הודעה בה סקרה את השיחות וציינה כי המשלחת הפלשתינית בחנה את צעדיה האחרונים של ירדן כלפי הגדה. לדברי ההודעה השיחות היו גלויות, ונסובו על מצב הפלשתינים לאור צעדי ירדן כלפי הגדה. נמסר כי המשלחת הפלשתינית הביעה סיפוק מצעדים אלה והביעה את בטחונה שהדברים נעשו למען האינטרסים של העם הפלשתיני ולמען השגת מטרותיו הלאומיות, וכן על מנת לסייע לאינתיפאדה בשטחים.

מחלוקת על הזהות הירדנית

יצויין שלמרות ההודעה הירדנית המפורטת שדיברה על תמיכה והבעת סיפוק פלשתיני מצעדיו של המלך חוסיין כלפי הגדה, התגלעה ביום השני של השיחות מחלוקת בין שני הצדדים בנושא הזהות הפוליטית של האזרחים הירדנים ממוצא פלשתיני.

בעוד הנציגים הירדנים טענו שאזרחים אלה הינם אזרחים ירדניים לכל דבר, הביעו נציגי אש"ף את הרצון של אש"ף לייצגם. מקור ירדני מסר בעיקבות השיחות, שירדן רואה את עצמה כמדינה ריבונית ועצמאית, ואין לאש"ף זכות לייצג את הירדנים ממוצא פלשתיני.

הסכם קונפדרטיבי

חבר הוועד הפועל של אש"ף ג'מל צ'ורני אמר בראיון לעיתון הכוויתי "אלאנבאא", שצעדיה של ירדן סוללים את הדרך לאיחוד קונפדרטיבי בין המדינה הפלשתינית לירדן, ושעל אש"ף לשמור על יחסים מיוחדים עם ירדן.

מ"מ ראש מועצת גבעת שמואל:

הכאת הפועלים הערבים — לא על רקע לאומני

רונית מורגנשטרן

בעקבות פרשת הכאתם של קבלן משנה לפינוי אשפה של מועצת גבעת־שמואל, יוסי מססה, ושלושה פועלים ערבים, אומר מ"מ מזכ"ל המועצה, אמנון אורן, כי לדעתו למרות טענת המשטרה לא מדובר ברקע לאומני לתקיפה. "בגבעת־שמואל אין מאפיינים של אלימות כלפי ערבים. יש לנו עוד 14 פועלים ערביים שעובדים כל יום בחצרות הבתים ואף אחד לא נוגע בהם לרעה. אולי גוף חיצוני שילם להם כדי שיעשו את זה", אמר.

"העובדה שהקבלן היהודי הוא שהוכה ושהערבים כמעט ולא נפגעו מצביעה לדעתי על־כך שבאמת לא מדובר ברקע לאומני. אולי הרקע הוא פלילי. המשטרה ממהרת להודיע שמדובר ברקע לאומני, וזה סתם מחמם את האווירה. כל דבר מותרים היום עם האינתיפאדה", הוסיף.

תחזית מזג האוויר: להיום מזג האוויר יהיה חם בפנים הארץ ובהרים ונוח במישור החוף. טמפרטורות המינימום והמקסימום החזויות: ירושלים 21 עד 30, רמת הגולן 21 עד 33, צפת 20 עד 31, חיפה 24 עד 33, טבריה 25 עד 40, עולה 23 עד 35, שומרון 20 עד 33, תל אביב 24 עד 31, נמל תעופה בן גוריון 21 עד 32, יריחו 34 עד 38, עזה 24 עד 31.

המשטרה מנעה הנפת דגלי הלאום בתחנת הר־הבית

עתיים

"נוכחות התקשורת עלולה ללבות את היצרים ולגרום למהומות" — כך הסביר סגן ניצב נתן קרמרסקי, את סרובה של המשטרה לאפשר את עליית נאמני הר־הבית לתחום ההר.

ועד הנאמנים, בראשות גרשון סלומון, התכוון להניף את דגל הלאום בכניסה להר הבית, ובכך לפתוח מסע הנפת דגלים בישובים היהודים בכביש ירושלים יריחו, אשר יסתיים בגשר אלנבי בטקס, בו תוכרז הריבונות הישראלית ביהודה שומרון ובהר הבית.

העליה להר הבית, אשר תואמה מראש עם המשטרה במקום, גרמה לזעם רב בקרב נאמני הר הבית.

בתגובה על איומי סלומון לפנות לערכאות משפטיות, משום שפקודת המשטרה נוגדת את החלטת בג"צ, אמר סגן ניצב קרמרסקי, כי החלטת הבג"צ מותירה מקום לשיקול המפקד בשטח. ומאחר שצפה כי נוכחות התקשורת תלבה את היצרים, אסר את כניסת ועד הנאמנים להר הבית.

"על המשמר" עתון יומי
המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: מארק גפן
עורך משנה: ישראל זמיר (בחופשה)
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833 חשבון בבנק הדואר 4—43360—3
המען למכתבים: שירות שקידואר נע"ל ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR" (The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנסור חדרים 102—121, טל' 3—233161. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008; חיפה: רח' פבזנר 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

לאחר ששמעו גירסאות סותרות על הנעשה במתקן בקציעות:

שופטי ביהמ"ש העליון יבדקו את תנאי המעצר ב"אנצר 3"

טוביה בסקינד, עתיים

נשיא בית המשפט העליון השופט מאיר שמגר, המשנה לנשיא השופט מנחם אילון והשופט גבריאל בך ייצאו בקרוב לביקור במחנה המעצר לעצירים מינהליים "אנצר 3" בקציעות שבנגב. כך קבעו השופטים אתמול, בדיון בעתירת 14 עצירים מהמחנה להעבירם לכלא בתחומי השטחים או לשפר את תנאי מעצרם בקציעות. מועד הביקור טרם נקבע.

את הרעיון ששופטי בג"ץ יבקרו בקציעות העלו פרקליטיהם של העותרים, לאה צמל ועבד עסלי. השניים אמרו לשופטים בעת הדיון, כי תנאי המעצר בקציעות, שם נמצאים כעת כ־2500 עצירים מינהליים ערבים, בלתי אנושיים. לדבריהם, הצטברו אצלם עשרות תלונות של עצירים, ורק ביקור של השופטים במקום יאפשר להם להתרשם באופן בלתי אמצעי מהמצב.

תנאים קשים

עורכי הדין מסרו לשופטים, כי במחנה שוכנים 28 עצירים באוהל הפרוץ לרוח ולסופות, בחום של יותר מ־40 מעלות. תנאי החיים במקום קשים ביותר. ההגיינה אינה נשמרת, לא ניתן לאסירים לשמוע רדיו או לצפות בטלויזיה והם אינם מקבלים ספרים ועתונים, אמרו הפרקליטים. הם הגישו לבית המשפט תצהירים של עצירים ששוחררו מ"אנצר 3" בשבועות האחרונים ובהם תאורים מזעזעים, לדבריהם, על המתרחש שם.

המדינה: הכל בסדר

מנהלת מחלקת הבג"צים בפרקליטות המדינה עו"ד נילי ארד, מסרה: "ערכנו ביקור במקום. אנו מוכנים להתייחס לכל הטענות אך התרשמותנו היא שהדברים במחנה מתנהלים בדרך הנאותה ביותר האפשרית". עוה"ד ארד הביאה לפני השופטים תצהיר של אלוף משנה דוד צמת, מפקד מיתקן הכליאה, ולפיו בכל חלקה שבמחנה המעצר יש מקלחות, ושרותים והמספיקים לשימוש כל הכלואים. נשמרת ההגיינה במקום וניתן לעצירים טיפול רפואי: בקציעות עובדים 6 רופאים ו־12 חובשים, לפי התצהיר.

בית המשפט עדיין לא נתן דעתו לסוגיה אם עצם העברתם של עצורי השטחים למתקן כליאה בתחומי הקו הירוק סותרת את החוק הישראלי.

שינוי סדרים

בעקבות שתי עתירות אחרות שהוגשו לבג"ץ באמצעות עו"ד לאה צמל החליטה המדינה לשנות את סדרי הדיון בוועדות הערר של העצירים המנהליים ולחייב את השב"כ להביא את תיקי העצורים שעניינם נדון בוועדה. כמו כן, יהיה כל עציר מנהלי רשאי לקבל לידיו צו מעצר המוגש נגדו.

רופאי המדינה עשויים לחדש מחר את העיצומים בבתיה"ח

רונית מורגנשטרן, ניצה רימון, עתיים

היום תתכנס מזכירות רופאי המדינה להחליט אם לחזור לעיצומים בבתי החולים הממשלתיים החל ממחר. אתמול לא נוצר קשר בין האוצר לרופאים והמגעים על קיצור תורים ביניהם אינו מתחדש בינתיים.

החלטת רופאי המדינה היום תלויה במידה רבה בהישגי המו"מ בין רופאי בתי החולים של קופ"ח לבין הנהלת הקופה. אמש בשעות הערב נפגשו מנכ"ל קופ"ח נחום פסה וד"ר ויליקובסקי, מ"מ יו"ר הסתדרות רופאי בתי החולים של קופ"ח, להמשך המגעים. הפגישה התנהלה באווירה חיובית. מנכ"ל קופ"ח יביא הבוקר את הצעות הרופאים לידיעת הנהלת קופ"ח, ונציגי הרופאים יביאו את הצעות ההנהלה בפני חבריהם.

בבוקר נערכה פגישה מוקדמת בין הצדדים שנמשכה כחמש שעות, ובסופה יצאה הנהלת קופ"ח בהודעה בלתי מחייבת, כי נמשכת בדיקת כל הדרכים והאפשרויות לגבש הסדר במסגרת החלטות הממשלה על המבצע לקיצור תורים ובמיגבלות התקציב.

בישיבת התיאום של שני ארגוני הרופאים אתמול היה עימות חריף בין שני הצדדים על רקע ההתקדמות במו"מ בקופ"ח. אם המו"מ בקופ"ח יתקע שוב, ישובו כל הרופאים לחזית אחידה ונושא קיצור התורים ירד מן הפרק, בבתי החולים של קופ"ח נמשכים העיצומים גם היום.

מנכ"ל קופ"ח בפגיה בבי"ח מאיר (צילום: מ. בקל)

הסכם קודם

הסכם השכר לשנת 1987 לרופאים בשירות הציבורי מוכן לחתימה. לגבי הסכם השכר לשנת 1988 עדיין קיימים חילוקי דעות, והפערים בין האוצר לדרישות ההסתדרות הרפואית גדולים. הרופאים הודיעו כי לא יסכימו שהסכם השכר לשנת '88 יגרר לחתימה בשנה הבאה (1989), כפי שקרה עם הסכם 1987.

פסה: מקצוע יהודי

מנכ"ל קופת־חולים, נחום פסה, קרא אתמול לרופאי קופת־חולים לפתוח במאבק ציבורי בתביעה להכרה במקצועם כמקצוע 'יהודי' ובדרישה להעריך את שכר הרופאים מכל מערכות ההעסקה במשק.

אורי אור, ראש מטה הצעירים במפלגת העבודה:

"נגיב אם יתקפו מפ"ם ור"צ את רבין ומפלגת העבודה"

"נדבר גם עם ערפאת אם יסכים לדון על תוכנית השלום שלנו"

יורם בר

"אם מפ"ם ור"צ חושבות שהן תתקפנה את רבין ומפלגת העבודה ואנחנו נשב בצד חן מעוזה?" — אמר אתמול ראש מטה הצעירים במפלגת העבודה האלוף במיל. אורי אור. אור טוען, כי אף שהיעד העיקרי צריך להיות שהימין לא ינצח בבחירות ולא יספח את השטחים, מעדיפות סיעות השמאל לנגח את מפלגת העבודה. הוא שולל את הטענה, שהתחברות של מפלגת העבודה לבחירות תרגיש מפרים ומניים. לדבריו, תרגיש המפלגה שהסכמה בהמשך שליטה על מליון וחצי ערבים גרועה יותר מהסכמה שבוויתור על שטחים צפופי אוכלוסין בגדה וברצועה.

על מדיניות רבין בשטחים אמר אורי אור, כי רבין עושה את תפקידו טוב, ואף אחד בנתונים הקיימים לא היה פועל טוב יותר. "עדיף לי רבין משרון, אם רוצים שקט עד לבוא ההסדר המדיני", אמר אור. לדבריו, דרך המערך, היא מלחמת חורמה בטרור תוך חיפוש הסדר שלא תהיה בו שליטה על מליון וחצי תושבי השטחים. לטענת אור, ירדן תשוב להיות בת שיח לישראל אם ינצח המערך בבחירות, כיוון שהאינטרסים של חוסיין לא השתנו. ואולם, אם ישאר הליכוד בעמדת השפעה, האופציה הירדנית תמות סופית. הוא טען, שבינתיים השמאל והימין מאושרים בעקבות הכרזת חוסיין, ומבחינה הסברתית אכן נוצרו למפלגת העבודה קשיים. "היה נוח למפלגת העבודה, אם חוסיין היה מכריז על בואו לדבר איתנו, אבל זה לא קרה", אמר אור.

באשר לפלשתינים, אמר אור כי הבעיה איננה עם מי לדבר, אלא על מה. "אם ערפאת יהיה מוכן לדון על תכנית השלום של מפלגת העבודה, נדבר גם איתו" אמר אור, אך הדגיש שכרגע זה לא אקטואלי. בינתיים, לפי אור, עמדת ה"עבודה" היא נכונות לדבר עם כל גורם פלשתיני מתון המוכן לדבר על בסיס תכנית ה"עבודה". באשר לנוסחת שפירא ידי"כ אמר אור, שלא נוסחה זו או אחרת חשובה, ואם יבוא גורם פלשתיני מתון שיקבל את תנאינו — לא ייבדקו ציציותיו.

הטלוויזיה תמשיך להקרין את התשדיר הקורא להתיישב בגדה

טוביה בסקינד

עו"ד יונה יהב, חבר מליאת רשות השידור, בא אתמול לישיבת הוועד המנהל של רשות השידור כדי לנסות לשכנע את חברי הוועד, כי תשדיר השירות המעודד התיישבות בגדה המערבית הינו בבחינת תעמולה פוליטית שמקומה אינו בתשדיר שירות לציבור הממלכתי.

עו"ד יהב, נציג המערך בוועדת תשדירי השירות, כבר פנה בעבר לוועדה שהוא חבר בה בהצעה לפסול את התשדיר לשידור, אך הצעתו נדחתה. בהצבעה שהתקיימה אתמול בנושא בוועד המנהל הצביעו שני נציגי הליכוד ונציג המפד"ל נגדה ומולם התייצבו שלושת נציגי המערך, שתמכו בעירעורו של יהב. בעקבות תוצאות התיקו לא התקבל הערעור.

לאחר הישיבה שלחו חברי הוועד המנהל דליה איציק ורוני פיינשטיין מכתב לשר נבון, וביקשו לערער על ההחלטה.

בחירות 88 — יורם בר

חבלה ב"טירת השלום" בגעש

אלמונים פגעו ב"טירת השלום" בקיבוץ געש וגרמו נזק של מאות שקלים לשילוט שהציבו במקום קיבוץ געש ומפ"ם לתאורה במקום. קבוץ געש הגיש תלונה למשטרה.

אנשי הקבוץ, המתכוננים להסנינג המוני ב"טירה" ב־1 בספטמבר בהשתתפות יהודית רביק, החלו להכין את ה"טירה" לקבלת פני האלפים המוזמנים. במקום הוצבו שלטים של מפ"ם ושלטים שהכין הקבוץ. בליל שבת הגיעו אלמונים למקום וחיבלו בשלטים ובתאורה. לאנשי געש אין מושג מי עשה את המעשה, אך הם משוכנעים שמדובר בבריונות פוליטית.

פתיחת המערכה — במרכז מפ"ם

מרכז מפ"ם מתכנס היום לפתיחה חגיגית של מערכת הבחירות של המפלגה. המרכז יעסוק גם בנושאים המדיניים, ויופיעו לפניו המזכ"ל אלעזר גרנות וויקטור שם־טוב. עוד צפוייה בישיבה הכרזה על מגבית בחירות, השלמת בחירת מועמדי מפ"ם לכנסת מהמקום השמיני עד ה־13.

הסכם עודפים "המתקדמת"־חד"ש?

הנהלת הרשימה המתקדמת לשלום פנתה אתמול לסיעת חד"ש לחתום עמה על הסכם עודפים.

חברי הנהלת "המתקדמת", חיים הנגבי ואחמד מנצור, נפגשו עם משלחת של אנשי שמאל יהודים המנסים בשבועות האחרונים לתווך בין "המתקדמת" לחד"ש. השניים מסרו להם, שהרשימה המתקדמת לשלום מבקשת למסור להנהלת חד"ש על רצונה לחתום על הסכם עודפים עם חד"ש. הם הביעו תקווה שאם ייחתם הסכם עודפים ויופסקו ההשמצות, יוכלו שתי הרשימות להתמקד במאבק בימין ובמדיניות רבין בשטחים.

עד כה סרבו בחד"ש להידבר עם "המתקדמת" והמגמה היתה להחרים אותה.

"בואו נחתום על מדינה יהודית"

חברי המשמרת הצעירה של מפלגת העבודה יחלו מחר במבצע החתמה המוני תחת הסיסמה: "בואו נחתום על מדינה יהודית".

כל חותם יקבל לידיו דגם של תעודת זהות ישראלית שבתוכה כתוב: "זוהי אחת מ־1,700,000 תעודות זהות שיונפקו לערביי השטחים אם תבוצע תכנית הליכוד והתחיה לסיפוח השטחים והחלת החוק הישראלי עליהם. במצב זה יהיו בכנסת ישראל 45% בעלי זכות הצבעה ערבים, שמשמעותם 55 חברי כנסת ערבים. אסור לאבד את הרוב".

חברי המשמרת הצעירה מקווים להגיע בהחתמה זו למגע עם מאות אלפי אזרחים.

ר"צ תבקר הניהול בהסתדרות

ח"כ שולמית אלוני אמרה אתמול בהנהלת "ר"צ", שתנועתה תגביר את הביקורת שלה על שיטות הניהול הפוליטיות, ההרפתקניות והבזבזניות במפעלי ההסתדרות.

אלוני סבורה, שמקור הרע הוא בחוסר דיווח לציבור מחד גיסא ומתן שליטה מוחלטת לגורמים פוליטיים מאידך גיסא. לדבריה, לא ייתכן שחברות ציבוריות יתנהלו בסודיות וללא ביקורת ציבורית, יגיעו להתמוטטות ויטילו את הפסדיהם על קופת הציבור. בדבריה התייחסה אלוני לכור ולסולל־בונה, וגם למילוות ולפעילות הכלכלית של מושבים וקיבוצים.

נאום ראשון של שמיר — בב"ש

ראש הממשלה יצחק שמיר החליט לפתוח את מסע הבחירות האישי שלו בעצרת עם מרכזית בבאר־שבע באמצע ספטמבר, כדי להדגיש את חשיבות הנגב והדרום בעיני הליכוד. לאחר העצרת בבאר־שבע יופיע ראש הממשלה בעצרות עם בכרמיאל, בירוחם ובשלומי. הישובים הללו נבחרו כדי להדגיש את סמלן של עיירות הפיתוח בעיני ממשלת הליכוד. שילובה של אריאל ברשימה הזאת נועד, כנראה, להדגיש שבעיני הליכוד אין הבדל בין שלומי ואריאל.

ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י
הוועד הפועל
כנס הסברה והערכות
מהלך חדש בהסתדרות
יתקיים ביום רביעי 17 באוגוסט 1988
משעה 9.30 בבוקר בסמינר "אפעל".
הכנס מיועד לראשי המערכות ההסתדרותיות — מוסדות, אירגונים ומשק והשתתפות:
ח"כ ישראל קיסר — מזכ"ל ההסתדרות
דני רוזוליו — מזכיר חברת העובדים
חיים הברפלד — יו"ר האגף לאיגוד מקצועי
מאשה לובלסקי — מזכ"ל נעמת
נחום פסה — מנכ"ל קופת חולים
בני גאון — מנכ"ל כור
רן כוהן — יו"ר המרכז לתרבות ולחנוך
גדעון בן־ישראל — יו"ר האגף לארגון ולמועצות פועלים
גדעון שגיא — יו"ר האגף למינהל וכח אדם
דב פלג — יו"ר האגף לבטחון סוציאלי
הכניסה לפי הזמנות!
פרטים נוספים ניתן לקבל במערכת ההסברה של ההסתדרות — המרכז לתרבות ולחינוך
טלפונים — 431709, 431510 תל־אביב.

בל"ל יוכל לבטל את חוזי הפרישה של כמה בכירים

אודי נחשון

חוות הדעת החדשה שהגיש עו"ד חיים צדוק על תוקף ההסכמים האישיים שנחתמו עם בכירי בנק לאומי, קובעת כי לבנק תהיה עילת תביעה לבטל את החוזים של חלק מהבכירים.

חוות הדעת של עו"ד צדוק הוגשה לפני כ־10 ימים, ונדונה לראשונה בישיבת הדירקטוריון, שבה אושר המאזן החצי־שנתי של הבנק. דובר בל"ל מסר אתמול, כי הדיון לא מוצה ולכן המנהלים נמנעת בשלב זה מפרסום התייחסות לנושא.

גורמים בבנק לאומי אמרו אתמול, כי הפרסום המוקדם של פרטי חוות הדעת משקף את עמדתו של פרופסור שמעון שיטרית בפרשה. ואולם לדבריהם, במסמך שהגיש צדוק אין קביעה חד משמעית לגבי סיכויי הבנק בתביעות לביטול ההסכמים האישיים.

עם זאת, אימץ צדוק בחוות דעתו את הדו"ח שהגיש עו"ד מיכה קירש, ולפיה ראשי הבנק ארנסט יפת, מרדכי איינהורן וחיים בוקסבאום הטעו את דירקטוריון בל"ל במוסרם דיווח לקוי על עלות החוזים האישיים.

ח"כ מרדכי וירשובסקי מר"צ פנה אתמול לשר האוצר ולנגיד בנק ישראל בדרישה לפעול על פי המלצת חוות הדעת של עו"ד צדוק לפיה אפשר לבטל את ההסכמים עם יפת והבכירים האחרים. "עליהם לתבוע שהדירקטוריון בל"ל יקבל החלטה בעניין, ואם יתברר תוך זמן קצר שהדבר לא נעשה, יש לפעול להחלפתו של הדירקטוריון על פי סמכויות בנק ישראל", אמר וירשובסקי.

עורך "אל־אתיחאד" מוחה על מעצר כתב העתון בעזה

עורך העתון "אל־אתיחאד", אמיל חביבי, פנה אתמול במכתב לשר הבטחון יצחק רבין, ובו מחה על מעצרו של כתב העתון בעזה וכליאתו במחנה "אנסאר 2". במכתבו כותב אמיל חביבי:

"בליל ה־11 באוגוסט השנה, עצרו כוחות הבטחון את כתב עתון אל־אתיחאד, מוסטפא מחמוד אלבורבאר, בביתו בעיר עזה, והעבירו אותו למחנה "אנסאר 2".

מוסטפא אלבורבאר עובד ככתב שלנו זה כמעט שנה וזהו תחום עיסוקו היחיד. הוא משמש מקור האינפורמציה הבלעדי לעתוננו בכל הנוגע לרצועת עזה. הננו מוחים על מעצרו ודורשים את שיחרורו לאלתר".

תלונה נגד הורים שנטשו תינוקות עם תסמונת דאון

איילת מזור

הנהלת ביה"ח "סורוקה" שבבאר־שבע הגישה אתמול תלונה במשטרת באר שבע כנגד שני זוגות הורים לילדים עם תיסמונת דאון, שנטשו את ילדיהם במחלקת התינוקות שבבית־החולים. שני התינוקות עם תיסמונת דאון הם בני מספר חודשיים ונולדו בביה"ח "סורוקה" ונמצאים כיום במצב בריאותי המאפשר את יציאתם הביתה אולם הוריהם מסרבים לקחתם. דוברת ביה"ח מלי לולנפלד, מסרה כי ביה"ח איננו מקום להבראה וזו נטישה ולכן אנו נאלצים לתבוע את ההורים.

מסך ראשון

מוצארט מיוגוסלביה

"באסטיין ובסטין" היא אופרה חביבה מאת מוצארט, ובמשחקן של שלישיית השחקנים־הבובנאים מיוגוסלביה יש מן תמימות ההולמת את החומר, ורגעים יפים, שעה שהאנשים החיים מפעילים את הבובות הזעירות. בייחוד חביבות הכבשים — הרי מדובר בשני רועים ובהסתבכות האהבה שביניהם...

אבל מוצארט מושר בסלובנית, ודיאלוג בשפה זו (מלבד קטע מפתיע, בו מדברת השחקנית עברית, וחבל שכל הטקסטים לא קוצרו והושמעו בשפה מובנת לנו או לפחות לוו בכתוביות), נשמע די מוזר.

זהו תיאטרון בובות בצירוף שחקנים "חיים", לא מתוחכם אבל חביב, לעיתים משעשע וברגעים אחרים, בייחוד כשמדובר בקוסם המגושם, שהצליח לקלקל את התזמון ("טיימינג") של להטיו, לא די מקצועני.

עלינא אשבל ואלן ווינסטון, מ"בית־הספר לתיאטרון חזותי", עיצבו את המופע "משחקי מלחמה", שכולו אביזרים ותלבושות עשויים פח, קצת חול ותפצים נאים מאוד.

תנועתן של שתי המבצעות, המגלמות מיני אביזרים משונים, איטית, נעדרת דינמיקה ודינמיות, והכל נעשה בסימטריה שממש המיתה כל מתח. הלא הסימטריה היא התגלמות שיווי המשקל והשלווה, וזה רחוק מאוד מרעש קרבות ועשן מלחמה שעיקרה השתנות, סכנות ומאבק.

כלי־הנגינה של אלן וינסטון היו המרכיב היפה ביותר במופע, שעם כל האסתטיות חרבת שבו, נראה לי דידקטי מדי. תכונות האנטי־מלחמתיות שלו שקופות עד פשטנות.

צורניות וכוונות טובות זקוקות למקצבים משתנים ולמבנה דרמטי, כדי שתרגיל בעיצוב ייהפך לתיאטרון.

אנו מתאבלים במותה של:
דורותי (דוטי) ביינין
ההלוויה תצא ביום רביעי 17.8.88 בשעה 15.30 ממועדון פינת "אנה פרנק" בקיבוץ סאסא
בעלה: דוד
ילדיה: חוה ומשפחתה, יואב
האחות: אתי קופרמן ומשפחתה
האח: אבי אילון ומשפחתו

המשכים

סגר על רצועת־עזה

(סוף מעמוד ראשון)

מישראל יורשו להיכנס לרצועה בזמנים שיוגדרו על־ידי הממשל הצבאי במקום. הסרת העוצר ופתיחת הרצועה לתנועה ייקבעו בהתאם לנסיבות.

21 פצועים

12 פצועי־ירי מעזה ומסביבתה הובאו אתמול לטיפול בבתי־החולים בעיר. בצה"ל ידוע על נסיבות פציעתם של ארבעה תושבים בלבד, שנורו במהלך פיזור הפגנות אלימות, ונבדקות נסיבות פציעתם של האחרים.

המהומות האלימות בעזה וסביבתה נמשכו גם בשעות הערב והלילה. בתוך כך הגיעו עוד 9 פצועי ירי לבית החולים „שיפא" בעיר ופצוע עשירי נלקח על־ידי צה"ל.

נציג דובר צה"ל אישר שתושב עזה נורה בעינו וכן שנבדקות נסיבות פציעתם של האחרים, שהובאו לבית החולים.

איבד את עינו

אחמד מחמוד שייח סלאמה, בן 48 משכונת שייח רדואן בעזה ניפצע מקליע גומי שפגע בעינו והובא לבית החולים במצב שכבר לא ניתן היה להציל את העין. תושב אחר מהשכונה, שזהותו לא ברורה, הובא לבית החולים, כשהוא פצוע קשה מפגיעת קליע בבטנו. בשכונת נאצר הסמוכה אסרו חיילי צה"ל את סמי סמיח ג'ערור, בן 20 שנורה ברגל.

עוד 7 פצועים קל מירי הובאו במשך הערב לבית החולים „שיפא". הפצועים הם רמדאן איברהים אבו לילה, בן 20 שנפצע בחזה, ואויל עבדול חמיד חליל, בן 23 שנורה בירך ויוסם מחמד אל ביה, בן 26 שנורה בכתף, כולם משכונת שייח רדואן. בשכונת תופח נורה ברגלו חליל מחמד אירביה. במחנה הפליטים שאטי נורה בירכו תאלר מחמד תראמסי (21) ובשכונת נאצר בעזה נורה ראיד מחמד ג'יג'יב, בן 19 שנפצע באוזן ומחמד עלי בקרושה, בן 22 שנפצע ברגלו.

סימן ראשון למתח באזור היה סמוך לשעה 8.30 בבוקר, כשצוות חוקרי משטרה הותקף ברחוב צלאח אדין, בשכונת תופח בעזה. השוטרים גילו מכונית „סובארו" גנובה מישראל, ותוך כדי בדיקתה, הותקפו על־ידי המון סוער באבנים ובמוטות ברזל. השוטרים הצליחו להדוף את תוקפיהם ורק אחד השוטרים נפגע קל בכתפו.

המהומות מתפשטות

ההפגנות האלימות החלו במחנה הפליטים שאטי בעזה והתפשטו במהירות לכל האיזור. בשאטי התעוררה סערת־רוחות, עם היוודע דבר מותו של תושב המחנה, מהיר ג'מיל דרויש בגדיר, בן 21, שאושפז פעמים אחדות בבית־החולים „שיפא" בעזה בשל מחלה. אתמול מת בביתו, ובשאטי נפוצה שמועה זדונית, כאילו מת ממכות של חיילים. השמועה הסעירה את הרוחות בשאטי, וסמוך לשעה 10, יצאו כ־500 מפגינים מוסתים לעבר הרחוב הראשי של עזה, רחוב עומר אל־מוכתר. בראש המפגינים צעדו כ־60 רעולי פנים, שיידו אבנים וניסו לתקוף במוטות־ברזל ובשרשראות שלושה ג'יפים של המשטרה. השוטרים הדפו אותם בתוך 10 דקות לתוך המחנה והם התפזרו בסימטאות.

המהומות האלימות במחנה נמשכו במשך כל היום והתפשטו גם למחנה הפליטים הסמוך ג'בליה וכן לשכונות הסמוכות בעזה — שייח רדואן, תופח, סג'עיה וסאברה. רק מעטים מתושבי הרצועה יצאו אתמול למקומות העבודה שלהם בישראל. ברחובות עזה נמצאו רוקרינים, שפוזרו על הכבישים, כדי לפגוע ביציאה אפשרית של עובדים לישראל.

ניסיון לחטוף נשק

ערבי, תושב אחד הכפרים באיזור ירושלים, ניסה אתמול לחטוף את נשקו של חייל מילואים בגבעה הצרפתית בירושלים. החשוד נלכד ונעצר לחקירה. חקירה ראשונית העלתה, כי ייתכן שהערבי תמהוני, אולם במשטרה אין מוציאים מכלל אפשרות שהמניע לניסיון החטיפה הוא לאומני.

שקט יחסי בגדה

שקט יחסי שרר אתמול ברחבי יהודה ושומרון ולא אירעו תקריות אלימות. מחנות הפליטים דהיישה וג'נין נתונים בעוצר. קבטיה נתונה בעוצר זה היום ה־21, וקלקיליה אף היא בעוצר, המתמשך זה ימים אחדים.

הילדים שנפצעו הם איתי (בן 8) ומיכל (בת שנתיים) אלטרץ ואפרת קרמר (בת 11). התינוק שנכווה קשה הוא מתן קרמר, בן 11 חודשים.

מבית־החולים נמסר סמוך לחצות, כי התינוק הועבר לטיפול נמרץ.

המבוגרים שנכוו הם שתי האימהות, סימה אלטרץ, בת 30, וסמדר קרמר, בת 30.

עוצר ללא הגבלה

בצעד חסר־תקדים בהיקפו, הטילה אמש מערכת הביטחון עוצר מלא, החל בשעה 10 בלילה ועד להודעה חדשה, על כל איזור רצועת־עזה, כדי למנוע את ההפגנות שהתרחשו בימים האחרונים. בהודעת דובר־צה"ל נאמר: „מדיניות הביטחון ביהודה שומרון ועזה מכוונת להפחתת ההפגנות והאלימות, ובמסגרת מדיניות זו, נוקט הממשל הצבאי בשורה של צעדים, שנועדו למנוע הפרות־סדר כאלה ולפגוע בכוונות התושבים להיענות לקריאות להפרות־סדר."

המשמעות העיקרית של ההחלטה היא, שמהבוקר, אין מורשים מאות־אלפי תושבי הרצועה לצאת לעבודה בשטח מדינת־ישראל. צה"ל תגבר את כוחותיו ברצועה, כדי לאכוף את העוצר על העיר, על מחנות הפליטים ועל הכפרים.

סגור לתקשורת

דובר־צה"ל הודיע, כי תנועת אנשי התקשורת המקומיים והזרים אל רצועת־עזה ובתוכה תיעשה רק באישור ובליווי של נציגי דובר־צה"ל. תושבי רצועת־עזה החוזרים

אש"ף מנסה להשיג

(סוף מעמוד ראשון)

אתמול בתריסות ובחוסר־אמון על הצהרת אבו־איאד. אריאל שרון קרא להחלת החוק הישראלי בשטחים חשובים במהירות, כתגובת נגד של הממשלה. לדעתו אש"ף עושה עתה הכל כדי לזכות באהדת דעת־הקהל הישראלית ועלינו לנהוג במשנה זהירות. כך, למשל, יש לעצור, בכל דרך את נסיונות אש"ף לפגוש בישראלים, כצעד תעמולתי.

משה קצב טען אתמול בתקיפות כי ישראל איננה צריכה לשנות את יחסה השלילי לאש"ף. „אין לנו שום בסיס משותף למו"מ עם אש"ף. אנחנו מתנגדים בכל תנאי ובכל מחיר להקמת מדינה פלשתינית. שינוי האמנה הפלשתינאית איננו מציין את הסתלקות אש"ף מרצונו להקים מדינה פלשתינית, ובלי השינוי הזה אסור לנו לקיים מו"מ כלשהו עם אש"ף."

מבוכה במערך

במערך שררה אתמול מבוכה רבה ומרבית דובריו, כולל שר־החוץ פרס, סרבו להגיב. אנשי המערך חששו כי תגובה שתבוע בצורה כלשהי על השינוי המהפכני בעמדות אבו־איאד, ואיש מספר 2 באש"ף, עשויה לפגוע אלקטוראלית במערך. שרי המערך אמרו, שלא לציטוט, כי זו הפעם הראשונה שמנהיג פלשתינאי בסדר גודל כזה מדבר על שינויים באמנה הפלשתינית. במשרד־החוץ אמרו כי הטקסט המלא של דברי אבו־איאד לא הגיע עדיין לירושלים. במשרד גם מבקשים להמתין כדי לראות אם אבו־איאד ואש"ף לא יכחישו את הדברים, כפי שכבר קרה בעבר. עזר וייצמן טען כי אש"ף לא יכתיב לנו הידברות באמצעות הכרזות. וייצמן הדגיש כי הוא מתנגד לסיפוח שטחים לישראל, וכי הוא בעד פיתרון ירדני־פלשתינאי.

ח"כ יציב: לא להחמיץ

בתגובה להצהרת אבו־איאד ונוכח כוונתם של ראשי אש"ף להסתלק מעקרונות האמנה הפלשתינית, ולנסח מדיניות חדשה כלפי ישראל — קרא ח"כ יציב — מפ"ם — לממשלה, שלא להחמיץ סיכוי היסטורי ולנקוט מייד במדיניות של השתתפות פעילה בעיצוב עמדתם החדשה של המנהיגים הפלשתיניים.

„לנגד עינינו מתגבשת ונרקמת עמדה חדשה וחיובית של הפלשתינים כלפי האפשרות של פתרון פוליטי. ואילו אנחנו — במקום לנסות ולעודד עמדה חיובית זו, מתעלמים מהמציאות, וממשיכים במדיניות חסרת תכלית של סרבנות למשא ומתן ודיכוי כל פעילות פוליטית בשטחים", אמר

זרובבל גלעד הובא למנוחות בעין חרוד מאוחד

„בלעדיו — אין זה אותו עמק"

כתבנו בעמק

„לעולם לא חרג זרובבל ממסגרת חייו והצניע לכת בדרכו, אותה של עין חרוד ביתו. הוא נתן ביטוי לחיינו בימי רווי ובעיתות... בלעדיו אין זה אותו עמק, אותו בית שזרובבל היה לו כגזע עבות," מדברי פרידה שהושמעו אתמול ליד קברו הרענן של זרובבל גלעד בקיבוץ עין חרוד מאוחד.

אלפים עברו אתמול ליד ארונו של המשורר, שהוצב ברחבת חדר האוכל של הקיבוץ. בין מוקירי זכרו נראו שר הבטחון יצחק רבין, עדנה סולודר, ח"כ נחמן רז, מזכ"ל התק"מ אהרון ידלין, ... חטיבות הפלמ"ח, המפקד הראשון של גולני, נחום גולן והמפקד הראשון של גבעתי, שמעון אבידן, מפקד חטיבת יפתח מולה כהן ומפקד ... הנגב, נחום שריג. באו גם בכירי התרבות בארץ וביניהם משה דור, ... דן שביט, אבנר טריינין, טוביה ריבנר, שלום חולבסקי ושלמה אבן שושן.

מרחבת חדר האוכל יצא מסע ההלוויה אל בית העלמין שבקיבוץ. את הארון נשאו חברי משק. אשתו השניה, שנישאה לו לפני 20 שנה, ... שהתאלמן, פרופסור דוריתיאה קרוק, כתבה: „היו אלה השנים המאושרות ביותר בחיי. היית בשבילי אח, חבר, רע, בעל, אבא, עולם ומלואו. ... אלה 20 השנים המאושרות בחיי. העריצתי והערכתי את התכונות ... שבך, של יושר ואי פגיעה בזולת, של שמחה על הצלחה מבלי להתלונן עליה ובלי להפעיל מרפקים.

זרובבל גלעד, מחברו של המנון הפלמ"ח „מסביב יהום הסער", נפטר ביום ששי בגיל 75. הוא היה פעיל בחיי התרבות של התק"מ ... מערכת ההוצאה לאור של הקיבוץ המאוחד. בנעוריו היה פעיל בתנועת הנוער „הנוער העובד" וחבר מערכת עיתונה „במעלה". זרובבל פרסם ... ספרים, יותר ממחציתם ספרי שירה. השנה יצא לאור ספר שירים של ... המקבץ את מיטב יצירותיו בשנים האחרונות, תחת השם „בצל ..." על פי צוואתו של המנוח, לא הושמעו דברי הספד.

(צילום: שוקי קרן)

פורסמו הנימוקים לדחיית בקשת טלילה שפר לאפשר לבתה למות

„אין להורים סמכות לייצג את ילדיהם בענייני חיים ומוות"

עתים

„החובה והזכות של ההורים לדאוג לצורכי הקטין, כוללת את החובה לדאוג לרפואתו כשהוא חולה, אך אין היא כוללת את החובה לדאוג למימוש זכותו למיתה טבעית כשהוא חולה במחלה חשוכת מרפא" — כך נימק ביום א' שופט בית המשפט המחוזי בתל־אביב אליהו מצא את ההחלטה שנתן בשבוע שעבר לדחייה על הסף את עתירתה של טלילה שפר מקיבוץ מרום הגולן.

כזכור, ביקשה טלילה שפר, אמא של יעל בת השנתיים וחצי, החולה במחלת הטיי־זקס והמאושפזת בבית החולים „זיו" בצפת, שאם מצבה הבריאותי של יעל יוחמר והיא תזדקק לסיוע נשימתי או לעירוי של תרופות, ימנע הדבר ממנה.

השופט אליהו מצא דחה את הבקשה על הסף, מבלי לדון בה לגופה, ואתמול פירסם את נימוקי הדחייה. השופט מצא הדגיש, כי סמכותם של ההורים לייצג את הקטין מוגבלת לעניינים הכלולים באפוטרופסותם. זכותו של הקטין לחיים, איננה נושא הכלול באפוטרופסות של הוריו, וממילא אין להוריו סמכות לייצגו בדבר הנוגע לעצם קיומו.

השופט מציין, כי דין הבקשה להמחק על־הסף, כיוון שלמבקשת לבדה, כאחד מהוריה של יעל אין סמכות לייצג את בתה בעוד אביה של יעל איננו צד להליך.

החיים ערך עליון

השופט הדגיש, כי בבחינת השאלה מה מחייבת טובתו של קטין החולה במחלה אנושה, אין מנוס ממתן תשובה המעדיפה את שמירת חייו של הקטין כערך עליון, שאין להרשות לאיש לפגוע בו. חובת ההורים היא לעשות את כל שלאל ידם לשמירת חייו של ילדם החולה ואין הם יכולים להשמיע טענה כאילו טוב לו, לקטין, מותו מחייו. „מחלתו האנושה של אחד מילדי המשפחה הינה בעלת השלכות מכבידות על יתר בני המשפחה. היש בכוחם של הורים לילד חולה, שמותו הצפוי מרחף כל העת מעל המשפחה, להבחין בין טובתו לבין טובתם וטובת ילדיהם האחרים? העדר יכולת ההבחנה, שהוא טבעי לחלוטין בנסיבות כאלה, טעם המצדיק לשלול מן ההורים כל מעמד בייצוג הקטין החולה, בנושא עצם קיומו", קבע השופט.

„עד כה, לא נבחנה השאלה מה תוקפה של הוראת החולה לרופאיו להימנע מנקיטת אמצעי החייאה המיועדים להארכת חייו. כל עוד חסרים אנו חקיקה שתסדיר סיטואציות כאלו, וכל עוד לא הגיע מקרה כזה להכרעה שיפוטית ישירה וממצה, לא נדע אנו ולא יידעו הרופאים מה תשובתו של הדין הישראלי לשאלה זו. אולם במקרה שלפני אין צורך לומר כי שאלה זו איננה מתעוררת בכלל", מצא השופט מצא.

הוגש הערעור

מיד עם קבלת הנימוקים לפסק דינו של השופט המחוזי אליהו מצא הגיש פרקליטה של האם, עו"ד יצחק חושן, את נימוקי הערעור לבית המשפט העליון.

אתמול קבע סגן נשיא בית המשפט העליון, השופט אלון גילון, כי הדיון בערעור ייערך בהקדם האפשרי משום שנושא הערעור הוא חשוב ומיוחד. השופט גילון קיבל את בקשת האם טלילה שפר ופטר אותה מתשלום אגרת בית משפט והפקדת ערבון. לעומת זאת, חייב את „האגודה לזכות האזרח" לשלם אגרה ולהפקיד ערבון בסך 2000 שקלים. בעקבות החלטתו של השופט גילון מחק עו"ד חושן את האגודה מהערעור כדי שלא תצטרך לשלם אגרה.

התחדשו דיוני ועדת החקירה בראשות השופטת נתניהו

אנשי האוצר מאשימים את קופ"ח והבנקים בקשיי מערכת הבריאות

רינת תמרי

ועדת החקירה הממלכתית לבדיקת מערכת הבריאות, בראשות שופטת בית המשפט העליון שושנה נתניהו, חידשה אתמול את דיוניה בבית החולים שערי צדק בירושלים.

הציבור, מסתבר, לא מצא עניין בישיבות הוועדה, ואף שהישיבות פתוחות לקהל התנהלו הדיונים באולם ריק למחצה, להוציא נוכחות מסיבית של כלי התקשורת. ראשון העדים היה אהרן פוגל לשעבר ראש אגף התקציבים באוצר. פוגל התייחס בדבריו לגרעונות של קופ"ח, ואמר כי גרעון זה נוצר בעיקרו מכך שקופ"ח חרגה הרבה מעבר למסגרת שאושרה לה ונטלה אשראי מהבנקים. הוא תקף את מערכת הבנקים וציין, כי המערכת הבנקאית בארץ נהגה לתת אשראים לגופים שונים כאשר מראש היה ברור לה כי לא יוכלו לעמוד בהסדרי אשראי כאלה. מצב זה היה ידוע לאוצר אבל התברר שהיתה מציאות פוליטית שהכתיבה להתעלם מכך.

פוגל ציין עוד, כי באוצר הועלו הצעות שונות לייעל את מערכת הבריאות על ידי הטלת תשלום עבור ביקור אצל רופא, סגירת בית ספר לרפואה בארץ וסגירת בית חולים, אך הצעות אלו נותרו על הניר בלבד בשל אילוצים פוליטיים.

7.5% מהתל"ג

בועז מואב, הממונה עתה על אגף התקציבים באוצר, אמר כי תקציב הבריאות בשנים 88/87 עמד על 4 מיליון שקל, שהם כ־7.5 אחוזים מהתל"ג. עוד הוסיף בועז, כי במסגרת תוכנית ההבראה שהוכנה לקופת חולים הזרים האוצר 800 מיליון שקלים, אך קופת חולים לא עמדה בהתחייבויותיה למכור נכסים ולצמצם את מצבת כח האדם בה והגיעה לגרעון חדש שעמד עד לפני חודשים אחדים על 180 מליון שקל.

בועז הזכיר את מחקרו של פרופ' גור עופר, שמונה לחקור את הנעשה בתחום הבריאות, וקבע כי הבעיה העיקרית של מערכת הבריאות בארץ איננה מחסור במשאבים אלא שימוש לא נכון במשאבים קיימים.

דיוני הוועדה יימשכו 3 פעמים בשבוע. מחר יסקור בועז מואב את בעיית מערכת הבריאות בארץ ויציע פתרונות של האוצר לבעיות אלו. בהמשך הדיונים יופיע גם פרופ' בנטוריץ מבית החולים קפלן, שהכין תכנית הבראה למערכת הבריאות בארץ.

שחל: מבזבזים

השר משה שחל אמר בשבת, כי מערכת הבריאות בישראל מבוזבזת ולא יעילה, בגלל מבנה ענפי לא יעיל שלא תואם מבנה של משק מודרני, ומאופיין במעורבות יתר של הממשלה בשירותי הבריאות. לדבריו, משרד הבריאות אינו צריך לנהל בתי חולים. „אני חושש שהממשלה בכלל איננה מסוגלת לנהל עסק והיא צריכה להפסיק את תפקידה זה".

תושב עכו התאבד בירייה

קובי מנדל

תושב עכו (78) התאבד אתמול בירייה אקדח. בשעות הבוקר גילתה בתו את גופתו כשבאה לבקר את אביה. היא הודיעה מייד למשטרה, ובדיקה ראשונית העלתה כי מדובר בהתאבדות. הישיש לא השאיר אחריו מכתב.

ועידת המפלגה הרפובליקנית הנפתחת הערב בניו־אורלינס

השאלה שנשארה פתוחה: מי יהיה סגנו של ג'ורג' בוש

דליה שחורי (ארה"ב), רויטר, סי"צ

וושינגטון. — ועידת המפלגה הרפובליקנית נפתחת הערב בניו־אורלינס ואמורה לאשר את מועמדותו של ג'ורג' בוש לנשיאות ארה"ב. שני הנושאים העומדים במרכז ההתעניינות והגוררים מטח של ניחושים הם, במי יבחר בוש לסגן־נשיא ואם יצליח להתנתק מצילו הכבד של רונלד רייגן ולבנות לעצמו אישיות עצמאית.

על־פי סקרי דעת־קהל עדיין מוביל דוקאקיס ב־10 נקודות, יחסית לבוש. לדברי פרשנים, למן 1952 נבחר תמיד לנשיא המועמד שהוביל ביתרון על פני יריבו עד לוועידות של שתי המפלגות. לפי דפוס זה, סיכויי דוקאקיס להיבחר לנשיאות עולים על אלה של בוש.

מי יהיה הסגן?

בוש החליט לגלות במי יבחר לסגן־נשיא רק ביום חמישי לקראת סיום הוועידה, כדי להגביר את המתח. אולם בינתיים מתברר, כי הסקרנות הציבורית גרמה לכלי־התקשורת להתמקד במצע המפלגה הרפובליקנית, שהוא שמרני ולעיתים שמרני קיצוני, כמו עמדת המפלגה נגד ההפלות. כלי־התקשורת מראיינים דמויות בולטות במפלגה הרפובליקנית ומוצאים חילוקי־דעות ביניהן בסוגיות אלה.

כתוצאה מכך, מופיעה המפלגה הרפובליקנית בכלי־התקשורת כלא־מאוחדת, והדבר עלול לפעול נגדה כמו בומראנג ולהרחיק ממנה בוחרים.

מערכת בחירות מלוכלכת

על־פי דבריהם של אנשי מטה הבחירות של בוש, תהיה האסטרטגיה שלהם לבנות את דמותו של בוש גם בדרך הצבעה על חולשותיו של היריב, מייקל דוקאקיס. והערכה בכלי־התקשורת היא, כי צפויה מערכת בחירות אישית ו„מלוכלכת".

יומו של רייגן

ניו־אורלינס התקשטה בצבעי אדום־לבן־כחול, צבעי הדגל האמריקני, ומצפה להופעתו של הנשיא בוועידה. מבחינתו של הנשיא, יהא זה האירוע הפוליטי הגדול האחרון שלו. שיא לשבע וחצי שנים בבית הלבן.

בוש יבוא לניו־אורלינס מחר, על סיפונה של ספינת־נהר. בעיר צפויים 45,000 נציגים ואורחים ואת התפקיד הראשי בחגיגה ימלאו, ביומיים הראשונים שלה, הנשיא רייגן ורעייתו ננסי. נכבדי העיר הכינו לרייגן קבלת־פנים סטגונית באולם ועידות, וצפויה לו, ללא ספק, קבלת־פנים אוהדת ורועמת, כאשר יעבור בעיר במכונית פתוחה.

הבמה שעליה יופיע הנשיא באולם הוועידה היא תפאורה ענקית של מזח בנמל ניו־אורלינס, ולצידו ספינת קיטור.

הפיל, סמל המפלגה הרפובליקנית, קישט ראשים רבים בניו־אורליאנס כבר ערב פתיחת הוועידה (צילום: איי.פי.)

ישראל חוששת מאי־שקט בלבנון אם תיבחר „בובה סורית" לנשיא

רויטר

תל־אביב. — אורי לובראני, מתאם ענייני לבנון במשרד הביטחון והמומחה לענייני לבנון, אמר אתמול, כי צפויה תקופה של אי־שקט בלבנון אם ייבחר נשיא הנשלט על־ידי הסורים בבחירות שיתקיימו השבוע.

„אנו סבורים, כי לבנון צריכה נשיא שיהיה לו חופש לקבל הכרעות מרצונו החפשי, ללא התערבות מבחוץ", אמר לובראני. „אם הנשיא שייבחר יהיה בובה סורית, יכולה לבנון לצפות לאי־שקט מתמשך. אם הוא יהיה מישהו המסוגל לתמרן בין הכוחות הלבנוניים ולהגיע להבנה, ואפילו על בסיס מצומצם, תהא זו הצלחה גדולה" — אמר לובראני.

מקורות דיפלומטיים אמרו, כי ישראל נוקטת במדיניות של פרופיל נמוך בכל הקשור לבחירות בלבנון, בניגוד לתפקיד המכריע שמילאה לאחר הפלישה ללבנון, ב־1982, כאשר נבחר לנשיא באשיר ג'ומאייל, שנרצח כעבור שלושה שבועות.

העיתון הלבנוני „ליוא" טוען, כי לשלושה מועמדים סיכויים גדולים להיבחר לנשיא לבנון, והם: מישל חורי — שום גורם אינו מתנגד למועמדותו, למרות שהכוחות הנוצריים וג'ומייל אינם תומכים בו וסוריה אינה עומדת מאחוריו. מישל עון — מועמד בעל סיכויים למרות העובדה שלא פעל נגד הנוצרים במזרח־ביירות. מישל אדה — אדם פיקח והגון כלפי יריביו ואין שום גורם מוסלמי או נוצרי המתנגד למועמדותו.

„הבריטים שנשבו בלבנון ישוחררו בקרוב"

סי"צ

לונדון. — בני־הערובה הבריטים בלבנון ישוחררו „בשבועות הקרובים" — מסר אתמול השבועון הלונדוני „אובזרבר", המסתמך על מקורות איראניים בלונדון.

בשבוע שעבר, נפגש שליח של ממשלת איראן, מחמד רדא סעיד מוחמדי, עם הארכיבישוף מקנטרברי, ד"ר רוברט רנסי, בלונדון.

אלפי סטודנטים לחמו בשוטרים בבירת דרום קוריאה

סי"צ, רויטר

סיאול. — כ־3,000 סטודנטים דרום־קוריאניים התנגשו אתמול עם כוחות המשטרה, בקרבת אוניברסיטת „יונסיי" בסיאול, ערב הפגישה המתוכננת בין סטודנטים משתי מדינות קוריאה, באיזור המפורז בפאנמונג'ום.

עדי־ראייה אמרו, כי כמה סטודנטים ושוטרים נפצעו ומפגינים רבים נעצרו, בהתנגשויות שנמשכו 90 דקות. הסטודנטים הקימו מתרסים והצטיידו בבקבוקי מולוטוב ולבנים.

ההתנגשות אירעה בצהרי היום, כאשר עמדו הסטודנטים לצאת מקמפוס כדי להגיע לאימג'ינגאק, עיר קטנה באיזור המפורז, המפריד בין שתי הקוריאות.

כמה סטודנטים תפסו את אחד השוטרים והפליאו בו את מכותיהם. השוטר הובהל אחר־כך שותת דם לבי"ח.

(צילום: איי.פי.)

185 עצורים בקהיר לאחר המהומות בסוף השבוע

רויטר

קהיר. — משטרת מצרים הודיעה אתמול, כי עצרה 185 בני־אדם במהלך התנגשויות עם קיצונים מוסלמים, שבהן נהרגו חמישה בני־אדם ולפחות עשרים נפצעו. בין ההרוגים שני ילדים ושוטר אחד.

המרוכז במבצע של המשטרה נגד הקיצונים, שנפתח בפשיטה שנערכה ביום שישי על מסגד במרכז עין־שאמס, כדי לעצור את מנהיגי הקיצונים, שקשרו קשר לדברי המשטרה, להסתת העם לאלימות.

פקיד במשרד הפנים המצרי מסר, כי הקיצונים במסגד הטילו אבנים ובקבוקי־תבערה לעבר השוטרים. ניזוקו 11 ניידות־משטרה ומכוניות פרטיות.

בעקבות המבצע ביום ו', אירעו בשבת התנגשויות דמים נוספות בין המשטרה והקיצונים, באותה סביבה. הפרבר עין־שאמס נחשב למעוז הקיצונים, החותרים, בין היתר, להחלת החוק האיסלמי על מצרים.

עוד נמסר ממקורות משטרתיים, כי הקיצונים מנסים לנצל לרעה את הרפורמות הכלכליות ואת האמרת המחירים, כדי לעורר התנגדות למשטר. בייחוד חוששים חוגי הממשלה, כי פעולותיהם של הקיצונים עלולות לפגוע בענף התיירות, שהוא מקור הכנסה עיקרי למטבע זר.

אלפים מתומכי „סולידריות" התנגשו עם המשטרה בגדאנסק

סי"צ

וארשה. — התנגשויות חמורות אירעו אתמול ברחובות גדאנסק, בין כוחות הביטחון לבמה מאות מפגינים. עדי ראייה אמרו, כי לפחות עשרה אנשים נעצרו. אחד המפגינים מונח באמבולנס.

ההפגנה נערכה בתום אסיפה, שבה השתתפו כ־10,000 פולנים, וביניהם לך ואלנסה, העומד בראש ארגון „סולידריות", שהוצא אל מחוץ לחוק.

על־אף פניות חוזרות ונשנות של האב אנריק ינקובסקי, הכומר של כנסיית בריגיטה הקדושה, שביקש מהקהל להתפזר בשקט, הסתדרו כשלושת־אלפים אנשים למצעד והתקדמו לעבר אנדרטת „שלושת הצלבים", שהוקמה לזכר קורבנות הדיכוי המשטרתי של פועלי גדאנסק, ב־1970.

כוחות מיוחדים של המשטרה, במערך קרבי, חסמו את דרך־הגישה לאנדרטה והמפגינים שינו כיוון וצעדו לעבר העיר העתיקה, תוך השמעת סיסמאות עוינות למשטרו של גנרל ירוזלסקי והתומכות ב„סולידריות".

קודם־לכן הודיע ואלנסה, כי הוא מתכוון להשמיע, ב־28 באוגוסט, נאום חשוב, שבו יתווה בקווים כלליים את תוכנית פעולותיו של „סולידריות", שתבוצע בתוך החודשים הקרובים.

13,000 מצרים שבויים באיראן

סי"צ, רויטר

כווית. — מצרים ביקשה מנסיכות עומאן ומאיחוד הנסיכויות הערביות לסייע לה להביא לשחרורם של כ־13 אלף שבויי־מלחמה מצריים הנמצאים בידי האיראנים — מסר אתמול העתון הכוויתי „אל סיאסה".

קרוב למיליון מצרים מועסקים בעיראק במגזרים שונים של הכלכלה. שלטונות בגדאד אישרו, כי כ־20 אלף מצרים התנדבו ללחום לצד חיילי הצבא העיראקי.

קהיר הודיעה לשלטונות איראן, כי היא מבקשת לשפר את היחסים בין שתי המדינות, שאינן מקיימות קשרים דיפלומטיים ביניהן.

איראן הודיעה אתמול, כי הסכימה להחלפת שבויי־מלחמה עם עיראק בתוך שלושה חודשים מהפסקת־האש.

עירק קוראת להוציא את סוריה מהליגה הערבית

רויטר

בגדד. — עירק האשימה אתמול את סוריה בבגידה, על שתמכה באיראן במלחמת המפרץ, וקראה לגירוש סוריה מן הליגה הערבית.

„משטרו של אסאד הוא משטר בוגדני, העושה יד אחת עם הציונים ועם הקומוניסטים, המפקיר את זכויותיהם הלגיטימיות של הערבים והופך זכויות אלה לקלפי־מיקוח למטרות סחיטה ולחץ" — טען העתון „אל ת'אורה", ביטאון מפלגת הבעת' השלטת בעירק.

במאמר מערכת של העתון הועלתה הטענה כי חאפז אסאד, נשיא סוריה, נבהל מנצחונה של עירק על איראן הלא־ערבית, שכן דמשק „חסרת אונים ואין בכוחה לשחרר שטחים כלשהם או להדוף תוקפנות כלשהי". היה זה רמז שקוף לכך שישראל מוסיפה עדיין להחזיק ברמת הגולן.

שערי מטבע־חוץ בבנק הפועלים — 12.8.88

	יחידה	בנקנוטים קניה	בנקנוטים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1	—	—	1.7041	1.7253	1.7185
דולר אמריקני	1	1.60	1.68	1.6259	1.6461	1.6396
מרק גרמני	1	0.85	0.89	0.8639	0.8747	0.8717
לירה שטרלינג	1	2.74	2.87	2.7900	2.8248	2.8119
פרנק צרפתי	1	0.25	0.26	0.2551	0.2583	0.2573
ין יפני	100	1.20	1.26	1.2237	1.2390	1.2323
גולדן הולנדי	1	0.75	0.79	0.7662	0.7758	0.7719
פרנק שוויצרי	1	1.01	1.06	1.0329	1.0458	1.0417
כתר שבדי	1	0.25	0.26	0.2520	0.2552	0.2540
כתר נורווגי	1	0.23	0.24	0.2369	0.2398	0.2389
כתר דני	1	0.22	0.23	0.2257	0.2285	0.2276
מרק פיני	1	0.36	0.38	0.3654	0.3699	0.3684
דולר קנדי	1	1.31	1.37	1.3316	1.3482	1.3434
דולר אוסטרלי	1	1.26	1.36	1.3072	1.3235	1.3170
ראנד דר' אפריקני	1	0.40	0.55	0.6616	0.6698	0 6260
פרנק בלגי	10	0.40	0.42	0.4132	0.4183	0.4157
שילינג אוסטרי	10	1.21	1.26	1.2289	1.2442	1.2398
לירה איטלקית	1,000	1.14	1.22	1.1667	1.1813	1.1756

על היום

דליה שחורי, וושינגטון

שוחחתי לפני יומיים עם בחור צעיר, מוכשר כמו שד, שעבד עד לא מכבר בתפקיד בכיר בממשל רייגן, ושהיום הוא בעסקים פרטיים. הוא יהודי־דתי, רפובליקני. הוא הסביר לי מדוע הרפובליקנים טובים ליהודים ולישראל יותר מן הדמוקרטים. כיהודים רבים, גם אני נוהה אחרי המפלגה הדמוקרטית, המזכירה לי — בנושאים המעניינים אותה, בפתיחותה ובאוריינטציה הלא מכומתרים — את תנועת העבודה הישראלית לגווניה.

הדמוקרטים — אמר אותו חכם צעיר — באמת יותר פתוחים, אבל יש להם נטייה ללכת אחרי רגשותיהם ולהזדהות עם "האנדרדוג". כשהיינו מסכנים, הם הזדהו איתנו. היום יש "אנדרדוג" חדש, הפלשתינים, והם העבירו את האמפתיה שלהם אליהם. הבחור מנה בפני את כל הנשיאים הדמוקרטים בשנים האחרונות (רוזוולט, שהיום ידוע כי לא נקף אצבע להציל יהודים במלחמת העולם השנייה; קארטר, שאילו היה יכול, היה חוזר בו — כך טוען איש־שיחי — מהסכמי קמפ־דייויד, שבוע לאחר חתימתם), להוציא את לינדון ג'ונסון. כל הנשיאים הרפובליקנים, לעומת זאת, היו ידידותיים לישראל.

בבסיס העמדה הרפובליקנית — אמר איש־שיחי — עומד האינטרס, ואני — כלומר הוא — מעדיף לדון עם אינטרסים מאשר עם רגשות. כי כאשר מדיניות מבוססת על הרגש, יום אחד נפסקת האהבה ואז אין מה לעשות, כי כל העניין עמד על בסיס אי־רציונלי. אבל כשמדיניות מבוססת על אינטרס, אם יום אחד האינטרס משתנה — אפשר לברוק ולהציב אינטרס אחר.

עלי להודות, שהשיחה לא הפכה אותי לאוהדת הרפובליקנים, אבל הטיעון נשמע לי מאוד מדבר בעד עצמו.

הערב פותחים הרפובליקנים את ועידתם, שבמהלכה יתווכחו גם על מצע המפלגה שהוכן בשבוע שעבר בניו־אורלינס על־ידי ועדת־מצע וצוותים, ויאשרו אותו. החלק המזרח תיכוני במצע אוהד לישראל עד כדי מבוכה. מתחשק לומר להם: רגע, רגע, לא כל־כך מהר. אנחנו עוד רוצים להישאר קצת עצמאיים.

לפי המצע הזה צריכים היהודים להצביע בעד בוש, ורבים מהם באמת העבירו את קולם מהדמוקרטים לרפובליקנים כבר בבחירות הקודמות. אבל, לפי סקרי דעת הקהל, דוקאקיס עדיין עומד לקחת את הקופה ודוקאקיס הוא אדם נאור, אינטליגנטי, מקשיב ותופס מהר, נשוי ליהודייה עם לב חם. עם הדמוקרטים אפשר להרגיש יותר בבית, מה גם

חיבוק רפובליקני על מצע מקפיא

שחיבוק עז מדי הוא לא טבעי. הוא מוזר.

מבחינת תהליך השלום, יש לומר זאת — אם ממשל רפובליקני ימשיך את המדיניות של הממשל הנוכחי, שמיר ואנשיו יהיו מרוצים, אבל הקיפאון יימשך, האינתיפאדה תימשך והמצב יהיה עגום מאוד. ממשל דמוקרטי ירצה להזיז את העניינים וכאן גלומה תקווה מסוימת. הרצון להזיז עניינים עשוי לכלול גם, בדרך ההיגיון, תביעות מישראל לגלות גמישות. שמיר וחבריו לא ישמחו. אך כל מי שסבור שכל יום של אינתיפאדה הוא עוד יום של עצב והעמקת השנאה ומצב האיבה, ישמח דווקא לסיכוי, שמייקל דוקאקיס יהיה נשיא ארה"ב.

החלק המזרח־תיכוני בטיוטת מצע הרפובליקנים, שוועידתם נפתחת הערב, אוהד לישראל עד כדי מבוכה ■ הסעיף הבולט: בלי ועידה בינלאומית

אחרי שאמרתי את כל זאת, הינה טיוטת המצע הרפובליקני. אצל הרפובליקנים יש סדר והדר. אין ג'סי ג'קסונים וצפוי, כי המצע יאושר כלשונו. אמנם הוא אינו בעל תוקף יותר מדי החייב. עם זאת, הוא מבוסס על נייר העמדה של ג'ורג' בוש על המזרח התיכון, שאותו פרסם לפני כשבועיים. אם בוש יתעלם מהמצע, יהיה אפשר להראות לו את הנייר.

הסעיף המעניין ביותר במצע הוא מה שאין בו. נעלמה הוועידה הבינלאומית, שאומצה על־ידי מזכיר המדינה ג'ורג' שולץ כחלק בלתי־נפרד של יוזמתו. שולץ יבוא השבוע לוועידה הרפובליקנית, אבל היוזמה על שמו מתה.

ידידות אמיצה

"הבסיס למדיניות שלנו במזרח התיכון היה וחייב להישאר יחסינו המוסריים והאסטרטגיים עם ישראל. ממשל רייגן־בוש ביסס שותפות קרובה זו יותר מכל הממשלים שקדמו לו. כתוצאה מכך, היחסים בין ארה"ב וישראל קרובים היום יותר מאי־פעם בעבר".

חיזוק היחסים האסטרטגיים

"המפלגה הרפובליקנית מאמינה, שעלינו להמשיך לפעול להגברת האמצעים לחיזוק היחסים האסטרטגיים עם ישראל, על־ידי נקיטת צעדים קונקרטיים נוספים, כדי למסד שותפות זו עוד יותר. הדבר צריך לכלול המשך הפגישות לשיתוף־פעולה ותיאום צבאי מדיני וכלכלי; הצבה מראש של ציוד צבאי; פיתוח תוכניות־תירגול משותפות והרחבת האימונים המשותפים בים ובאוויר. גידול הנוכחות הסובייטית במזרח־התיכון ולאורך האגף הדרומי של נאט"ו, מעיד על החשיבות בפיתוח והרחבת היחסים האסטרטגיים בין ארה"ב וישראל".

נגד מדינה פלשתינית

"הרפובליקנים דוחים את התפיסה של מדינה פלשתינית בין ירדן וישראל. מדינה כזו תציג איום כבד לאינטרסי הביטחון של ארה"ב וישראל, בכך שתשמש קן לגידול פעילויות קיצוניות וחבלניות.

"הרפובליקנים ימשיכו במאמצי הממשל הנוכחי ויפעלו למען שלום בין ישראל ושכנותיה הערביות, מבוסס על העקרונות הבאים:

בלי ועידה בינלאומית

"המפלגה הרפובליקנית מאמינה, שעל ארה"ב לחפש הזדמנויות לקדם את תהליך השלום לקראת מו"מ ישיר, כל־עוד לא תהיה פשרה על צרכי הביטחון של ישראל. עדיין יש לעשות הרבה כדי לכונן במזרח־התיכון אקלים, שבו יהיה אפשר לטפל באופן צודק בזכויות הלגיטימיות של כל הצדדים, כולל הפלשתינים. נמשיך במאמצי השלום במזרח התיכון, שבהם החל ממשל רייגן־בוש".

לכל המקומות הקדושים לבני כל האמונות.

מצרים

"הרפובליקנים רואים במצרים ... לקידום השלום עם ישראל, מצרים קצרה את הגמול. תמיכת מצרים בהסכמי קמפ דייויד מעידה, שמדינה ערבית יכולה לעשות שלום עם ישראל, להיות בת־ברית לארה"ב ולהישאר במעמד טוב בעולם הערבי. הרפובליקנים תומכים במינוח הרשמי של מצרים כבת־ברית עיקרית שאינה נמנית עם מדינות נאט"ו.

בוש ודוקאקיס ● ואף על פי כן הדמוקרטים

"שלום צודק ובר־קיימא הוא חיוני, דחוף, ויכול להיות מושג רק באמצעות מו"מ ישיר בין ישראל ומדינות ערב.

"הסכמי השלום חייבים להיות מושגים באמצעות מו"מ דו־צדדי ולעולם אין לכפותם על שותפים שאינם רוצים בהם".

התנאים להידברות עם אש"ף

"לאש"ף לא יכול להיות כל תפקיד בתהליך השלום, אלא אם כן יכיר בזכות הקיום של ישראל, יקבל את החלטות מועצת הביטחון 242 ו־338, יסתלק מהטרור וימיר מהאמנה הפלשתינית את הביטויים התובעים את השמדת ישראל".

האו"ם

"אנו מכירים בכך, שישראל מצביעה עם ארה"ב באו"ם לעתים קרובות יותר מכל אומה אחרת. ממשל רייגן־בוש תמך בחקיקה לפיה, אם האו"ם וסוכנויותיו ישללו את זכות ההשתתפות של ישראל — ארה"ב תעצור את הסיוע הכספי עד שהדבר יתוקן. המפלגה הרפובליקנית מאשרת־מחדש עיקרון בסיסי זה ומבטלת את החלטת האו"ם 3379, המשווה את הציונות לגזענות".

ירושלים

"אנו מאמינים, שירושלים צריכה להישאר עיר בלתי־מחולקת, עם גישה חופשית ופתוחה

(דילוג על פני החלק הנוגע למלחמת עיראק ויחסי ארה"ב עם מדינות ... המתונות, הפרו־מערביות).

פרויקט ה"חץ"

"אנו מחויבים להצבת האס.די.איי (ההגנה האסטרטגית) בהקדם האפשרי ... נקבע את המבנה המדויק של המערכת, שהטכנולוגיות ייבחנו ויוכחו. במענה ל... המסוכנת של טילים גרעיניים ... מאמץ משותף אמריקני־ישראלי ... מערכת הטיל האנטי־טאקטי ... פרויקט "חץ". אנו נתמוך בשימוש ... המחקר של האס.די.איי לשם כך".

היכו אותי בגבעת־שמואל

אריה פלגי

לא, לא הייתי שם ביום שישי בבוקר, כאשר בריונים התנפלו על שלושה פועלי נקיון ערביים ועל יהודה מססה היהודי, מעסיקם, שניסה להגן עליהם. אבל לו הייתי שם, היו מתנפלים גם עלי, כי הייתי מצטרף ליהודה מססה.

לא הייתי עושה זאת, כי אני גיבור גדול כל־כך. כלל לא. אבל המעשה הנאצי הזה — התעללות גזענית בחפים מפשע — מורים בי זכרונות בעוצמה כזאת, ששום סכר של פחד אינו מסוגל לעמוד בפניה. אני זוכר את עצמי כילד במצבים של אין ספור הכאות והשפלות כאלה, ועד היום אני מתבייש, שלא החזרתי מנה אחת אפיים. איך יכולתי אבל אני כולי בושה. ברחתי או עקפתי עוד לפני שספגתי. כמובן, יש לסיפור המשך וסוף טוב. הצטרפות לשומר הצעיר ועלייה, וגם כריתות לגלות. אבל העלבון מאז, הכעס בדיעבד השמורים בתת־התודעה, ב"בבכי הנפש" — משתחררים כמו קפיץ לקריאת ידיעות כאלה. והן עוד מביכות, שבעתיים, כאשר הן מספרות על נאצים־יהודים במדינה שקמה כמקלט לנרדפים.

לכן אני יכול להיות בטוח, שהייתי מנסה לפחות למנוע את ההתעללות, הייתי מנסה לעזור לנהג היהודי, שביקש לחלץ את פועליו המותקפים. גם כדי למנוע עוול, אבל לא פחות מזה, כדי לפצות את עצמי על הבושות של אז ושם. ובטוח גם, שהייתי יוצא מן ההתערבות הבלתי־נמנעת הזאת מוכה, חבול ומעורער שבעתיים, כי כושר הספיגה שלי נחלש והולך. גם בגלל הגיל וגם כי כאן אין בי כל "הרגשת חולשה מחסנת" של הקורבן המסכן. רק זעם על חוסר אונים, רק מבוכה על ההידרדרות המהירה של מדינת הקורבנות המסכנים.

פגישות השכול

ראיתי בטלוויזיה את שבע המשפחות וקראתי עליהן בעיתונים. משפחות שכולות, יהודיות וערביות, שנפגשו ביוזמת "ניו אאוטלוק" ו"דיאלוג" וערכו מסיבת עיתונאים משותפת. באמצעות שותפות הגורל הנורא, בזכות המחיר שאין למעלה ממנו לתבוע מכולנו, יהודים ופלשתינים, לשבת סוף סוף יחד.

כותרות משנה

חשתי איזה חוסר סימטריה בדברים. כאילו היהודים (שלושה אבות) הדגישו יותר את המשותף והערבים (גם נשים) תבעו בעיקר את עלבון כאבם שלהם. ואולי השיבוש הוא אצלי. מי יעז לשפוט, מי מסוגל למדוד רגישויות כאלה.

יעקב גוטרמן ממשתתפי הפגישה השיב בתגובה לשאלתי כך: "ההפרש המספרי הוא מקרי. אחד המשתתפים היהודים היה בחו"ל ולא יכול היה להגיע. הפגישה תוכננה כבר מזמן והיה קשה לכנסה גם בגלל מעצרם של מועמדים ערביים. אשר לעצם העניין: אולי יש משהו בדבריך. אבל לפני מסיבת העיתונאים, המשפחות כולן נפגשו בלובי המלון ובשיחות הבלתי־אמצעיות לא הורגש שום הבדל. במסיבה עצמה אנחנו, היהודים, דיברנו חופשי, הם באו עם נוסח מוכן שקראו אותו מן הכתב. אולי זה מקור הצרימה. הפצעים שלנו כבר אינם חדשים, שלהם טריים־טריים, בני כמה חודשים או שבועות. סיבה אפשרית נוספת לנימת דיבור שונה. אבל העיקר הוא שגם הם וגם אנחנו חתמנו על הצהרה משותפת להפסיק את שפיכות הדמים ולהתחיל לחיות במשותף. אנחנו מקווים שיהיה לפגישה המשך, שתהיה לה השפעה ייחודית". דברים בשם אומרם.

נשארו שניים

מן הצוות של לפני ארבע שנים נשארו רק עמוס עוז וחיים גורי. גם הם לא הופיעו הפעם בצמד, אלא כל אחד בתורו ובכוחו. לפני ארבע שנים עמוס עוז, חיים גורי, יזהר סמילנסקי וא.ב. יהושע יכלו להביע שהופעתם המשותפת הכריעה את הכף לטובת הקמת ממשלת האחדות הלאומית. את חשבון צעדם יעשו בינם לבין עצמם או בינם לבין אלוהיהם. בכל מקרה, זה לא יהיה חשבון פשוט.

אבל לפני ארבע שנים הסופרים הצטלצלו ביניהם ונמצאה הדרך להגדיר את עמדותיהם לחוות־דעת משותפת, לגולל דעת של יחד, להטיל אותם ארווים על פני הדיונים. הפעם, בסוגיה קיומית אחת, בעניין המשא ומתן עם הפלשתינים לרבות אש"ף, על־פי נוסחה שם טובי־דיברה הקווים ביניהם לא פעלו, אם כי אין להניח ששותפות הדעות בין ארבעתם בעניין זה קטנה מזו אשר נוצרה ביניהם בעניין ממשלת מערך־ליכוד. הפעם: רשימה של עוז לחוד וגורי לחוד ללא המגבר המשותף של ההתחברות, ללא נוסף הניה המשותפת ... של אנשי רוח אל ההוויה הפוליטית הגועשת.

נכון, שסיכוייהם להכריע את ... קטנים הפעם. דווקא משום כך ... ההופעה משותפת המתודשת ... שבעתיים. לא במשקל סגולי של ... סגולה אלא כהושטת יד של בעלי ... "כבהחזק את הקווים נגד הזרם ..."

על הפרץ

שבוע העבודה — חופשי ומקוצר

חתימות החודש

שני הסכמי־שכר נחתמו החודש במשק. ב־4 באוגוסט הסכימו ההסתדרות ולשכת התיאום של הארגונים הכלכליים על מעבר הדרגתי לשבוע עבודה מקוצר במגזר היצרני הפרטי, והפחתת שעות העבודה מ־47 ל־45. הדבר נוגע ל־450,000 עובדים.

במגזר הציבורי נחתם ב־11 באוגוסט הסכם־שכר, הקובע הפחתת שעות העבודה ל־42.5, החל מה־1 באפריל 1989. צעד זה משלים את ההסכמה הקודמת בין ההסתדרות לבין המעסיקים הציבוריים, שבאה לידי ביטוי בהסכם השכר לשנת 1987/1988, לפיו החל המשק במעבר לשבוע עבודה בן חמישה ימים, מבלי לקצץ את שעות העבודה. סקטור זה מקיף למעלה מ־400,000 עובדים.

גם הסקטור ההסתדרותי — חברת העובדים ומוסדות ההסתדרות — החלו לפני חודשים אחדים במעבר הדרגתי לשבוע עבודה מקוצר ולהפחתת שעות העבודה ל־42.5.

א.ק.

כולם מרוויחים

קיצור שבוע העבודה והפחתת שעות העבודה השבועיות במשק הציבורי והפרטי־תעשייתי עשויים להגביר היעילות ולצמצם

אבשלום קווה

עם חתימת הסכם השכר בשירות הציבורי סגרה ההסתדרות מעגל, שנפתח בהסכם המסגרת בסקטור זה. המשק הפרטי־תעשייתי והמשק הציבורי נכנסו לתהליך מואץ, אם כי הדרגתי, הן של קיצור שבוע העבודה והן של הפחתת שעות העבודה השבועיות. זהו, ללא ספק, הישג אישי ליו"ר האגף לאיגוד מקצועי, חיים הברפלד, אשר הציב לעצמו, עם כניסתו לתפקיד, שתי מטרות אלו. עתה הוא מבטיח, כי בהסכמים הבאים תיאבק ההסתדרות להפחתה נוספת של השעות, תוך מגמה להגיע לרמה האירופית.

ההסתדרות ולישכת התיאום של הארגונים הכלכליים חתמו בתחילת אוגוסט על הסכם קיבוצי כללי, לפיו מרבית העובדים במיגזר הפרטי־תעשייתי־עיסקי יעברו במהלך החודש לשבוע עבודה בן 45 שעות. כמו כן יחל תהליך הדרגתי, שבו יעברו העובדים ליום עבודה רגיל של תשע שעות, בחמישה ימי עבודה בשבוע. זאת, במועד שעליו תחליט הנהלת המפעל.

הסכם זה משלים, למעשה, תהליך שכבר החל בחלק ניכר ממקומות העבודה והמפעלים בסקטור התעשייתי. בחברת העובדים החלו ביישום החלטה פנימית, עוד לפני החתימה על ההסכם עם ראשי התאחדות התעשיינים. אחת הסיבות לעמידה הנחרצת של ההסתדרות בנושא זה נובעת מן הצורך, שלא לפגר אחרי התעשייה המתוחמת בישראל, בה עובדים חמישה ימים בשבוע זה שנים אחדות. בכך מנסה ההסתדרות להרכיך סיגור, במטרה למצוא דרך אל ציבורי עובדים בתעשייה זו, המדירים רגליהם מן האיגודים המקצועיים וממנה.

המעבר דורש התאמות

לפי שעה, ההסכם בשירות הפרטי לא יחול על ענפי הבניין, החקלאות ובתי־המלון. הצדדים למשא ומתן סיכמו ביניהם, כי בענפים אלה יתנהל משא ומתן נפרד עם ארגוני העובדים בהסתדרות, זאת, במגמה להגיע לפתרונות ולקבוע את התנאים להצטרפות, עד לסוף שנת '88. לגבי הבנקים הנושא נשאר פתוח.

המעבר לשבוע עבודה מקוצר בסקטור הציבורי כבר החל במקומות עבודה רבים ומרכזיים, כמו עיריות, המרכז לשלטון מקומי, ומשרדי ממשלה שונים. התהליך אמור להסתיים במרוצת השנתיים הקרובות. ראשי הסתדרות הפקידים דורשים, כי המעבר יושלם כבר בסוף השנה הנוכחית. כאמור, המעבר מצריך בדיקות והתאמות, כדי שהשרותים הניתנים לאזרח לא ייפגעו. בינתיים לא עמד על הפרק יישום המעבר והקיצור בבתי־הספר, אולם, כאשר הדבר יושלם בענפים השונים, הן בסקטור הציבורי והן בסקטור הפרטי — יגיע גם תורם של מוסדות הלימוד.

החל מהאחד בינואר '89 יעברו המועסקים בסקטור הציבורי 43.5 שעות בשבוע, ומאפריל אותה שנה תופחת שעה נוספת וסך־כל שעות העבודה יהיה 42.5. בסקטור הפרטי תהיה ההפחתה מ־47 ל־45. שעות הקיץ בסקטור הציבורי יתבטלו החל מראשית ינואר '89 ומכאן ואילך שעות הקיץ והחורף יהיו זהות.

חיסכון בהוצאות

עם המעבר וההפחתה מסתיים למעשה ויכוח ממושך על הצורך בצעדים אלה. על־פי מחקרים מקיפים, שנעשו במשק האירופי והאמריקני, נמצא שהקיצור והפחתת השעות לא רק שלא פגעו ביעילות, אלא אף הגבירו אותה. הדבר גרם אף ליתר מוטיווציה בעבודה ואף נמצא, כי אותו רעל מודרני — הניכור של העובד כלפי מקום עבודתו — פחת. בנוסף לכך הפחתת השעות מאפשרת צמצום מסויים בממדי האבטלה. סגירת משרדי הממשלה ליום נוסף גם תביא לחיסכון ניכר בהוצאות. המעסיקים הציבוריים הסירו את התנגדותם לקיצור, כאשר התברר להם שגם הם יצאו "מרוויחים" מהעסק.

הטבות כספיות

פן נוסף להסכם יבוא לידי ביטוי בהכנסות העובדים. בהסכם בין ההסתדרות לבין לישכת התיאום נקבע, כי שעות עבודה מעבר ליום העבודה הרגיל של 9 שעות נחשבות לשעות נוספות, שעבורן תשולם תוספת של 25 אחוז עבור השעתיים הראשונות וחמישים אחוז מהשעה השלישית והלאה. עבור עבודה ביום הפנוי ישולם תעריף של שעות נוספות. לכך גם תהיה השפעה על ימי החופשה. במקרה של ירידת תפוקה במקום העבודה, יביאו מומחים מטעם שני הצדדים ממצאים בפני ועדת מעקב, שתהיה מוסמכת להורות על הורדת שכר, אם תוכח שאכן קיימת ירידה בתפוקה.

מכל מקום, בקיצור שבוע העבודה והפחתת מספר השעות השבועיות כרוכות גם הטבות כספיות מסויימות. בנוסף לכך, הן בהסתדרות והן בלישכת התיאום מקווים, כי התופעה של נטישת מקומות העבודה בזמן העבודה, הגורמת הפסדים רבים, תיעלם במידה רבה עם העמקת התהליכים אלה.

ערב פתיחת הדיונים בסקטור הפרטי הודיעו המעסיקים, כי הם מסרבים לקיצור ולהפחתה. לא היה צורך בהפגנות, שביתות ושאר צעדים ארגוניים. המעסיקים שוכנעו, כי הדבר ישרת גם אותם, ולא רק את נציגי ההסתדרות והאיגודים המקצועיים.

מגמה שלילית

אודי נחשון

מעבר המגזר הציבורי ל־42.5 שעות עבודה בשבוע, בעוד שבתעשייה ובכל המגזר העסקי שבוע העבודה הוא בן 45 שעות, עלול ליצור לחצים לקיצור נוסף בשעות העבודה השבועיות בתעשייה, ובכך להגדיל את עלות העבודה במגזר זה — אומר מנכ"ל התאחדות התעשיינים, ארנון טיברג. לדבריו, לחצים אלה עלולים להביא לייקור של 7.5 אחוזים לפחות בעלות העבודה בתעשייה.

התעשיינים לא התלהבו בעבר מן הרעיון לעבור לשבוע עבודה בן 5 ימים, וגם כיום הם אינם מתלהבים מן המעבר של המגזר הציבורי ל־42.5 שעות בשבוע. לדבריהם, עם חתימת ההסכם ב־'87 על 5 ימי עבודה בשבוע, גררה הממשלה את כל הסקטור העסקי לשבוע־עבודה מקוצר, והיום חוזר על עצמו מהלך דומה — הסכמה להפחית את שעות העבודה ל־42.5 שעות בשבוע תגרור, להערכתם, את הסקטור העסקי למהלך דומה, והתוצאה תהיה הקטנת הפריון.

יום א' בלי בנק?

הבנקים, בחלק מן המגזר העסקי, נכללים בקיצור שבוע העבודה ל־42.5 שעות בשבוע. הנהלות הבנקים חלוקות עם ההסתדרות על סגירת הסניפים בעקבות ההסכם.

ההסתדרות תובעת מן הבנקים להמשיך לתת שירותים במשך שישה ימים, אבל בבנקים מבקשים לסגור את הסניפים יום נוסף ומעדיפים כי זה ייעשה ביום ראשון, והם מתנגדים לסגירה ביום שישי, כיוון שבחו"ל הבנקים סגורים בימי ראשון, ומשמעות ההחלטה תהיה ניתוק הבנקים הישראלים מן הבנקים בעולם למשך שלושה ימים — שישי, שבת וראשון. לאור זאת, הוספת יום שבתון בכל יום א' נראית בעיני הנהלות הבנקים סבירה יותר.

החלוץ בתחום קיצור שבוע העבודה במגזר זה היה הבנק הבינלאומי, שעבר לחמישה ימים בשבוע, ובתחילת השנה הלך בעקבותיו גם בנק לאומי. אולם שני הבנקים, כמו האחרים, ממשיכים לתת שירותים ללקוחות שישה ימים בשבוע.

א.נ.

"צימצום שעות העבודה במגזר הציבורי למעשה עוקף את ההתמודדות עם בעיית גידולו של המגזר הציבורי ומנציח את כמות העובדים במגזר זה", אומר טיברג. "ברבע הראשון של '88 מספר העובדים בשירותים הציבוריים היה גבוה בכ־12 אלף, בהשוואה לרמה הממוצעת ב־'87. מעבר המגזר הציבורי ל־42.5 שעות עבודה בשבוע בן 5 ימים יפגע ברמת השירותים, שמשק זה חייב לתת לסקטור העסקי והייצרני. הוא גם מבטא מגמה שלילית ומסוכנת, שהחלה עוד ב־'87, של הפחתת זמן עבודה והקטנה מתמדת של שעות השירות". לדבריו, מגמה זו אינה רצויה, והיא אינה מאפשרת למשק הציבורי לספק שירותים נאותים למגזר העסקי. התוצאה תהיה, שרמת השירותים, שאינה גבוהה גם עתה — תרד.

מנכ"ל התאחדות התעשיינים אומר, שתוספות השכר הכוללות, שניתנו על־פי הסכם השכר החדש, גבוהות מאוד בתנאי המשק הקיימים; בפרט כשהן נוגעות בחברות הציבוריות והעסקיות. הוא יוצא נגד הפשרה שהושגה בעניין החברות הממשלתיות, לפיה חברות שתוכלנה לשלם, יתנו תוספות־שכר של 11 אחוז בשנתיים הקרובות. לדעתו, קשה להאמין, שחברות שאינן מרוויחות, תוכלנה לעמוד בלחצי העובדים. שכן, ברגע שנקבעת נורמה מסוימת במגזר הציבורי — קשה להאבק בה.

תנאים לעימות

קיצור שבוע העבודה מתסיס את מפעל "לגין" של קיבוץ יגור

קובי מגדל

בימים של השגת ההסכם על קיצור שבוע העבודה, מצוי מפעל "לגין" לייצור קופסאות ופחים של קיבוץ יגור בעימות מתמשך בנושא זה — בין ועד השכירים להנהלה. במפעל מועסקים כיום כ־260 עובדים, מחציתם מהם הינם שכירים. על־פי המצב כיום במפעל, דומה שיעבור זמן רב, עד שההסכמה החדשה תיושם שם.

יושב־ראש ועד העובדים השכירים במפעל, דורון שלגי, טוען כי הוועד הוא זה שיזם בקשה לעבור לחמישה ימי עבודה בשבוע כבר באפריל 1987, כמו כן, שהסכם תחום על־כך בין ההנהלה לבין העובדים, הושג כבר ב־1985. אך, ההנהלה הגישה לוועד הצעה מטעמה, הכוללת — לדברי שלגי — פגיעה בשכר העובדים ובתנאים הסוציאליים שלהם. לטעמו, כך מבקשת ההנהלה להקטין את הפיצוי על השעות הנוספות החל מן השעה השלישית, מ־175 אחוז ל־150 אחוז בלבד.

שיחה עם יו"ר הוועד, מלמדת, כי העימות המתמשך והחריף בין העובדים להנהלה, קיים לא רק על רקע המעבר לשבוע עבודה מקוצר. עובדי המפעל אמורים בהסכם העבודה שלהם לחסכם "כור", ועתה תובעת ההנהלה להחיל את הסכם התנאים של הקנוצים גם על עובדי "לגין".

"עובדי המפעל — השכירים — מרוצים מן האפשרות לעבור לשבוע עבודה מקוצר, ולעבוד חמש, שבת היום שעות העבודה נוחה, ואפשר שעובדים יצטרכו לעבוד גם בימי שישי — תופה ואפשר להם להרוויח יותר. אנו מוכנים לעבוד יותר במהלך השבוע ואיננו מתלוננים על האפשרות, שנסיים את יום העבודה בשעות מאוחרות יותר. אך אנו מתנגדים לתנאים שמציבה ההנהלה לכך" — טוענים עובדים שכירים ב"לגין".

כך או כך, בעלי "לגין", אנשי קיבוץ יגור, כבר הוכיחו בעבר, שאצלם מרבים בכינוסים. לפני כשנתיים נקלע המפעל למשבר, שבעקבותיו פוטרו 35 עובדים, כולם שכירים. לא בעלי החברה שילמו את המחיר.

החלטה היסטורית

יהודה צור

ההחלטה על קיצור שבוע העבודה בתעשייה התקבלה בתחושה של הקלה ושמחה על־ידי עובדי המפרץ. במפעלים המרוכזים באזור הקרוב לעכו, סבורים רוב העובדים, כי מדובר כאן בהחלטה היסטורית בלי שום הגזמה.

"זאת תרומה לרווחת העובד, הדבר יאפשר לנו לבלות יותר זמן בחיק המשפחה, וישפר בכלל את חיי־המשפחה. נוכל לעמוד לרשות הילדים הלומדים בבית־הספר זמן רב יותר ולהקדיש מחשבה גדולה יותר לחינוכם", אומר יהודה סיסו ממפעל "נעמן", אב לחמישה ילדים, העובד 31 שנה במפעל. "כמובן, הוא מוסיף נוכל להקדיש גם זמן למנוחה. יומיים זה דבר שונה לגמרי. עד עכשיו, גמרת את השבת, ועוד לא הספקת לנוח בכלל. אני סבור שכך יהיה פחות לחוץ, נהיה רגועים וסבלנים יותר".

אני גם חושב, שמשרדי הממשלה צריכים להיות פתוחים בימי שישי, "טוען יהודה — מצירי שיסגרו ביום ראשון כך לגבי כל המשרדים למעשה. מי שעובד ביום א', יוכל לנצל את היום החופשי, הנופל ביום שישי. צריך להבין, שימי ההיעדרות של העובדים יצומצמו כתוצאה מקיצור שבוע העבודה. עד עכשיו עובדים נעדרים הרבה מן העבודה, כדי לעשות סידורים כמו ביטוח לאומי, קופ"ח ועוד. עכשיו כולם ידעו שיש יום חופשי ולא יתחילו לחפש תירוצים, גם אם הם מוצדקים, כדי להיעדר מן העבודה. לדעתי זה אפילו ישפר את הייצור".

מלכה נדם, אם לשני ילדים, אף היא עובדת במפעל "נעמן", שמחה על ההחלטה: "יום שישי, יום מנוחה — זה ממש חלום שהתגשם. "כאשה עובדת, שהיא גם עקרת בית, שבת אחת חופשית, בסך־הכל רק הקשתה על העבודה בבית, וכמובן לא תרמה למנוחתה", אומרת מלכה.

במפעל "צינורות" מתנסים זה שלושה חודשים בשבוע עבודה מקוצר, שנקבע לשישה חודשים, וכמובן לפני ההחלטה הרשמית וההסכם שנחתם. שלמה כהן, העובד 15 שנה במפעל ואב ל־4 ילדים, אומר "האמת היא שלא האמנתי שאתמוך בסופו של דבר ברעיון, כי בהתחלה התנגדתי להחלטה. סברתי שהיא תכביד על העובד, הלא מדובר בסך־הכל בשעת עבודה נוספת במפעל, שהעבודה בו ליד הכבשנים קשה ממילא. עכשיו, לאחר ההתנסות אני תומך בהחלט ברעיון ומתפלא איך בכלל התנגדתי. שלמה גם סבור, שהדבר אינו פוגע בכלל בייצור אלא להיפך.

"שריעה עכשיו"

במצרים גובר לחץ חוגי הדת הקיצוניים להנהיג את ההלכה האיסלאמית לאלתר

אורי הורוביץ

התקרית שאירעה בסוף השבוע בפרבר הקהירי עין שמאס, אופיינית למאבק המחריף והולך בין שלטונות מצרים לבין אנשי הדת הקנאים הפונדמנטליסטים המוסלמים.

התקרית שהסתיימה הפעם בהרוג אחד, 19 פצועים בהם שני שוטרים, ובמעצרם של 150 מהמתפרעים, החלה כאשר אנשי כוחות הביטחון המצריים ניסו לעצור שני אנשי דת מוסלמים בעת התקהלות דתית, במרכז הפרבר עין שמאס. התערבות המשטרה הרגיזה את המתקהלים שהתנגדו לכוחות הביטחון. למקום הוזעקו תגבורות, לאחר שהקנאים הדתיים החלו להצית גם חנויות ומכוניות.

הרקע האמיתי להתנגשויות בין שני הצדדים הוא הלחץ הגובר והולך של חוגי דת מצריים קיצוניים להנהיג את ההלכה האיסלאמית או חוקי הדת האיסלאמיים (שריעה) לאלתר. המדובר בין היתר ביישום עונשים כגון קטיעת איברים, מלקות, סקילה באבנים וכד'. אף שלא נמסרה שייכותם הארגונית של אותם דתיים קיצוניים, שהשתתפו בתקרית עם המשטרה, קרוב לוודאי שהם נמנים עם השוליים הקיצוניים של ארגון "האחים המוסלמים", שהוא הארגון הדתי המוביל במצרים.

"האחים המוסלמים" נהנים בתקופתו של מובארק מהקלות, להן לא זכו בתקופת הנשיאים הקודמים, סאדאת ונאצר. מובארק מנסה לשתף עמם פעולה מתוך כוונה לתעל אותם עם מוסדות השלטון וללכת לקראתם בנושאים שונים ואף דתיים. במסגרת פתיחותו נתן להם הנשיא גם דריסת רגל בפרלמנט המצרי. למרות נסיונו זה, האחים איתנים בדרישתם ליישום השריעה במצרים. מובארק, שניסה לתקוע טריז בין דתיים מתונים לדתיים קיצוניים, לא הצליח להביא את "האחים המוסלמים" לוותר על דרישתם לכונן "שריעה עכשיו", היינו יישום ההלכה האיסלאמית כדת המדינה לאלתר. האחים הצליחו להביא לכך, שהיום אין למעשה מפלגה במצרים, שאינה כוללת את התביעה ליישום השריעה במצעה ובתעמולתה.

יוזמה פרטית

אפשר להטיל ספק אם הציבור הרחב במצרים היה באמת רוצה לראות איברים ניתוקים בכיכר העיר, כפי שמחייב החוק האיסלאמי. אך כיום אפשר להעלות דרישה זו בפומבי גם על־ידי פוליטיקאים מתונים יחסית. במצרים אם כן ישנה תנועה שאפשר לכנותה "שריעה עכשיו". תנועה זו כוללת איגודים מצריים שונים, בהם איגודי רופאים עורכי־דין ועוד. במצרים ישנם אף שופטים שתופסים יוזמה פרטית ודנים לפי חוקי השריעה. דיילי חברות התעופה המצרית לא חיכו לממשלה והחליטו על דעת עצמם להפסיק להגיש משקאות אלכוהוליים, האסורים על־פי ההלכה האיסלאמית, לנוסעים בחברה זו.

רוצחי סאדאת, שנימנו עם ארגון הג'יהאד האיסלאמי, הם אחת ההסתעפויות של "האחים המוסלמים". יצויין, שהן "האחים המוסלמים" והן הארגונים הקיצוניים שואפים למעשה לאותה מטרה — מדינת הלכה איסלאמית אוניברסלית. ההבדל ביניהם הוא באמצעים. האחרונים מוכנים לתפוס את השלטון בכוח, ואילו האחים מוכנים במידה כזו או אחרת לעבור עם השלטונות.

מ"מ ראש דסק יום:
חנה איש־הורביץ

15.8.88

תגובות

הנהלה מקו·בצת

בעיית „מילואות" תיפתר כאשר ימונו חברי קיבוצים להנהלה

ראובן שפירא

ב„על המשמר" מיום א' 14.8, נמסר כי קיבוצי „מילואות" דורשים „לבחור הנהלה חדשה שתהיה מורכבת הפעם, לא כמו בעבר, מנציג מכל קיבוץ אשר ייבחר על־ידי הקיבוצים עצמם". זהו ללא ספק צעד קדימה בכיוון הנכון של יצירת מועצת מנהלים הנשלטת על־ידי הבעלים של הקונצרן ולא על־ידי המנהלים הפעילים.

לצער חיובי זה עתידה להיות משמעות מוגבלת ביותר, כיוון שאי־אפשר לנהל קונצרן מורכב כ„מילואות" על־ידי גוף כה גדול. מועצת מנהלים אפקטיבית מונה עד 15 חברים לכל היותר. 30 איש מהווים כבר מיני־אסיפת־משקים, ואז הכוח הממשי חוזר למעשה לידי המנהלים הפעילים. גוף גדול ומסורבל כזה לא יוכל לשלוט ב„מילואות", הוא לא יוכל להיות בתמונה במלואה, הוא יסבול מאותם פגמים שמנעו מאסיפת המשקים להוות כוח מאזן לכוחו של אושי פרידמן.

אם קיבוצי „מילואות" רוצים לשלוט בתשלובת, עליהם להעדיף מועצת מנהלים קומפקטית, המסוגלת להתמודד באופן משמעותי עם הבעיה החמורה שלפניהם. לשם כך עליהם לבחור את חבריה בקיבוצים על־ידי חלוקתם לאיזורי בחירה כשכל שניים־שלושה קיבוצים מהווים איזור. רק נציג כזה, שיעמוד לבחירה אישית בקלפי ויישב במועצת המנהלים לאחר מבחן אלקטוראלי שהעניק לו סמכות, יהיה לו התוקף המתאים כדי לקבל מהמנהלים הפעילים את מלוא המידע הדרוש.

עניין של שנים ארוכות

זהו רגע האמת לרכזי המשקים, לגזברים ולמזכירים של קיבוצי „מילואות". אם יעמדו על ההצעה שלכל קיבוץ יהיה נציג, אחד מתוכם יזכה לכבוד של חברות בהנהלה. ראוי להם לחשוב שהמחיר תמורת כבוד זה יהיה כבד: תהיה להם אחריות גדולה, בעוד סמכותם הממשית תהיה מצומצמת. הם לא יצליחו להקדיש את הזמן הרב הנדרש כדי להבין כראוי את התשלובת, שעה שאחריותם לתפקידים בקיבוץ הינה כבדה בלאו הכי. לעומת זה נציג נבחר של שניים־שלושה קיבוצים שלא יהיה ממלא תפקיד מרכזי בפועל — יוכל גם יוכל לחדור לסודות התשלובת. הוא יקדיש לה זמן והמנהלים הפעילים יתנו לו סמכויות ממשיות בהתאם לכך.

ראוי להם לחשוב על פן נוסף של הבעיה. שיקום „מילואות" הוא עניין של שנים ארוכות. אם לא תיבחר מועצת מנהלים בצורה המוצעת, לא תהא המשכיות בהתמודדות עם בעיות „מילואות" הכבדות. מרכז המשק, הגזבר או המזכיר הבא יחוש פחיתות כבוד אם לא יחליף את הנוכחי בהנהלת „מילואות". ההצעה של נציג לכל קיבוץ מזמינה תחלופה והתחלופה המיידית פירושה פיחות בסמכות הממשית. נציג מיוחד לכל שניים־שלושה קיבוצים יוכל להיבחר שנית ושלישית, וכדי להבטיח את תלותו בבוחריו, ראוי שבחירה לקדנציה שנייה ושלישית תותנה ברוב מיוחס.

קיבוצי „מילואות" יכולים כעת לכפות על הקונצרן הנהלה שתדאג לאינטרסים שלהם. כדי שצעד קדימה בכיוון זה לא ינוטרל מיד על־ידי הגדלת ההנהלה שתהפוך אותה למעוטת כוח, עליהם להחליט על הנהלה קומפקטית יותר, רבת כוח, שבה יהיה נציג לכל שניים־שלושה קיבוצים, שייבחר בבחירות אישיות, ישירות וחשאיות כמקובל בכל דמוקרטיה הגונה.

היריב הוא הליכוד

חייני ברנשטיין *

מי שעוקב אחרי פרסומים, מאמרים ומודעות ב„על המשמר" בשבועות האחרונים, מתרשם מהמשקל הרב בהדגשת מצבה הפנימי של מפלגת העבודה, הבלטת האי־בטחון והתסכול השוררים בה והסולמוס החריף עם עמדותיה.

לאחרונה „הושכבה" מפלגת העבודה על „ספה של פסיכולוגים" לבדיקה „אמיתית" של מצבה וסיכוייה. אם לשפוט לפי הפרסומים האלה, מתכוונים כנראה במטה הבחירות של מפ"ם לכוון את עיקר התעמולה לקראת הבחירות בפולמוס עם מפלגת העבודה. רוצה אני להזהיר מפני דרך שכזאת.

אמת, מאז כניסתה של מפלגת העבודה לממשלת הליכוד הלאומי, יש לנו חילוקי דעות מהותיים ואנו מבקרים הרבה ממהלכיה המדיניים. העבודה נושאת באחריות, כשותפה בממשלה למצב במדינה. אנו מחייבים ופוסלים את מדיניותו ופעילותו של יצחק רבין בשטחים. זה שנים אנו מתריעים על תופעות של הסתאבות וערעור היסודות החברתיים בחברת העובדים, שפגעו קשה במעמדה ותדמיתה של תנועת העבודה.

אך, מפ"ם יצאה מהמערך; היא פתחה בדרך פעולה עצמאית במישור הפוליטי ועדכנה את החלטותיה המדיניות בהתאם למציאות המשתנית באזור. בנושא שלום וביטחון אנו מצביעים על הדרך היחידה שמובילה להתקדמות לקראת משא־ומתן ופתרון הסכסוך הישראלי־ערבי. אין להכחיש, שגם בקרב מפלגת העבודה יש חוגים יוניים ואישים, כמו ויצמן, אבא אבן, לובא אליאב ואחרים שקרובים מאוד, לגישתה של מפ"ם. יתר על כן, הסקרים מלמדים, שגם בין מצביעי הליכוד יש אחוז ניכר, שתומך היום בהידברות עם נציגים פלשתינים, ואף עם אש"ף, על בסיס נוסחת „שם־טוב־יריב".

במאבקים בקרב ציבור העובדים הצליחה מפ"ם להיהפך שוב לכתובת בקרב הפועלים. היא מייצגת מפלגה עם מסר חברתי־סוציאלי ברור. יש לציין, שפעולותיה של מפ"ם קירבו אליה אנשים ונציגי ועדי עובדים שהיו בעבר חברי ומצביעי ליכוד.

מפ"ם נכנסת על כן למערכת הבחירות עם הישגים חשובים, שיוצרים נקודת מוצא ותשתית חיובית להערכותה הארגונית והשפעתה הציבורית. המבחן שלנו אינו בהחלשת והקטנת הפוטנציאל האלקטוראלי של מפלגת העבודה. יש להדגיש שאת הליכוד ניתן להביס רק עם מפלגת העבודה — יחד אם גורמים ומפלגות שעתידים להיות שותפים בממשלה בראשותה — יתחזקו על חשבון הליכוד ומפלגות הימין.

מפ"ם, הנאמנה לערכי היסוד של תנועת העבודה, ההסתדרות וחברת העובדים; מייצגת את ההתישבות העובדת; חוט השדרה של מחנה השלום, עשויה לתרום תרומה חשובה על־ידי הסברה עניינית של תכניתה הפוליטית והחברתית. הביקורת שלנו, גם על מפלגת העבודה צריכה לקחת בחשבון שהיריב העיקרי, הן בתפיסת היסוד והן במדיניות הוא הליכוד והימין. קהל היעד שלנו הוא הציבור „המתלבט"; מצביעי הליכוד בעבר; הדור הצעיר, שהולך בפעם הראשונה לקלפי; במגזר הערבי, התייצבות מול המפלגות הלא־ציוניות — כמחנה של שוחרי השלום. הצגת תוכניותיה והשקפת עולמה עשויות למשוך אנשים שיידעו לשלב תפיסה חברתית וסוציאלית מתקדמת עם תוכנית פוליטית החותרת לשלום.

המטרה שלנו אינה להעביר חצי מנדט או מנדט בתוך הגוש של שמאל־מרכז, אלא בכוונה של מפ"ם להרחיב ולהגדיל את המעגל הזה ולהגביר את הסיכוי לשינוי המפה הפוליטית.

לכותב שורות אלו יש ניסיון במערכת הבחירות שהתנהלה בשנה הקודמת ברחבי העולם היהודי לקראת הקונגרס הציוני, בהשתתפות כמה מאות אלפים. עם כל השוני וההסתייגות מהשוואה של תנאים, מציאות ועברתית, הרכב סוציאלי וכו', ניתן, למרות הכל, ללמוד לגבי הטקטיקה ודרך פעולה. מפ"ם הופיעה בבחירות האלו לרוב באופן עצמאי; היתה למוקד של הכוחות המתקדמים, הצליחה לרכז סביבה אישים בולטים בציבור היהודי. ידענו שרק קואליציה רחבה עם מפלגת העבודה ככוח מרכזי ומוביל תביא למהפך בהסתדרות הציונית והסוכנות היהודית. והשגנו תוצאות מרשימות בשורה של ארצות. ואכן הליכוד נשאר במיעוט והמטרה שלנו הושגה. זאת דרך מורכבת ויש בה צורך להקפיד על איזון עדין בין ידיעת המטרה הכוללת של המשימה הפוליטית והאלקטוראלית וכין האמצעים ההסברתיים והצעדים הארגוניים שיחזקו את המערכת המפלגתית העצמאית, ויתרמו למטרה הפוליטית הרחבה במישור הלאומי.

אי לכך אני מציע, שנקדיש פחות אנרגיה לפולמוס עם מפלגת העבודה ונתרכז בהבאת המסר החיובי שלנו לציבור הרחב וקהל היעד הפוטנציאלי.

בדרך זו תשיג מפ"ם גם את מירב התמיכה של חברי הקיבוץ הארצי, שברובם מזדהים עם תפישתה הפוליטית של מפ"ם, אך גם חוששים מהחלטת הכוחות, שעשויים להרכיב ממשלה אלטרנטיבית לליכוד ותומכיו. מצד שני מהווה ההצבעה עבור מפ"ם המחסום העיקרי לחידוש „ממשלת ליכוד לאומי" והיא מבטיחה אופוזיציה לוחמת להקמתה.

* הכותב הוא חבר מזכירות מפ"ם ובעבר מזכ"ל הברית העולמית של מפ"ם

האיגודים המקצועיים טכנולוגיים־אקדמאיים

למה הם לא חתמו

שלושת האיגודים האקדמאיים־הטכנולוגיים לא הצטרפו, פעם שנייה ברציפות, להסכם השכר בשירות הציבורי, שנחתם בליל יום חמישי האחרון. הסיבה לסירוב נעוצה באי־החלת ההסכם באופן אוטומטי על כל עובדי החברות הממשלתיות, רווחיות ומפסידות באחת. ההסכם ונספחיו אינם קובעים עקרונית מי הוא זה שיקבע מי היא חברה מפסידה, ולפיכך צפויים בעתיד מאבקים משפטיים וצעדים ארגוניים.

שלושת האיגודים, המהנדסים, הטכנאים וההנדסאים ואקדמאים במדעי החברה והרוח, מייצגים למעלה ממאה אלף עובדים, אולם נתח גדול מציבור זה, כשישים אלף איש, מרוכזים בחברות הממשלתיות. כאיגוד מקצועי לא יכלו המזכירים הארציים, גם אם רצו בכך, לחתום על מסמך שמעניק תוספות שכר רק לחלק מהעובדים, ויוצר הפרדה בין כאלה ששווים יותר ואחרים השווים פחות.

להסכם השכר צורפה רשימה של 62 חברות ממשלתיות שעקרונות הנספח יחולו עליהם. ביניהן: אל־על, בזק, בתי הזיקוק, חברת החשמל, חברת הנפט הלאומית, לפידות, מקורות, מפעלי ים המלח, מנועי בית שמש, נפטא, חברת הפוספטים, תהל ועוד רבות אחרות. בנספח ג' של ההסכם נאמר בין היתר: „מוסכם כי חברה אשר תודיע שמצבה הכלכלי אינו מאפשר לה לבצע את המתחייב מההסכם, לא תעשה כך" ועוד: „בחברה אשר תודיע שלא תוכל לעמוד בהתחייבויות ההסכם יתנהל משא־ומתן לשנים 1988־1990 בין ההנהלה לארגון המייצג את העובדים, בהתאם לאפשרויות הכלכליות של החברה. חילוקי דעות יועברו להכרעת ועדת מעקב המורכבת מיו"ר האגף לאיגוד מקצועי והממונה על השכר בשירות הציבורי". אולם, כאמור, לא נאמר בהסכם איזה גוף או אוטוריטה תהיה מוסמכת להכריע בסוגיה, מי היא חברה ממשלתית השרויה במצוקה כלכלית.

בטקס החתימה הבהיר הממונה על השכר, יעקב רגון, כי הדבר יוחלט על־ידי רשות החברות הממשלתיות, שרי הממשלה הנוגעים בדבר אוצר ומסחר ותעשייה. האיגודים המקצועיים אינם יכולים להסכים גם לפרצות מסוג אלו. בימים הקרובים יכנסו האיגודים הנ"ל את מוסדותיהם כדי להחליט על הכשר צעדיהם. מ"מ מזכ"ל הסתדרות המהנדסים, אלי כהן־כגן, מוסיף כי אין בהחלטתם סוף פסוק וכי הם ידרשו הבהרות מהמעסיקים שלהם.

מלכוד 22

יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, חיים הברפלד, מעריך כי בעתיד הקרוב מאוד יוכלו האיגודים האקדמאים־טכנולוגיים להצטרף להסכם. האיגודים נמצאים במלכודת: אי־חתימתם על ההסכם מונעת מהם לפתוח משא־ומתן נפרד עם המעסיקים על חלוקת העלות, עליה הוסכם בין ההסתדרות לבין האוצר, בשיעור של 11 אחוזים המחולקת לשני שיעורים. בנוסף לכך, הם מייצגים עובדים שאינם בחברות ממשלתיות מפסידות, או המועסקים ביחידות הממשלה השונות. עובדים אלה יתבעו, ובצדק רב, להחלת ההסכם גם עליהם.

איגודים אלה סירבו בשעתו לחתום על הסכם המסגרת בשירות הציבורי לשנים 88/89, ועובדיהם הפסידו את 75 הש"ח שניתנו בהסכם זה. מזכיריהם אינם יכולים להרשות לעצמם את „הלוקסוס" המפוקפק להפסיד פעמיים.

נציג המוסדות להשכלה גבוהה טען בשלב האחרון של חתימת ההסכם ובנימה הסופי. ראשי האוניברסיטאות מבקשים להכיר בהם כחברות ממשלתיות מפסידות, ולכן שאין ביכולתם לעמוד בתנאי הסכם השכר החדש. מזכ"ל הסתדרות האקדמאים במדעי החברה והרוח, יעקב אוניקובסקי, מוצא עצמו במצב של נחיתות הן בחברות הממשלתיות והן במוסדות להשכלה גבוהה, שני מקומות עבודה בהם מרוכזים מרבית העובדים הכפופים לאיגוד זה.

העימות המתמשך בין האיגודים המקצועיים בעלי סולם השכר בדירוג האחיד (פקידים, עובדי המדינה), לבין האיגודים בעלי הדירוגים המקצועיים (טכנאים, מהנדסים ואקדמאים במדעי החברה והרוח) מקבל עתה תנופה מחודשת. בטקס החתימה ניתן היה לשמוע משפטים כמו: אנחנו עוד נלמד אותם לקח. ראשי הסתדרויות הפקידים ועובדי המדינה לחצו לסיים במהירות את הדיונים. עניין החברות הממשלתיות אינו נוגע להם. המחלוקת השרויה בדרך־כלל בין שתי קבוצות איגודים אלו המתחוקת עתה, וקשה לפתור. וייתכן כי הדבר יורו את הרפורמה בתנאי האגף לאיגוד מקצועי, עליו מדברים כבר כל כך הרבה שנים.

אבשלום קווה

על כשלונות עסקיים בחברות פרטיות

98 אחוזים מן הכשלונות העסקיים אירעו בחברות פרטיות ובעסקים בבעלות פרטית, כך טוען נפתלי בלומנטל, מבקר ההסתדרות, במאמר בשם „אנטומיה של כשלון מפעלים". הנתונים אינם כוללים את השנה האחרונה, הוא מסתמך על ממצאי מחקר שנערך בארץ על־ידי חברת „דן אנד ברדסטריט".

בלומנטל מדגיש שהממצא הוא מוזר, ומעלה את השאלה „האם ניתן להסיק מעובדה זו את המסקנה, כי רק חברות פרטיות מועדות לכישלון?" הוא משיב, כי אין לקבל את הנתון שכן, לדבריו, חלק נכבד מן הפעילות העסקית־ציבורית נעשה במסגרת של חברות בבעלות ממשלתית, או בבעלות הסתדרותית, וכאשר מפעלים בסקטור זה נקלעו לקשיים, לא היססו הבעלים לכסות את החובות ואת ההתחייבויות שנצטברו, או שהגיעו להסדר לגבי פעולות קונסולידציה, הסדר שהניח את דעת הנושים.

בלומנטל טוען, על רקע מצב דברים זה, כי נעשה ניסיון לבדוק במסגרת האפשרויות הקיימות, מה היה טיב הניהול שגרם לכישלון העסקי, מתברר, כי מבחינת הכשלונות הניהוליים שהביאו לקשיים עסקיים, היחס של העסק הפרטי בהשוואה לזה הציבורי, היה 2 ל־1, לטובת העסק בבעלות פרטית. מן הראוי לזכור, מטעים בלומנטל, כי מתוך 2,500 חברות בארץ שנקלעו לקשיים עסקיים, 98 אחוזים היו בבעלות פרטית ורק 2 אחוזים בבעלות ציבורית. זוהי עובדה, קובע בלומנטל, ומוסיף כי במחקר של חברת „דן אנד ברדסטריט" נבדקו 20 אלף עסקים ולפיהם, כאמור, נקלעו 2,500 עסקים לקשיים. לדעתו יש סבירות להנחה שלו כי מספר העסקים שנקלעו לקשיים מגיע לכ־7,500. המערכת הבנקאית יודעת את המספרים האמיתיים, הוא מציין כי מספר הכשלונות הולך וגדל בגלל המורכבות של העסקים. במקביל, יש גידול בערך הכספי של הכישלון העסקי. בשנת 1960 היה שיעור ההתחייבות הממוצעת בקטגוריה זו בארה"ב 60 אלף דולר, ואילו עכשיו מגיעים סכומי ההתחייבויות לחצי מיליון דולר, במקרה של כישלון. ולראיה הוא מביא נתונים מהמחקר על התפלגות הנתונים בישראל.

44 אחוזים מכלל העסקים שנקלעו לקשיים היו קטנים ומחזורם הסתכם בפחות מחצי מיליון דולר בשנה. מחזור העסקים של קבוצה זו היווה רק 13 אחוזים מסך המחזור העסקי של אותם 2,500 העסקים שנקלעו לקשיים. עסקים שמחזורם נע בין חצי מיליון ל־1 מיליון, היוו 40 אחוזים מהעסקים שנקלעו לקשיים.

המחזור הכללי של קבוצה זאת היווה 17 אחוזים מסך המחזור של הנכשלים. מכך עולה כי 80 אחוזים מכלל העסקים שנמצאו כושלים, חלשו על 30 אחוזים מסך כל מחזור העסקים. 5 אחוזים מהעסקים שכשלו, המחזור השנתי שלהם הסתכם ב־10 מיליון דולר בשנה. למרות האחוז הקטן הם החזיקו 40 אחוזים מכלל המחזור.

בלומנטל סבור כי מבחינת הסכנה של כשלון עסקי — אין חברה גדולה מחוסנת יותר מחברה קטנה.

חיים מרגלית

מבזקים כלכליים

■ מכבי לסטודנטים

קופת חולים „מכבי" פתחה במבצע חדש לצירוף סטודנטים לשורותיה, בשנת הלימודים תשמ"ט. במסגרת המבצע מציעה הקופה לסטודנטים ביטוח בריאות מלא ב־5 ש"ח לחודש בלבד. כל סטודנט, עד גיל 30, המבקש להצטרף לקופה במבצע זה, ישלם תמורת שנת ביטוח רפואי סך של 60 ש"ח, בלבד — ויהנה משירות קופת חולים „מכבי" במשך כל שנת הלימודים, מ־1 בנובמבר 1988 ועד 31 בנובמבר 1989. המבצע מיועד לסטודנטים שעדיין אינם חברי „מכבי", ואשר ילמדו בשנת תשמ"ט בתוכנית לימודים מלאה בכל אחד מהמוסדות להשכלה גבוהה בישראל.

קופ"ח „מכבי" שומרת לעצמה הזכות שלא לקבל לשורותיה סטודנטים מסיבות רפואיות בלבד. בשנה שעברה הצטרפו לקופ"ח „מכבי" במסגרת המבצע שנערך, כ־2,500 סטודנטים.

■ רווחיות המק"מ

התשואה הריאלית השנתית שהניבה ההשקעה במלווה קצר מועד, מק"מ, מתחילת השנה הגיעה ל־2.6 אחוזים (מעבר לעליית המדד) — כך עולה מבדיקת כלכלני „עמדה", מקבוצת בנק המזרחי. בבדיקה נמצא, כי משקיע שקנה בסוף '87 מק"מ מסדרה 218, ובתאריך הפדיון החליפו למק"מ מסדרה 818, אשר הגיע לפדיון ב־3 באוגוסט '88, השיג תשואה נומינלית של 10.5 אחוזים. המדד עלה בתקופה זו בכ־8.8 אחוזים, ואילו ריבית הג'מבו לפח"ק באותה תקופה לא השיגה את שיעור עליית המדד והסתכמה ב־7.7 אחוזים.

מלווה קצר מועד הונהג בסוף '84 על־ידי בנק ישראל כאג"ח ממשלתי שקלי ובלתי צמוד, המהווה מתחרה לפח"ק של הבנקים המסחריים. אפיק השקעה זה מועדף על־ידי מנהלי קרנות נאמנות, מאחר שהרווחים בו פטורים ממס, בעוד רווחים מפח"ק חייבים במס.

■ ויזה — לכל שימוש

חברת „כ.א.ל", מנפיקת כרטיס האשראי „ויזה", הגיעה לאחרונה להסדרים חדשים על תשלומים שונים באמצעות הכרטיס. על־פי הסדר עם עיריית תל־אביב, ניתן לשלם בכרטיסים עבור שחרור מ„סנדלי דנוור", תשלומי אגרת חינוך ותשלומים נוספים של העירייה. בתום תקופת ניסיון מובטח להרחיב את ההסדר גם לתשלומי ארנונה ומים. על־פי הסדר אחר של החברה עם „תדיראן", ניתן לחדש את ביטוח מכשירי החשמל הביתיים בטלפון. חברת „כ.א.ל" גם הגיעה להסדר עם אוניברסיטת תל־אביב שיאפשר תשלום שכר הלימוד באמצעות כרטיס האשראי. מי שמתקשה לשלם את שכר הלימוד בתשלום אחד, יוכל לפרוס את התשלומים. הסדר דומה קיים כבר עם אוניברסיטת בן־גוריון בבאר־שבע. על־פי הסדר עם חברת הביטוח „סהר", ניתן עתה לשלם את פרמיות הביטוח באמצעות הכרטיס. הסדר זה, שמצטרף להסכם דומה עם חברת הביטוח „מגדל", מקיף את כל שירותי „סהר" לביטוח אלמנטרי, כולל ביטוח רכב.

■ מבנה לחניתה

חברת „מבני תעשייה" משלימה בימים אלה הקמת מבנה תעשייה ומערכות תעשייתיות בשטח של כ־10,000 מ"ר באזור התעשייה שלומי עבור מפעלי מתכת חניתה בע"מ מקונצרן „כור". החברה השקיעה בפרוייקט כ־11 מיליון ש"ח. מפעלי מתכת חניתה יקבלו את המבנה בשכירות ל־10 שנים, אשר בסיומן התחייב המפעל לרכוש את המבנה. פרוייקט גדול זה יתרום להגברת התיעוש באזור זה בצפון הארץ.

העורך הכלכלי: צבי טימור

ההיטל על יבוא אשראי

רק ההגונים והטיפשים שילמו

באמצע השנה שעברה הטיל בנק ישראל היטל על האשראי במטבע חוץ שמקבלים תושבי ישראל. המגמה המוצהרת היתה לייקר את האשראי הדולרי על מנת להוזיל את האשראי השקלי. ההחלטה נקבעה על בסיס העובדה, שהיתה ידועה גם לבנק ישראל, שחלק גדול מהאשראי השקלי ניתן בשיעורי ריבית בלתי סבירים.

הממונה על המדיניות המוניטארית, דוד קליין, מודה היום כי ההיטל לא הצליח ולא מימש את הציפיות. לדבריו, ההיטל לא הצליח כי ועדת הכספים איפשרה להטיל אותו רק על תחום מוגבל של יבוא האשראי. ההיטל לא חל על אשראי מעל ל־39 חודשים ועל אשראי ספקים של פחות מ־90 יום. ההיטל אמנם חל על האשראי מקרנות הון החוזר ליצרן באמצעות תוספת אחוז לביטוח שער. כלומר ההיטל לא רק שלא גרם להאחדת שיעורי הריבית, הוא הכניס פערים גם באשראי במט"ח. משום שבפועל הוטל ההיטל רק על שליש מהאשראי (ורבע מהשליש מקבלים החזר), הרי זאת היתה התערבות מלאכותית נוספת בשיעורי ריבית שגרמה לעיוותים נוספים. כך, למשל, רוב מקבלי האשראי רשמו אשראי שיהיה פחות מ־3 שנים ליותר מ־39 חודשים רק כאשר חידשו את ההלוואות, כי ההיטל אינו חל גם על מלאי האשראי הישן.

כלומר רק כרבע ממקבלי האשראי הדולרי נאלצים לסבול את ההיטל. שיעור נמוך כזה מוכיח כי המס אינו צודק, כי מס צודק חל באופן שווה על כולם.

הריבית השקלית הממוצעת אמנם ירדה בין יוני 1987 ליוני 1988 על־פי נתוני ד"ר דוד קליין מ־53.9% ל־41.4%. אולם גם בנק ישראל סבור כי אין ליחס את ירידת הריבית לגורם ההיטל אלא לגורמים נוספים. כן ברור להם כי הפער בין 41.4% ריבית שקלית ל־9 אחוזים ריבית דולרית בחו"ל עדיין גבוה מדי.

לאור המצב שהתהווה, בנק ישראל מעוניין להתפטר מההיטל אך לא מבלי להציע אמצעים נוספים אחרים לשם השוואת הריביות. על הביטול החליטה ועדת הכספים כבר פעמיים אך ההיטל לא בוטל עד כה. ד"ר קליין מסביר כי ההיטל יבוטל, לפי הערכתו, תוך מספר שבועות, בתום סיום הדיונים על הכלים החדשים. הממונה על המדיניות המוניטארית דוחה את הטענה כי לפיכך משמש המשך גביית ההיטל כ„בן ערובה" בידי בנק ישראל בדיונים עם האוצר להנהגת הכלים המקבילים. משקיפים רואים בכך אמצעי לחץ על האוצר, במיוחד כיוון שהאוצר דחה בזמנו את הכלי שהציע בנק ישראל, את הפצ"ית, ולא אישר מתן פטור ממס על הפרשי השער.

מכל מקום ההיטל בלתי הגיוני גם לדעת בנק ישראל, והוא ממשיך להתקיים למרות שאין בו צורך. הבנק המרכזי מעניש בכך חלק מהמגזר העסקי שלא מסוגל להתאים את עצמו להנחיות בנק ישראל כדי להתחמק מההיטל, כלומר לאשראי פחות מ־3 חודשים או יותר מ־39 חודשים. לאלה ששילמו את ההיטל על האשראי במט"ח, ההגונים או הטיפשים, עלה הדבר עד כה 39 מיליון דולר.

ד"ר קליין אינו מושפע מהחלטות ועדת הכספים. דעתו כי הרשות המחוקקת לא צריכה ואינה יכולה לבוא במקום הרשות המבצעת. הרשות המחוקקת אינה בנויה לתהליך של מעקב שוטף אחר האירועים ואחר ביצוע המדיניות. היא פעם אחת מחוקקת את החוק, אך לא יכולה להחליף את החוק באופן שוטף.

אולם גם ללא חוות הדעת של הרשות המחוקקת מסכים ד"ר קליין כי ההיטל לא משיג את מטרתו ולכן יש לבטלו. כל הבעיה, מה עושים במקביל לביטול ההיטל, היא כדי שבנק ישראל ישיג את היעד של האחדת שער הריבית. לכן לא מבטלים עד שיוסדרו אמצעים אחרים, יעילים יותר.

בקשר לפערי הריבית בין המשק הישראלי לבין משקים בחו"ל, נוקט בנק ישראל בשיטה סטטיסטית מיוחדת. הבנק המרכזי אינו משווה רק את האשראי הבנקאי הישראלי לאשראי הבנקאי בחו"ל, אלא כולל בתוך המשוואה גם את האשראי מכלל המקורות בחו"ל, העומדים לרשות המשק, כגון הנפקת אג"ח בחו"ל ואשראי אחר מחו"ל. לכן הריבית הממוצעת, לדעת בנק ישראל, נמוכה יותר מהמשתקף בריבית הבנקאית בארץ. על־פי נתונים אלה האשראי העומד לרשות המשק הישראלי אינו 20.5 מיליארד ש"ח, אלא 47 מיליארד ש"ח. מתוך 20.5 מיליארד ש"ח מהווה האשראי הבנקאי השקלי החופשי 15.6 מיליארד ש"ח, כלומר כ־75%. נתון זה הוא של מחלקת המחקר של בנק ישראל. המחלקה המוניטארית משתמשת, כאמור, בהגדרות אחרות, רחבות יותר של אשראי. לפי מחלקה זו תיק האשראי הכולל הוא 47 מיליארד ש"ח לפי הפירוט הבא:

	מיליארדי ש"ח
אשראי שקלי חופשי לא צמוד	15
אשראי פמלות במט"ח	13
אשראי אחר במט"ח	4
אשראי ישיר מחו"ל	7
אשראי ליצוא	3
צמוד למדד	5
סה"כ	47

מסכום זה, כאמור, 21 מיליארד ניתן על־ידי הבנקאות הישראלית והיתר על־ידי גורמים בחו"ל. כך יוצא כי בנק ישראל ממעיט את הנטל הנופל על המשק מהאשראי המקומי. מקור האשראי מחו"ל לא תמיד ברור ומזוהה, ולא היה צריך להיכלל בשום מיון לצורך קביעת מדיניות. המשק הישראלי שילם ביוני 1988, 3 שנים לאחר הרפורמה, 41 אחוזי ריבית, לעומת כ־11 אחוזי ריבית בחו"ל.

אם מורידים את האינפלציה הדולרית מהריבית הדולרית, המשק האמריקני משלם 6 אחוזים, במקביל, אם מורידים מהריבית השקלית את האינפלציה השקלית של 16%, משלם המשק הישראלי כ־24 אחוזים, כלומר הריבית בישראל היא פי ארבעה מארצות־הברית ומשאר העולם.

בנק ישראל נשאר תקוע עם שיעורי ריבית אלה ולא יודע איך לרדת מהעץ.

צבי טימור

כלכלני בנק הפועלים

ירידה בפעילות הכלכלית, בתיירות, בהשקעות וביצוא

● ראשית סימני אבטלה, הגרעון הממשלתי עלה לרמה מסוכנת

היסוף הריאלי המעמיק והולך של שער החליפין, העלייה הריאלית הגדולה בשכר ואי־הוודאות באשר למדיניות הכלכלית, יעיקו על הפעילות הכלכלית במחצית השנייה של '88 — טוענים כלכלני בנק הפועלים בסקירת ההתפתחויות הכלכליות. לדעתם, אם יינקטו צעדים כלכליים כוללים עוד לפני הבחירות, כולל תיקון בשער החליפין, תורם לכך תרומה חיובית לפעילות המשק בסוף השנה ובעיקר בתחילת 1989. ללא נקיטת מדיניות כוללת — תחריף האטה בפעילות.

כלכלני בנק הפועלים מעריכים, כי ההתפתחויות הכלכליות בחודשים הקרובים יושפעו מהתרחבות צפויה של הביקושים המקומיים של הממשלה לקראת הבחירות, וכן היתכן הקדמת קניות של הציבור עקב ציפיות לצעדים כלכליים לאחר הבחירות. להערכתם, תימשך התאמה של פעילות הגורמים השונים במשק למצב שנוצר כתוצאה מהמהומות בשטחים. אשר לירידה בתיירות מעריכים, כי היא הגיעה לנקודת שפל ולא צפויה ירידה נוספת. גם אין צופים ירידה נוספת ברכישות תושבי השטחים מישראל.

תמ"ס: התעסוקה מהשטחים חוזרת לשגרה

אתמול פורסמו גם אינדיקטורים כלכליים של המרכז לתכנון ולכלכלה במשרד התעשייה והמסחר, בראשות תמר בן־יוסף. להערכת כלכלני התמ"ס, בחודשים מאי־יוני הסתמנה ראשיתה של מגמת חזרה לשגרה בתחום העסקת תושבי השטחים. משקל שעות העבודה של העובדים מהשטחים מסך שעות העבודה, יורד באופן רצוף מחודש דצמבר '87 ובאפריל הוא היווה 4.7 אחוזים מסך שעות העבודה בתעשייה, לעומת 6 אחוזים בנובמבר '87. כלכלני התמ"ס מצאו עוד, כי הייצור התעשייתי ירד בארבעת החודשים הראשונים של '88 ב־2.8 אחוזים לעומת התקופה המקבילה אשתקד וב־4.4 אחוזים לעומת ארבעת החודשים האחרונים של השנה הקודמת. הירידות התרכזו בעיקר בטקסטיל, גומי ופלסטיק, כרייה וחציבה, מינרלים אל־מתכתיים, כלי הובלה ומוצרי מתכת. מבדיקה שנעשתה בהתכת הכימיה עולה כי בענפים המייצרים תשומות לבנייה מתגברת הפעילות, ובחודש יוני החלו לכסות על הפיגור שנוצר מאז ראשית השנה.

היצוא התעשייתי, ללא יהלומים, גדל במחצית '88 בשיעור נומינלי של 23 אחוזים, ובתמ"ס צופים כי הגידול יתמתן לקראת סוף השנה, בגלל עסקות בטחוניות חד־פעמיות שבוצעו בתחילת '88 והסתיימו בינתיים. ההערכה היא שהמגמה השנתית תהיה דומה ל־'87, כלומר גידול ריאלי שינוע סביב 10 אחוזים ביצוא התעשייתי ללא יהלומים.

התייצבות בצריכה הפרטית

השוואת ההתפתחות הכלכלית במחצית הראשונה של '88, של כלכלני בנק הפועלים, לעומת המחצית המקבילה אשתקד, מצביעה על התייצבות ברמת הצריכה הפרטית, תוך גידול במרכיב היבוא, ירידה בהשקעות, בתיירות וגידול הרפיון בשוק העבודה. בתחום סחר החוץ ניכר גידול של 7.7 אחוזים ביצוא וגידול של 1 אחוז ביבוא. הגרעון המסחרי קטן בכ־12 אחוזים.

הכלכלנים מציינים במיוחד את הגידול בגרעון המקומי של הממשלה, שהגיע ברבע השני של '88 לכ־5 אחוזים תוצר, כולל ריבית, בהשוואה לכ־3 אחוזים תוצר בשלושת הרבעונים הקודמים. גידול זה נובע מירידה בהוצאה המקומית וירידה בשיעור גדול יותר בהכנסות המקומיות של הממשלה.

מהשוואת המדדים השונים עולה, כי ברבעון השני של '88 חלה ירידה בפעילות הכלכלית בהשוואה לרבע הראשון, וירידה זו מקיפה את כל תחומי הפעילות: צריכה פרטית, ייצור ויצוא תעשייתי, יבוא מוצרי השקעה, תיירות והוצאות הסקטור הציבורי. בשוק העבודה מסתמן גידול בשיעור האבטלה.

ברבע השני היתה ירידה של 8 אחוזים, במונחי דולרים, ביבוא תשומות לייצור, לעומת הרבע הראשון, וירידה של 9 אחוזים ביבוא מוצרי השקעה. מעריכים כי ביבוא תשומות לייצור צפוי גידול בחודשים הקרובים כתוצאה מציפיות לפיחות. בתחום התעסוקה, פרט לגידול באחוז האבטלה, נרשמה ירידה של 7 אחוזים בהזמנות לעובדים ועלייה של 11 אחוזים במספר הפונים ללשכות התעסוקה. השכר הממוצע במשק היה גבוה בחמשת החודשים הראשונים של '88 ב־8.3 אחוזים בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד — בסקטור העסקי שיעור הגידול הוא 7.7 אחוזים ובסקטור הציבורי 10.5 אחוזים.

כלכלני בנק הפועלים מעריכים, כי קצב האינפלציה במחצית השנייה של השנה הוא 16 אחוזים במונחים שנתיים, והאינפלציה בכל '88 תגיע ל־17־16 אחוזים. מדד המחירים הסיטוניים עלה ביוני ב־1.2 אחוזים וב־12 החודשים האחרונים הסתכמה עלייתו ב־18.5 אחוזים.

אשר לשער החליפין חוזרים ואומרים כלכלני הבנק, כי מאז הפיחות של 12 אחוזים בשער השקל, בינואר '87, נשמר שער החליפין קבוע ביחס לסל המטבעות, למעט פיחות של כ־2 אחוזים בסוף '87. אולם לעומת אינפלציה בשיעור 3.5 אחוזים בארצות סל המטבעות, התייצבה האינפלציה בישראל על שיעור של 16 אחוזים בשנה. כתוצאה מכך נשחק המחיר היחסי של השקל, הנמדד ביחס למחירים הסיטוניים, והוא היה נמוך ביוני '88 בכ־8 אחוזים מהרמה שהיתה ערב הפיחות בדצמבר '86.

אודי נחשון

חדשות המשק

פרשת קפריש

תשלומי המכס ישירות לאוצר

לקוח הרוכש מכונית בחברת יבוא, צריך לשלם את המסים, המהווים שני שליש מן המכירה, ישירות לאוצר ולא לחברת היבוא, כנהוג — זאת היתה אחת התביעות שנמסרו אתמול למשרד האוצר ולמשרד התחבורה על־ידי הרשות להגנת הצרכן בהסתדרות ועל כך מסר יצחק כספית, ראש אגף הרכב ברשות להגנת הצרכן.

כספית הדגיש כי החלטה על התביעות נתקבלה ברשות לאחר שחברת קפריש ליבוא רכב התמוטטה בסוף השבוע שעבר. הוא הסביר כי הלקוחות משלמים את מלוא העלות לחברת היבוא, וזו מעבירה לאחר שלושה ימים את המסים הכוללים מכס לשלטונות. הרשות מתנגדת לכך. לדעתה, היבואנים מרוויחים מהחזקת כספים לא להם, ואין לכך הצדקה.

הרשות תובעת מהאוצר כי יחייבו את יבואני הרכב להקים קרן שתבטח את הכספים ששולמו עבור המכונית. במקרה של „קפריש" יש עשרות צרכנים ששילמו את מלוא המחיר תמורת הבטחה שהמכונית תסופק להם במועד. כמו־כן תובעת הרשות כי יבואני הרכב יספקו את המכונית שלושה ימים לאחר שחרורה מהנמל, ולא יחזיקוה שבועיים במגרש פתוח, כפי שנהוג עתה.

הרשות היסבה את תשומת לב האוצר למקדמה השרירותית שעל הלקוחות לשלם לחברה בעת חתימת חוזה לרכישת המכונית. חברת קפריש קיבלה מרוכשי „דלתא" מקדמה של 1,000 ש"ח, כאשר מחיר המכונית ללא מסים הוא 4,500 ש"ח והמסים הם בסך — 10,000 ש"ח. במקרה שהלקוח התחרט, הוחזרו לו רק 950 ש"ח, שנגבו ממנו בגלל ביטול העסקה. כספית הרגיש כי לא יעלה על הדעת שרוכש מכונית ישלם ליבואן מקדמה בשיעור 20 אחוזים ממחיר המכונית ללא מיסים. פרשת „קפריש" צריכה, לדבריו, להגביר את מודעות הלקוחות לזהירות ברכישת מכוניות.

חיים מרגלית

סאיטקס נאלצה להתפשר

● לא נתנה גילוי נאות לבורסה האמריקנית, טענו בעלי המניות

חברת „סאיטקס" תשלם לבעלי מניות שלה 900 אלף דולר, במסגרת הסכם פשרה שהושג בארה"ב, הכולל פיצוי של 1.8 מיליון דולר לבעלי המניות של „סאיטקס".

החברה נתבעה על־ידי מספר בעלי מניות במספר תביעות ייצוגיות שהוגשו נגדה בבתי־משפט בארה"ב. בתביעות אלה נטען כי בתשקיף הנפקה לציבור של מניות „סאיטקס", שפורסם בארה"ב ב־85', ובפרסומים אחרים של החברה, לא נתנה „סאיטקס" גילוי נאות לעובדות מהותיות הנוגעות למוצריה, לפעולותיה, למצבה הכספי ולטכנולוגיות שלה. עם הגשת התביעות, הודיעה הנהלת החברה כי היא כופרת בכל הטענות המועלות נגדה.

אתמול נמסר, כי „סאיטקס" הגיעה להסדר פשרה עם בעלי המניות שהגישו תביעות בארה"ב. ההסדר מתייחס לשתי תביעות של בעלי מניות שהוגשו נגד החברה, הדירקטורים שלה וכתביעה אחת גם נגד החתמים בהנפקת המניות ממאי 85', בבית־משפט פדרלי במדינת ניו־יורק. בתביעות האלה דובר על הפרות חוקי ניירות הערך בארה"ב, כתוצאה מהצהרות או השמטות בתשקיף ובמספר הודעות לעיתונות משנת 85'.

על־פי ההסדר, ישולם לתובעים סכום של 1.8 מיליון דולר, הכולל שכר טירחה לעורכי־הדין של התובעים והוצאות הקשורות להסדר. מסכום זה תשלם „סאיטקס" 900 אלף דולר. החברה זקפה בספריה הוצאה זו בדו"חות הכספים של הרבעון שהסתיים ב־30 ביוני 88'. נמסר כי הסדר הפשרה שהושג כפוף לתנאים שונים, לרבות חתימה על הסדר פשרה סופי, אישור דירקטוריון החברה ואישור של בית־המשפט.

אודי נחשון

היצוא החקלאי נפגע מהשרב

100 מיליון דולר הוא הפסד התוצר הצפוי ליצוא החקלאי, כתוצאה מאסון השרב, כך עולה מפרסום אחרון של חברת אגרקסקו. כי בטרם אסון השרב, שפקד את הגידולים החקלאיים במחצית חודש מאי, העריכו באגרקסקו כי בשנה זאת יגיע היצוא החקלאי ל־330 מיליון דולר פו"ב, לעומת 275 מיליון דולר פו"ב בעונת היצוא בשנה שעברה. הפסד ההכנסה שהיתה צפויה לחברה מעמלות בענף הפירות, נאמד ב־3.5 מיליון דולר.

מנכ"ל אגרקסקו, ד"ר אמוץ עמיעד, מינה ועדת ייעול שהחליטה על קיצוצים וצמצום הכוללים החזרת 10 נציגים מאירופה, צמצום מספר העובדים המקומיים בסניפי אגרקסקו בחו"ל ובמשרד אגרקסקו בארץ.

אגרקסקו מתכוונת להגדיל את היצוא החקלאי בענפים שלא נפגעו באסון השרב. התוכנית כוללת ירקות יצוא של 100 אלף טונות בתמורה של 80 מיליון דולר פו"ב, לעומת 60 מיליון דולר פו"ב בעונה שהסתיימה בימים אלה. על־פי התוכנית, ישקיעו החקלאים בסיוע מועצת הירקות, האוצר ובנק החקלאות, כ־10 מיליון דולר בכיסוי שטח של 1,000 דונם עגבניות, פלפלים וחצילים במנהרות פלסטיק. כמו־כן מקווה חברת אגרקסקו למכור שירותי אחסון והובלה לחו"ל לגורמים חיצוניים.

חיים מרגלית

ירידה ברווחיות נייר חדרה

מפעלי נייר חדרה דיווחו בסוף השבוע על ירידה של 33 אחוזים ברווח הנקי במחצית הראשונה של 88', לעומת התקופה המקבילה אשתקד, בה הסתכם הרווח ב־4.8 מיליון ש"ח. ירידה זו התרחשה למרות עלייה בשיעור של כ־30 אחוזים במכירות החברה, שהסתכמו בכ־185 מיליון ש"ח.

מנהלי החברה מסבירים, כי במחצית 88' נמשכה המגמה של התייקרות תשומות הייצור, ובמיוחד השפיעה התייקרות התאית בעולם, שנמשכת זה כשנתיים וחצי. גם שכר העבודה בארץ התייקר בשיעור ניכר, והחברה לא יכלה להעלות את מחירי מוצריה במקביל להתייקרויות העלויות. כתוצאה מכך חלה שחיקה ניכרת בשיעור הרווח התפעולי, שירד מ־7.7 אחוזים במחזור מכירות ל־4.6 אחוזים בלבד, ובסך־הכל ירד הרווח התפעולי ב־23 אחוזים.

לחברה היו גם הוצאות מימון נטו של 1.4 מיליון ש"ח, כתוצאה מגידול מצבת ההתחייבויות לזמן ארוך ולזמן קצר, וכתוצאה מניצול זכותה לפדיון מוקדם של כ־5 מיליון דולר יתרת אגרות חוב שהונפקו בארה"ב ב־1980.

ירידה ברווחיות נרשמה גם בחברת המחשבים „אלביט", מקבוצת „אלרון". במחצית הראשונה של השנה הסתכמו הכנסות החברה ב־81.3 מיליון דולר, לעומת 96.8 מיליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד, ואילו הרווח הנקי של החברה הסתכם בתקופת הדו"ח ב־5.5 מיליון דולר, לעומת 8.9 מיליון דולר בתקופה המקבילה ב־87'.

אודי נחשון

אושרו תכניות

■ מינהלת מרכז ההשקעות במשרד התעשייה והמסחר אישרה השבוע 12 תוכניות הרחבה והקמה למפעלי תעשייה באזורי פיתוח ברחבי הארץ, בהשקעה כוללת של כ־40 מיליון דולר. אושרו 4 תוכניות הקמה בתחומי מתכת וטקסטיל והרחבת מפעלים בתחומי דשנים, אלקטרוניקה, מתכת, טקסטיל ותיירות. תוכניות ההקמה שאושרו יביאו, עם השלמתן, להיווצרות כ־700 מקומות עבודה חדשים ולתוספת יצוא בהיקף הנאמד ב־11 מיליון דולר.

בעריכת גיורא מנור

קולנוע

החיים מכיוון הבקבוק

„האשה של חיי" — בקולנוע פאר בת"א

יעל ישראל

הרבה מלודרמות על שתיינות נוצרו בקולנוע ההוליוודי. „מחר אזיל דמעה" ו„סוף השבוע האבוד" היו הנודעים שבהם. אחר כך באו הסמים הקשים ותפסו את מקום האלכוהול. הג'נקים התמקמו היטב במשבצת ההתמכרות האנושית. האלכוהוליזם כמו התגמד לעומת נזקיו המחרידים של הקוקאין, ההרואין והקראק. לכן, מוזר למדי לראות סרט שחוזר שוב על נוסחת ההתמכרות הנושנה הזו, וגיבורו שותה עצמו למוות.

לסרט הצרפתי „האשה של חיי" היה מתאים יותר להיקרא „הבקבוק של חיי". גיבורו, כנר נוירוטי (בגילומו המרשים של כריסטוף מאלאבואה) מתאר את חייו כך: „כבר שנים שאינני עושה צעד בלי האלכוהול. שותה כדי לשכך את הפחד. לפני חזרה, לפני הופעה, אפילו לפני שאני שוכב עם אשתי." תיאור זה מגדיר היטב את הכיוון בו ימשיך הסרט, כיוון דידקטי־משהו, כמו היה זה תשדיר שירות נגד הטיפה המרה. כל מה שקיים בסרט, כל מי שסובב בו, יאיר בדרך זו או אחרת את בעיית האלכוהוליזם של הגיבור.

אשתו (ג'ין בירקין), מנהלת תזמורת, אשר חונקת אותו באהבתה. ידידיו לתזמורת, שהם במקרה, גם בעליה הקודמים של אשתו, ואותו ידיד אנונימי ורחום (ז'אן לואי טרטיניאן) שמחליט לקחת אותו תחת חסותו מאז אותה פגישה מקרית בבר. ידיד זה גם יקח אותו לטיפול גמילה באגודת ה„אלכוהוליסטים האנונימיים", שם יפגוש הגיבור את אחיו לצרה, ששמו עינם בבקבוק ומאז לא הוציאו אותה משם.

בסרטו הראשון מתקשה הבמאי הצרפתי רג'יס וארנייה להשתלט על קשת הנושאים שהוא מעמיס על המלודרמה הגדושה שלו. יש לנו כאן מכל טוב. סיפור דרמטי טעון, דמויות מורכבות, רקע ומגעים פסיכולוגיים. ישנם יחסים סימביוטיים סוערים בין בני הזוג — אשה גחמנית ושתלטנית, שרוצה למצות מהגבר את כל כוחו, ובעליה לשעבר. כך נוצר בסרט קוואורטט מיוחד במינו. נוסף לכל, ישנו גם הקשר עם הרמזים ההומו־לאטנטיים, שנוצר בין הגיבור לפטרונו המבוגר שמציל אותו מהבקבוק. ואם כל זה לא מספיק לכם הרי שגם האשה תיכנס לקשר הזה כשתחדור לביתו של הידיד ותשכב עימו ללא ידיעת בעלה. כל המרכיבים הללו סובבים סביב בעיית השתיינות של הגיבור. ואם גם זה לא מספיק לכם — ישנם גם כמה סיפורים טראגיים צדדיים של אלכוהוליסטים שפגש הגיבור באגודת ה„אלכוהוליסטים האנונימיים".

ריבוי הנושאים — ללא טיפול מעמיק ויכולת בימוי מרשימה — תגרור כל סרט אל חיק הסתמיות המעיקה. ואכן, „האשה של חיי" הוא סרט של „אחד לאחד": מה שרואים על המסך זה מה שיש. וכפשטות: סיפור של החמצה. החמצה של מערכות היחסים הסבוכות; החמצה של כל המערך הפסיכולוגי של ההתמכרות, והחמצה של סיפור אנושי עם בשר.

ג'ין בירקין וז'אן לואי טרטיניאן. „האשה של חיי"

מסך ראשון

מה? תפוח־אדמה

בפסטיבל תיאטרוני בובות

גיורא מנור

הצגת „הגולם" מאת תומאס ילינק, שנולד בצ'כוסלובקיה וחי כיום באיטליה, עוררה את סקרנותי. ראשית, משום שיש מסורת רבת־שנים ועשירה של בובנאות בצ'כוסלובקיה. שנית, כי הנושא, המהר"ל ויצירו, הגולם מפראג, מאפשרים עיבוד בימתי מרשים או מקורי, ומה עוד, שהטקסט נכתב על־ידי אלי ויזל.

מכל אלה לא נותר בהצגה הדלה אלא רעיון מבריק אחד, שאין בינו לבין אגדת הגולם אלא קשר מקרי. אחרי פתיחה ארכנית בה מנסה הבובנאי לשיר שירי חסידים (בקול נורא ונעדר מוסיקאליות), ולתאר בצורה מאוד פשטנית משחק שח־מט בין המהר"ל לקיסר רודולף (שהפך הפעם ל„מלך" בלבד, מבלי שאדע האם אלי ויזל, איש ה„שואה־בזנס", כפי שהעיד על עצמו לא מכבר, הוא שהורידו מדרגתו, או שזה עוד שיבוש באנגלית הצ'כית שבפי השחקן) מגיע סוף סוף תור הסיפור עצמו.

ואז נולד הגולם, שאינו אלא תפוח אדמה. ולתפוחי־אדמה יש באמת פרצופים אנושיים מאוד, אבל כל מה שעושה הגולם הזה, הוא להביא מים או עוד תפוחי־אדמה מהשוק לבית הרב, כאילו הוא שוליית הקוסם מיצירתו של דיוקה...

היתר אינו אלא שימוש לרעה בסמלים נדושים — טליות, שופר והמרגים שוב, שקול השופר מכוער אפילו מקולו של הטווס, וזקנים וזוכעים, הבאים במקום משחק או עיצוב בימתי.

אלי ויזל אינו מוסיף דבר משלו לאגדה העתיקה. הבובנאי השחקן ילינק גם לא למד היטב את הטקסט האנגלי, שהוא מתיימר להשמיע, והוא עושה זאת במבטא צ'כי כבד, תוך שיבוש מלים ודגשים.

ההצגה אינה מייצגת את צ'כוסלובקיה, כפי שכתוב בתוכניה, בניגוד לכללי האמת בפרסום. „גולם" זה אינו אלא שימוש לרעה באמונה הדתית, ללא דמיון בימתי, על רמה ספרותית דלה, 45 דקות של שיעמום כביכול יהודי.

נא להימנע מביקורי תנחומים.

מוסיקה

מקהלת התק"ם בהונגריה

לאחר סיור קונצרטים במשך שבוע ביוגוסלביה ואוסטריה — הגיעה מקהלת התק"ם להונגריה, לכנס התלת־שנתי של ארגון מקהלות החובבים באירופה.

זו פעם ראשונה, שהפסטיבל נערך בארץ מזרח־אירופית. המקהלות הרוסיות היו ברמה אחת מעל לכל שאר המקהלות, והפתעת ההפתעות — הרפרטואר שלהן כלל כמעט אך ורק מוסיקה רוחית (אמנם של מלחינים רוסיים, בעיקר).

„מקהלת התק"ם הופיעה בשלושה קונצרטים במסגרת הפסטיבל, בניצוחו של רון זרחי. הראשון — בבית־הכנסת של העיר, קונצרט שהוקדש לקהילה היהודית [illegible] השני — במסגרת ערב מיוחד, שבו [illegible] המקהלות החוץ־אירופיות, והשלישי — במסגרת הרגילה של קונצרט לכל המשתתפים. הביקורות היו מצוינות. תגובות הקהל היו מדהימות בעוצמתן ואי אפשר היה לספק את הדרישה [illegible] קלטות שהוצעו למכירה.

הישראלים [illegible] ביחס לבבי מצד התושבים המקומיים ומצד חברי המקהלות האחרות.

מפיץ ממשיכה המקהלה לסידרת הופעות בבודפשט, בניצוחו של אבנר איתי, מנצחה הקבוע. הקונצרט הראשון ייערך בבית־הכנסת הגדול של בודפשט.

כפר־בלום ליצוא

יוסי שיפמן

„מוסיקה מכפר־בלום" זהו שמו של המופע הראשון שייצא מארועי „ימי המוסיקה הקאמרית בגליל העליון". אחד־עשר נגנים ובראשם עדית צבי, המנהלת האמנותית ודני פלדר, רכז התרבות של המועצה האזורית גליל עליון, ייצאו לסיור באירופה. הרכב הנגנים יהיה זהה לזה שהופיע בכפר־בלום, וכו ישראלים החיים כאן ולצידם ישראלים החיים בחו"ל.

חמישה קונצרטים מצפים למוסיקאים הישראלים. בכל הקונצרטים תנוגן לפחות יצירה ישראלית אחת. אנשי אולם ה„טונהאלה" בציריך ביקשו שמחצית התוכנית תהיה ישראלית. נוסף לציריך יופיעו נגני „כפר־בלום" בקתדרלה בטולוז שבצרפת; בקונסבטוריון של האג בהולנד; בארמון האמנויות היפות בבריסל; ובלודוויגסבורג, באולם קונצרטים שהוא כנסיה שנהרסה ושופצה.

הקונצרטים בגרמניה ובצרפת הם תוצאה של קשרי ברית ערים תאומות שיש למועצה האזורית גליל עליון. יתר הקונצרטים אורגנו על־ידי נגנים המשתתפים ב„ימי המוסיקה".

לגבי מנהלי „ימי המוסיקה" אין בקונצרטים אלו משום הצגת איכות ישראלית בלבד. [illegible] יש בסיור גם מגמה של קידום [illegible] הגליל כאתר תיירות כשהמוסיקה מהווה מוקד משיכה נוסף לנופים ולאתרים ההיסטוריים שבו. לשם כך הוכן למסור כיסוי תקשורתי בכל ארץ וארץ, אבל על אלה נוכל לדעת כמובן, רק אחרי הסיור.

מקום־מכירות נוסף יצא השנה במה: קלטת, שעליה קטעים מתוך „ימי המוסיקה 1987". הפעם, בגלל מגבלות תקציביות, זו רק קלטת למזכרת. לקראת השנים הבאות מתכוננים מנהלי הפסטיבל להפיק תקליט. המבחר שמעתי בשבוע שעבר. יש בהחלט חומר ברמה ההולמת תקליט.

ימים יגידו אם נזכה לסדרת תקליטים של „מוסיקה מכפר־בלום", שתצליח ברמה [illegible] הרוחנית, סדרת „מוסיקה ממרלבורו" המפורסמת.

משהו עולמי

אחותו המוכשרת של פליקס מנדלסון

הכל מכירים, כמובן את יצירותיו של פליקס מנדלסון־ברתולדי, אפילו אם יודעים לשרוק רק את „מרש החתונה" שלו, שנכתב למחזה „חלום ליל קיץ".

זה עתה יצא לאור בגרמניה תקליט, ובו מוסיקה שחיברה אחותו של פליקס, פאני הנזל־מנדלסון. פאני נולדה בשנת 1805 ונפטרה ב־1847. רק יצירות מעטות שלה שרדו, כי אחיה לא חיבב את הרעיון שתהיה לו במשפחה מתחרה מוכשרת, ושכנע אותה להפסיק להלחין. הוא ביסס את דבריו על כך, שאין זה נאה לאשה לפלוש לתחום כה גברי כהלחנה.

לאחרונה התארגנה במינכן רביעייה, הנושאת את שמה של פאני. הקוורטט הזה מבצע את יצירותיה, ויש מבקרים, הסבורים עכשיו, שהיא הקדימה את אחיה באמצעים חדשניים שונים בכמה וכמה שנים, וכשרונה אינו נופל מכשרונו של פליקס.

בית ספר

מופע שני

מרתון בוגרי רימון בבית־ליסין

יוסי ונונו

החלק השני של מרתון בוגרי רימון, בית לסין 78, לקה פחות או יותר, באותם חסרונות בהם לקה החלק הראשון. דהיינו, לחנים מבולבלים ועיבודים מורכבים מדי, שלא תרמו לבהירות החומר המוסיקאלי בנסיון לכלול במופע של חצי שעה חומר של שלוש שנים. מצד שני הוכיחו רצינות ההפקה והביצוע, שמדובר במוסיקאים שיש להם מה לתרום.

ראשון הופיע יוסי מלח (גיטרה חשמלית) ולהקתו. מלחי כותב פיוז'ן קצבי עם ניצוצות של „לחנים מעניינים פה ושם, אם כי התפיסה שלו שמרנית למדי. אהבתי את „יציאת חרום".

אחריו עלתה נעמי פלרמן, שניגנה קטעים אינסטרומנטליים שכתבו עופר אדר ודייויד פרידלנד. פלרמן שסיימה את מגמת הביצוע היא סקספוניסטית מצוינת. לא כל הקטעים עמדו על רמה גבוהה. אבל גם כך ניתן היה להבחין בכשרונה. עוד נגנית סקספון מצוינת מצטרפת למעגל מוסיקאי הג'אז בארץ, והרווח כולו שלנו.

את הופעות הבוגרים סיים אודי טופלברג בקטעים מקוריים. החלק הראשון לו כתב טופלברג יצירות מורכבות בהרכב מוסיקאים מיוחד (צלו, כינור, חליל, כלי־הקשה, בס חשמלי, קלידים) היה מעניין וסימן לטעמי, כיוון שכדאי לטופלברג להמשיך בו; שילוב בין ג'אז, מוסיקה קלאסית מודרנית וצליל מזרחי.

החלק השני, שכלל קטעי ג'אז, היה סטנדרטי ולקה באותם חסרונות שציינתי למעלה. עוד הופיעו בערב מול אולם מלא „הביג־בנד נוער" של בית־ספר רימון: פרוייקט מיוחד בהדרכת עמיקם קימל ורובין פלמקוויסט הכולל נערים צעירים ומוכשרים, שניגנו סטנדרטים של ג'אז והוכיחו, שיש לנו עתודה רצינית של מוסיקאי ג'אז. משוש מחמם את הלב. בלטו האחים עדי מאירי (חצוצרה) ושי מאירי (סקסופון). מלה אחרונה על שני הערבים של בוגרי רימון: הצלחה, פשוט הצלחה. נקווה שימשיכו כך.

בראשית שנת 1989 יגיע לבתי־הקולנוע סרט חדש, שצולם בהונגריה, המתאר את חייו של צייד־הנאצים שמעון ויזנטל, מנהלו של הארכיון לתיעוד פשעי הנאצים שבוינה. בתפקיד ויזנטאל מופיע השחקן הבריטי בן קינגסלי (מי שגילם את מהאטמה גאנדי בסרטו של אטנבורו), שם הסרט: „הרוצחים שבינינו"

אורח

פסנתרן אורח מאנגליה

מדי שני

רסיטל לפסנתר: פול רוברטס (אנגליה) מוזיאון חיפה: אוגוסט 4.

בתוכנית: בטהובן: סונטה מס. 32 בדו מינור אופ. 111; שופן: פולונז פאנטזיה בלה במול מאז'ור, אופ. 61; בלדות מס. 3 בלה במול מג'ור אופוס 7 ומס. 1 בסול מינור אופוס 23; דה פאיה: 5 קינטורקטים; דבוסי: פרלודים: ספר 1.

זהו ביקורו הראשון בארץ של הפסנתרן האורח מאנגליה, פול רוברטס, פסנתרן מעולה ורציני. הוא בן 37, מלמד בביה"ס גילדהול למוסיקה, ופירסם ספר על היצירות לפסנתר של דביוסי. הלכה למעשה יכולנו לעמוד על הבנתו במוסיקה האימפרסיוניסטית בנגינתו את כל הפרלודים (12) מספר הראשון של דביוסי, אותם חילק לקבוצות, ונתן הסברים קצרים על אופיים.

התוכנית כללה גם יצירות מאת שופן, שתי בלדות ופולונז־פאנטזיה. הביצועים הוכיחו יכולת טכנית, מוסיקלית, רגישות והבעה אמוציונלית. יחד עם זאת, יש כאן הבנה אינטלקטואלית, וכמות לא מבוטלת של הומור וחן.

חמישה קטעים קצרים מאת המלחין הספרדי רם עוז הוסיפו גיוון ועוררו עניין. הקריאה היתה טובה ושוב יכולנו להבחין בהכנה, פשטות ועירנות בנגינה.

אין ספק, שעוד נשמע רבות על אודות פסנתרן זה, שבוודאי יוזמן להופיע פעמים נוספות בארץ.

עלינא תורי בתוספת

מערכות פיקוד ממוחשבות, „גבורות" של חברת „נחשתן" הותקנו לאחרונה בשבע מעליות נוסעים ושירות של מלון הילטון בתל־אביב. יורם ארמוז מסר כי מערכות הפיקוד החדשות הן במסגרת שיפוץ מעליות המלון שהן בנות 25 שנה.

20 שורות בדקה

שיפור בתפעול מרכז מחשבים בעזרת מוניטור הפעלה טקסני

שיפור של ממש בתפעול מרכז המחשבים של חילן הושג בעזרת מוצר התוכנה ZACK, מוניטור הפעלה של חברת ALTAI טקסס.

מחברת פורמולה המייצגת את חברת אלטאי נמסר כי מאחר שקצב ההודעות המופיעות על מסך המפעיל הוא כ־20 שורות בדקה, נדרש המפעיל להגיב במהירות להודעות הנרשמות. תגובות אלו יכולות להיות תשובות קבועות או כאלה הדורשות ניתוח של תוכן ההודעות ותגובה בהתאם. תגובות מתעכבות או שגיאות גורמות לירידת רמת השירות ללקוחות המקוונים. מאחר שמדובר בלחץ עבודה גדול במיוחד, עיכובים או תשובות שגויות היו תופעה שכיחה בחדר המחשב.

ארז קנדלר מנתח מערכות בחילן מסר, ש־ZACK המוגדר כ„מפעיל מחשב מתוכנת" „מכיר" כל הודעה היוצאת על מסך המפעיל קליא קשר למקור ההודעה VM, VSE, CICS, VTAM, מערכות בסיסי־נתונים, מערכת ההפעלה, תוכנית האפליקציה ועוד. לכל הודעה עבורה רוצים תגובה אוטומטית, ישגר ZACK פקודה או רצף פקודות־מפעיל לביצוע הפעולה הנדרשת.

מזג האוויר: מידע מסווג

עם תום מלחמת אידאן־עיראק אולי יעבירו שתי המדינות מידע לגבי חיזוי מזג־האוויר באיזורן

עד כה פתר המחשוב רק חלקית את בעיית חיזוי מזג האוויר. חיזוי מטאורולוגי דורש את משאבי המחשב הגדולים ביותר בגלל ריבוי של נתונים. גם היום בעידן המחשבים הגדולים לא ניתן לספק חיזוי מדויק לחלוטין.

צבי אלפרסון מנהל יחידת המחשב בשירות המטאורולוגי טוען, שחיזוי מדויק יותר יוכל להתבצע רק לאחר פיתוח של מחשבי הדור הבא. עם זאת, בעיית המחשב אינה הבעיה הקרדינאלית במתן חיזוי מדוייק.

בעזרת מודלים מתמטיים ניתן להנפיק היום מפת חיזוי די מדויקת לעשרה ימים, אך כאשר החזאי מתרגם את נתוני המפה לתחזית בשפת בני אדם נגרמות רוב הטעויות בחיזוי.

במרכז המטאורולוגי בבית־דגן עומדים לפתור, לפחות חלקית, בעיה זו. אנשי מחקר ופיתוח של המרכז מפתחים בימים אלה תוכנה סמנטית שתהיה מסוגלת לתרגם את המפות הסינופטיות לתחזית רגילה.

בשלב ראשון המחשב לא יחליף את החזאי, אלא יעזור לו בתרגום וימנע ממנו טעויות קריטיות. החזאי ישווה את תרגומו לתרגום המחשב ורק אז ינפיק תחזית. צבי אלפרסון מקווה שהתוכנה החדשה תתחיל לפעול עוד השנה לקראת החורף. בעונה זו החיזוי חשוב ביותר בגלל תהפוכות מזג האוויר. אלפרסון העריך כי בשלב מתקדם יותר ניתן יהיה לעבור לחיזוי אוטומטי לגמרי ובכך למנוע טעויות של חזאים.

דוגמה לשוני בחיזוי, הניתן ממפות זהות הוא החיזוי של דיוויד ניל בטלוויזיה של המזה"ת. ניל מקבל בכל יום את מפות החיזוי מהמרכז המטאורולוגי בבית דגן, ואולם לעתים קרובות התחזית שהוא נותן לצופים אינו זהה לתחזית המובאת בכלי התקשורת בישראל. הדבר נובע כאמור מתרגום שונה של אותן מפות סינופטיות.

במרכז החיזוי בבית דגן, מחשב מרכזי של חברת קונטרול דטה. מחשב זה מעבד את הנתונים המגיעים ממקורות שונים ומנפיק מפת חיזוי ל־48 שעות. במרכזי חיזוי גדולים בעולם מנפיקים כיום מפות חיזוי לשבוע עד עשרה ימים.

השירות המטאורולוגי נהנה גם ממפות חיזוי אלה באמצעות רשת המטאורולוגיה הבינלאומית. בעזרת מפות חיזוי אלה אנו זוכים לתחזית מזג אוויר של כחמישה ימים. המפות מועברות אלינו בזמן אמיתי. כאשר המרכז בישראל מצליח גם לשאוב נתונים מטאורולוגיים מארצות ערב השכנות, המחוייבות לספק נתונים אלה למרכז המטאורולוגי הבינלאומי. גם ישראל מספקת מידע על נתוני החיזוי באיזור.

מדינות הנמצאות במלחמה זו עם זו נמנעות בדרך כלל לספק מידע זה לרשת הבינלאומית, כדי למנוע ממדינות העימות שלהן להשתמש במידע אסטרטגי זה. צבי אלפרסון מציין שמדינות ערב לא נקטו צעד מסוג זה מעולם.

אידאן ועיראק נמנעו בשמונה השנים האחרונות להעביר מידע מטאורולוגי לרשת הבינלאומית.

הפורשים בעם

מחלקת המחשוב [illegible] מערכת ממוחשבת לאיתור כוח אדם [illegible] מקרב פורשי צה"ל [illegible] EX 88.

EX 88 היא מערכת בינלאומית למנהלים, חברות ועסקים, המאפשרת לקהילות [illegible] [illegible] מערכות שרותים [illegible] המקנים להם כלים לניהול [illegible]

[illegible] את המערכת הממוחשבת לאיתור [illegible] מידע [illegible] של מועמדים [illegible] ללא תשלום.

[illegible] שהם רובם [illegible] בכל תחומי פעילות המשק האזרחי.

[illegible] של תכנית אישית הבשורת [illegible] כישוריו [illegible] הנתונים הללו יופיעו במחשב [illegible] על גבי מסך המחשב למעוניינים.

מידע על מאגרי כוח אדם, עם מידע מהנוגים המוצגים לבחירת הארגונים על מחשב [illegible] הוא חידוש.

חילן, כי מדברים על זה אח"כ

מצטרפים חדשים לחברה לעיבוד נתונים

בששת החודשים הראשונים של השנה גדל מספר לקוחות חילן־חברה ישראלית לעיבוד נתונים ב־15%. כיום משרתת חילן כ־350 לקוחות.

מיכה שגב מנכ"ל חילן ציין, שהלקוחות הבולטים שהצטרפו לחילן המתמחה בנושא כוח אדם ושכר הם הבנק הבינלאומי, העיתונים „מעריב" ו„ג'רוזלם פוסט", אפריקה ישראל להשקעות, פריכוז, וחברת הבניה רובינשטיין.

לדברי מר שגב, לכל המצטרפים ללקוחות חילן יחידות מחשב בארגון, אולם בנושא כוח אדם ושכר הם מעדיפים את התוכנה של חילן שהיא מהמתקדמות בארץ.

לדבריו, בחישוב כדאיות הסתבר לכל הגורמים העובדים עם חברתו, שעלות חישוב השכר בחילן נמוכה יותר מאשר ביחידת המחשב הביתית.

אוטוסטרדה מהירה

חברה ישראלית זכתה במכרז למחשוב האוטוסטרדה באיטליה

חברת התקשורת סיברוניקס מיי־שראל זכתה השבוע במכרז יוקרתי לתיקשור האוטוסטרדות באיטליה. במסגרת הפרויקט תתקין החברה מערכת משוכללת שתעביר את נתוני המכוניות הנכנסות והיוצאות בכבישים שבבעלות חברת האו־טוסטרדות אס.פי.איי., כדי לחייבן אוטומטית בדמי שימוש.

פרויקט התיקשור הוא במסגרת מאמצי החברה האיטלקית לשפר את השירות ללקוחותיה ולהסיר את העומס מתחנות הכניסה והיציאה.

בשלב ראשון תוקם מערכת התקשורת של החברה בכביש לאורך 60 ק"מ באזור פירנצה. היקף הפרויקט הראשון הסתכם ביותר ממיליון דולר והוא מהווה חמישה אחוזים מהיקף הפרויקט כולו.

משה לוין, סמנכ"ל השיווק בחברת סיברוניקס, מסר כי נתוני בעל המכונית משודרים תוך כדי נסיעה מהירה בעת שכלי הרכב מתקרב למחסום. הנתונים נקלטים במכשור המשוכלל ומחסום התחנה מורם אוטומטית. נתוני התחנה משודרים לכרטיס „חכם" במתקן מיוחד במכונית. ביציאה מן האוטוסטרדה חוזר התהליך על עצמו. המערכת מחשבת את מספר הק"מ שנסעה המכונית ומחייבת את חשבון הנהג בסניף הבנק שבו מתנהלים חשבונותיו.

על המכרז היוקרתי התחרו עשרות חברות מהגדולות בעולם. והוא נמשך יותר משנה.

סודות בי.ב.מ.

עשרות נציגי חברות וקיבוצים שאין ברשותם מחשבי י.ב.מ. השתתפו ביום עיון שערכה חברת י.ב.מ בנושא המח־שבים החדשים של החברה איי. אס 400.

החברה הציגה לפני משתתפי הכינוס את האפשרויות הגלומות במחשב החדש ומדוע כדאי להם להסב את המערכות שברשותם למחשב איי.אס 400. החברה שומרת בסוד את רשימת המשתתפים כדי למנוע „פעולת נקם" של מתחרותיה של י.ב.מ. נגד „הבוגדים". משתתפי הכינוס השתתפו במהלך יום העיון בהרצאות ובהפעלה של מערכות יישומיות של חמישה בתי תוכנה.

„גן חשב" הציג תוכנת יישומים לקיבוצים, „לשם אילת" ו„מוניטור" הציגו מערכת פיננסית ושיווק, „פינספט" הציגה מערכת מלאי וייצור ו„רולי" הציגה קוהלל יישומים שונים.

גיניאה החדשה. לא ראו מימיהם את תושבי הכפרים השכנים

כתר של זהב

פרויקט „אוק טדי" נועד לחשוף מרבץ עשיר של זהב ונחושת בפאפואה־גיניאה החדשה ● הכורים „מגלחים" את הפסגה, וביקורת נמתחת עליהם על כך שיצרו צלקת בנוף

פיטר בייל

כורים „מגלחים" את הפסגה העוטה יער של הר פובילאן בפאפואה־גיניאה החדשה, כדי לחשוף אחד ממרבצי הזהב והנחושת העשירים בעולם, בפרויקט „אוק טדי".

בעשותם כך, משנים הכורים הן את הנוף והן את אורח חייהם של בני השבטים במקום, שרבים מהם לא ראו מימיהם אף את תושבי הכפרים השכנים, שלא לדבר על אנשים לבנים ומכונות.

בימים המעטים בהם אין רכס ההר אפוף ערפל, נראה המכרה אוק טדי כמו לוע גדול של הר געש, וזאת במקום שאך לפני ארבע שנים התנוססה בו פסגה עם יער עבות. על הכורים נמתחה ביקורת על שיצרו צלקת בנוף, ואולם מנכ"ל המכרה, הקנדי גלן אנדרוס, סבור כי ה„לוע" הוא דווקא יפה. „אני אוהב לראותו כיצירת פיסול של האדם באדמה", אמר אנדרוס לכתב „רויטר".

אנדרוס עבר במקומות שונים ברחבי העולם, אך עדיין לא עבר במכרה כה מבודד כמו אוק טדי — במרחק של 850 ק"מ מבירת פאפואה־גיניאה־החדשה, פורט־מורסבי, 15 ק"מ מן הגבול האינדונזי.

עקבות של זהב ונחושת

רק ב־1963 חדרו משמרות הצבא האוסטרלי אל הרי הכוכב הבלתי־נגישים ליד מקורות נהר הזובבים האדיר והנהר אוק טדי, הנשפך אליו, ומצאו עקבות של זהב ונחושת באפיקי הנהרות. כן נתקלו כשבטי הרים שמעולם לא נפגשו עם השבטים בעמקים, במרחק של 20 ק"מ מהם. כמו לגבי רבים מאנשי השבטים בהרי גיניאה החדשה, המגע הקרוב ביותר עם הלבנים עד אז היה זה עם המטוסים שראום מבעד לערפל.

אז צצו ברחבי הארץ „פולחני מטען": אנשי השבטים האמינו שהמטוסים יביאו להם עושר משמים. עד ימים אלו נקרא מסוק ב„פיג'ין אינגליש" המקומי, „מיקסמאסטר של ישו הנוצרי", והכפריים בג'ונגל מקימים צלמים של מטוסים.

ה„מיקסמאסטרים" הביאו אל אוק טדי גיאולוגים, מהנדסים ושינוי קיצוני באורח חייהם של ארבעת הכפרים בסביבה. הגיאולוגים, שחיפשו את מקור הממצאים באפיקי הנהרות, גילו כי הר פובילאן נושא „כתר של זהב" המכסה מרבץ עשיר של עפרת נחושת.

ב־1984 הוקם קונסורציום בינלאומי — אשר ממשלת פאפואה משתתפת בו ב־20 אחוזים — לשם כריית הזהב בהר. לאחר ארבע שנים והשקעות בסך 1.4 מיליארד דולר נהפכה פסגת הר פובילאן לצלקת ברצית עצומה. כמיליארד טונות סלעים ועפרה יוסרו בימי חייו הצפויים של המכרה — בשיא התפוקה מדובר על תפוקה של 22 מיליוני טונות.

על המכרה נמתחה ביקורת, משום סאת הפסולת ממנו שופכים אל הנהר אוק טדי, מנהל המכרה והגיאולוגים הנמצאים שם משיבים לטענה זו כי מדובר בכמות מבוטלת לעומת הסחף שמקורו בשחיקה של הרי הכוכב המתפוררים בלחצן של רעידות אדמה בלתי־פוסקות.

„אין זה חזיון נדיר לראות מורדות הרים שלמים גולשים אל תוך הנהרות בסביבה. לעומת זאת התוספת שלנו היא מזערית", אמר אנדרוס. לדבריו של אנדרוס 85 אחוזים מן העובדים באוק טדי באים מכפרים מקומיים ומן החבל המערבי. המקומיים ממשיכים לגור בכפריהם ביערות הגשם העבותים, ואוספים אותם באוטובוסים.

לוע של 500 מ'

„יש לנו הרבה תקלות ונזקים בציוד, אך עצם העובדה, שהאנשים האלה שחיו כל ימיהם בכפר ללא כל הכשרה טכנית, מסוגלים כיום להפעיל מנגנון הנושא מאה טונות סלעים, הינה בבחינת הישג מופלא", אמר אנדרוס. כמות החומר שהוסרה עד־כה מן ההר היא כה גדולה, ששפת המכרה היא כיום נמוכה ב־150 מטר מן הפסגה המקורית. עד שיתחילו המרבצים באוק טדי לכלות, (כערך ב־2002) יחפרו הכורים לוע בעומק של כ־500 מ'.

שלושה מחפרי ענק חוצבים אדמה ועפרה מן ההר, ומעמיסים משאיות־ענק שמובילות את החומר 1.5 ק"מ במורד ההר למקום בו הופכים את העפרה לתרכיז. עד עתה היה אוק טדי כמעט אך ורק מכרה זהב, ועברו בהסרת „כובע הזהב" העשיר מעל לריכוז עופרת הנחושת. תפוקת הזהב הגיעה ב־1987 ל־18 טונות או 580,000 אונקיות, קצת פחות מ־635,000 האונקיות שנחצבו בשנה קודם־לכן. מצפים שהתפוקה תגיע ל־600,000 אונקיות השנה. עד אוקטובר השנה יאזל מרבץ הזהב והפקת המתכת הזאת תגיע אל קיצה, אולם 150,000 הטונות תרכיז נחושת הצפויות יכילו כ־350,000 אונקיות זהב לא נקי.

מחירי הנחושת הנמוכים בשנים האחרונות כמעט אילצו את הקונסורציום לוותר על שכבת הנחושת במכרה אוק טדי, אך מאחר שבשנתיים האחרונות חלה עלייה תלולה במחירי הנחושת, מכפילים השנה את הפקת המתכת הזאת במכרה. „רויטר"

הכורים מגויסים מן הכפר ונאספים מדי יום באוטובוסים

תופעה יוצאת־דופן היום בעיר הכרמל

קלינגר, מזרחי וכהן נגד מכבי חיפה ב... בית־המשפט

● כדורגל

יוסף גלזר

שלושה מכדורגלני מכבי חיפה — ניר קלינגר, עופר מזרחי ואלי כהן — ייפגשו היום עם קבוצתם באולמות בתי־המשפט בחיפה.

בבית־המשפט המחוזי יאזין סגן הנשיא, יוסף מרגלית, לתביעותיהם של קלינגר ומזרחי, המבקשים להשתחרר ללא דיחוי מקבוצתם, או לחילופין שייקבע סכום סביר תמורת שחרורם. כזכור ביקשה מכבי חיפה תמורת קלינגר, עם הצבתו ברשימת ההעברות, לא פחות מ־400 אלף שקל.

באותה שעה, בבית־משפט השלום בחיפה, בפני השופטת רעיה חופרי, תישמע בקשתו של הבלם אלי כהן שהושאל אשתקד להפועל צפריירים חולון, לבטל את צו המניעה שהוצא לפני כשבועיים במעמד צד אחד, לבקשת מכבי חיפה, ואשר אוסר על אלי כהן להתאמן ולשחק בכל קבוצה, לבד ממכבי חיפה.

דווקא בימים האחרונים נדמה היה כי אלי כהן מצוי על סף סיכום חיובי עם מכבי חיפה, אך אירע ה„פיצוץ" שהביא את הכדורגלן ופרקליטו, עו"ד יוסי ליבנה, להחלטה לעתור לבית־המשפט.

הפועל ת"א ממשיך להתאמן אך המשבר טרם חוסל

יצחק ויסהוף

יורם אורן, חלוצה הסורר של הפועל יהוד מהליגה הארצית, יגיע היום לאימון קבוצת הפועל ת"א, וישוחח עם ראשי הקבוצה על אפשרות הצטרפותו לשורות האלופה.

אורן כבש בעונה שעברה 15 שערים, וקבוצות רבות התעניינו בו. הפועל יהוד, שהציבה את אורן ברשימת ההעברות, פנתה להפועל ת"א ועניינה אותה בדבר רכישת החלוץ המצטיין.

בינתיים חזר אתמול להתאמן חלוץ הקבוצה, שבתאי לוי, לאחר שהמאמן ראטיסלאב מאטייץ' הביע עניין לראותו בפעולה. ישנה אפשרות כי החלוץ יוצא מרשימת ההעברות ויישאר בהפועל ת"א.

בהפועל ת"א מקווים לסיים עד יום רביעי את החוזים עם השחקנים, למרות שמרכז הפועל סירב לקבל הלוואה מבנק הפועלים. הכדור נזרק שוב למועצת פועלי ת"א, שהיא תהיה הגוף שיקח על עצמו את החזר ההלוואה. גיזבר הפועל ת"א, אברהם מזרחי, אמר אמש כי אינו מבין מדוע מרכז הפועל מערים קשיים לאחר שהבנק הודיע מפורשות כי הוא מוכן להעניק את ההלוואה. „הבטחנו שכל הכספים המגיעים להפועל ת"א מהטוטו יוקדשו אך ורק להחזר ההלוואה, אך נראה לי שהפחד הוא שלא לתת הלוואה להפועל ת"א בגלל עיקול מס־הכנסה הקיים על כספי האגודה".

אברהם מזרחי הדגיש כי עתה נמצאת קבוצתו בין הפטיש לסדן, ולכן אין אפשרות לתפעל אותה: „אתמול נתתי למאמן היוגוסלבי כסף פרטי שלי. מצב כזה לא יכול להימשך, כיוון שאנו צריכים לקנות ציוד, להתחיל לשלם כספים, ולהפעיל באופן שוטף את הקבוצה. אם תוך יומיים־שלושה לא נשיג הסדר, ניאלץ לפזר את הקבוצה".

האחים מנחם נשארו בבית: במקום גרמניה אימונים בבית"ד...

יוסף חכם

כל נסיונות ראשי קבוצת הכדורגל של מכבי נתניה לשכנע את האחים יגאל ושמעון מנחם לצאת למחנה־האימונים במערב־גרמניה, עלו אתמול בתוהו.

אמש אמר לי יגאל מנחם: „לא רצינו לנסוע כל עוד יש בעיות בקשר לחוזה שלנו והדברים טרם נפתרו: ברור שהורגשה אצלי, ואצל אחי שמעון, היא עצבנית מאוד, כאשר שחקני הקבוצה נמצאים במערב־גרמניה ואנו בנתניה".

עוד הוסיף יגאל מנחם: „יכולנו לנסוע והיינו מתאמנים עם השחקנים, אבל כאשר ההרגשה אינה טובה אי־אפשר לפעול בשקט נפשי".

לשאלה, מה תעשו בתקופה שבה הקבוצה תשהה במערב־גרמניה, השיב יגאל: „נתאמן עם הנוער של מכבי נתניה, וייתכן שנלך להתאמן אצל שמואל פרלמן בבית"ד נתניה"...

מבחן אחרון לנערים לפני אנגליה

נבחרת הנערים של ישראל בכדורגל תתמודד היום ב־5 אחה"צ במכון־וינגייט נגד קבוצת הנוער של הפועל פתח־תקווה.

המשחק יהווה אימון אחרון לפני המשחק בשבת נגד נבחרת הנערים של אנגליה באיצטדיון ומבלי.

הנערים ייצאו ביום חמישי לאנגליה. החל מיום שלישי יקיימו אימונים ללא משחקים. המשחק בשבת יהיה מוקדם למשחק גביע הצדקה בין ליברפול ווימבלדון.

11 חברים חדשים במזכירות הפועל

מליאת מרכז הפועל, בישיבתה אתמול, אישרה את הרכב מזכירות הפועל החדשה. המזכירות מונה 43 חברים, לעומת 49 חברים במזכירות היוצאת, והיא הגוף המצומצם המנהל את ההתאגדות.

לפי התקנון 25 אחוז מחברי המזכירות נבחרו על־ידי ועדה שמונתה על־ידי מזכ"ל ההסתדרות, ובראשה עמד יורם אוברקוביץ.

המזכירות שנבחרה 11 חברים חדשים: מני וייצמן, איתן חפר, שמעון שבס, חיים ממן, משה ולדמן, מישל סרוסי, דרור בירנבאום, מוניה ארמתי, יהודה שיקמה, ישראל פז ויעל סלמון.

לישיבות המזכירות יוזמנו גם עשרה חברים נוספים בתוקף תפקידם, ביניהם מנהלי האגפים של מרכז הפועל, יו"ר ועדת הספורט הבין־קיבוצית, יו"ר ועדת המעקב למיגזר הדרוזי ועוד. כל אלה בדיעה מייעצת.

החלוץ ההולנדי של מילאן האיטלקית, מרקו ואן־בסטן, פורץ בהגנת טוטנהאם בדרכו לכיבוש השער השני לקבוצתו שניצחה 1:2, בטורניר וומבלי (תצלום: איי.פי.)

גריפית־ג'וינר ומוזס ניצחו בקלות באנגליה

שיאנית העולם בריצת 100 מטר, האמריקנית פלורנס גריפית־ג'וינר, ניצחה אתמול בקלות בתחרות בגייטסהד, אנגליה, כשקבעה זמן הרחוק ביותר משנייה משיאה העולמי. זמנה — 11.54 שניות, ושיאה העולמי — 10.49 שניות.

אד מוזס ניצח ב־400 מטר משוכות, בזמן של 48.67 שניות.

ושיאנית העולם לשעבר בכידון, הבריטית פאטימה וויטברד, ששבה לפעילות לאחר שבעה שבועות בגלל פציעה ומחלה, הטילה את הכידון למרחק 66.90 מטר — הישג הרחוק ב־12 מטר בערך משיאה העולמי של האניש ממזרח־גרמניה.

● בזולגר קבע האמריקני ג'וני גריי זמן מצוין ב־800 מטר — 1:43.10 דקה, בהקדימו את בארבוסה מברזיל — 1:43.49 דקה. ווילי בנקס קפץ משולשת — 16.91 מטר בלבד, והאמריקנית מרי דקר־סלייני ניצחה בריצת 1000 מטר — 2:34.65 דקות. זמן מעולה קבע האמריקני סידני מארי ב־5000 מטר — 3:15.86 דקות. רביעיית ארה"ב עם קרל לואיס (אחרון במקצה), הציבה 38.63 שניות ב־4x100 מטר. אחותו, קרול, ניצחה בקפיצה לרוחק — 6.71 מטר.

ג'ונסון סייע במירוץ־שליחים

שיאן העולם בריצת 100 מטר, הקנדי בן ג'ונסון, סייע לנבחרתו לנצח את איטליה במירוץ־שליחים 4x100 מטר, בזמן של 38.58 שניות.

ג'ונסון לא נטל חלק בריצת 100 מטר, בה ניצח בן־ארצו ויליאמס, בזמן של 10.30 שניות, ומייק מקוי הגיע ראשון ב־110 משוכות — 13.32 שניות.

התחרות נערכה בעיירה האיטלקית צ'סנאטיקו.

הישראליות זכו במקום השלישי

נבחרות הנערות של ישראל בטניס, בגילאי 16 ו־14, זכו במדליות־ארד בתחרות חבר־האומות שהיתה בייסוילר, מערב־גרמניה.

בנות ה־16, בהרכב מורי דרוש ולימור זליץ, נוצחו בחצי־הגמר על־ידי חבל הסאר — 2:1, ובנות ה־14, בהרכב גלית זינגר ותמר פרטו, נכנעו לצ'כוסלובקיה — 2:1.

● כדורסל

במכבי ת"א מעדיפים את בארלו

במכבי ת"א עדיין מצפים לתשובה מקן בארלו, שהוא השחקן המועדף כזר השני של הקבוצה, לצידו של קווין מאגי. באלטרנטיבה לבארלו מצוי סקוט מינס, בן 24, שגובהו 2.08 מ' ושוקל 108 ק"ג.

מינס נבחן בארה"ב על־ידי מאמן מכבי ת"א, צבי שרף, והמנהל שמואל מחרובסקי. השניים התרשמו ממנו, והוא נמצא בהמתנה, באם לא יגיע בארלו לעונה נוספת בשורות האלופה הישראלית.

בחולון מצפים לפיליפס

אדי פיליפס, כדורסלן־החיזוק של הפועל חולון, עומד להגיע הבוקר לישראל, יחד עם המתאזרח ג'ונתן רלזל. בסוף השבוע נתחמה עיסקת העברתו של פיליפס לחולון.

הפועל חולון תחל מחר באימוניה, בהדרכת סטיב קפלן, עוזר־המאמן.

בנט מחכה לבורר ובינתיים יצא לארה"ב

קבוצת הפועל ת"א תחל ביום חמישי באימוניה. בינתיים מקווים כי היום יקבע בורר שיחליט בקשר להעברתו של קיט בנט מהפועל ירושלים להפועל ת"א.

בנט מתכונן לצאת היום לארה"ב, לשם סידורים, לפני שיגיע לאימוני פתיחת העונה.

550 אלף שקל למנחש היחיד בטוטו

משתתף יחיד שניחש 14 תוצאות נכונות בשבת בטוטו יקבל סכום של 550 אלף שקל.

44 מנחשי 13 תוצאות נכונות יקבלו 1800 שקל כל־אחד; 700 מנחשי 12 תוצאות נכונות יקבלו 113 שקל ו־5867 מנחשי 11 תוצאות נכונות יקבלו 13 שקל. בגלל ריבוי הזוכים בפרס החמישי הוא לא יחולק ויעבור למחזור הבא.

מוסד לבוררות יאושר היום בהנהלת ההתאחדות

הנהלת ההתאחדות לכדורגל תדון היום בקביעת מוסד לבוררות, במסגרתו יובאו כל הנושאים השנויים במחלוקת בין שחקנים ואגודות.

תקנון המוסד לבוררות עובד ע"י משפטנים וקרוב לוודאי שיאושר.

הנהלת ההתאחדות עשויה לדון גם בשינוי שיטת המשחקים ואימוץ השיטה ההונגרית, לפיה משחק שיסתיים בתיקו יוכרע בבעיטות־11 והקבוצה המנצחת תזכה בנקודה נוספת.

ורד חוזר להתאמן בהפועל ראשל"צ

קפטן אלופת המדינה בכדוריד, הפועל ראשון־לציון, אליעזר ורד, שנפצע בקרסולו במשחק השני בגמר הפלייאוף מול מכבי ראשון־לציון, לפני חודשיים וחצי, שב להתאמן במדי קבוצתו.

יו"ר מחלקת הכדוריד של הפועל ראשל"צ, יצחק פרנקל, אמר אמש: „הקבוצה החלה את האימונים, ואין בכוונתה לבצע מסע רכש".

מיקי לאחר האימון הראשון במכבי ראשל"צ: הרגשה מוזרה

נחמן זגשחון(?)

„בכל תחילת [illegible] בראשון־לציון חשבתי [illegible] אעבור את אימוני [illegible] בקבוצה חדשה. כשאני [illegible] למכבי תל־אביב, זה נראה לי מוזר" — כך מיקי ברקוביץ, קפטן מכבי ראשון־לציון, [illegible] החדשה [illegible] אמש באימונים לקראת העונה.

ברקוביץ, יחד עם חיים זלוטיקמן, שעניינו נמצא בידי בורר, פתחו באימונים עם המאמן משה הנקין, אך עדיין ללא שחקנים זרים. הנקין אמר כי לגבי הזרים [illegible] שמותיהם רק כאשר יגיעו [illegible] לישראל.

קווין נלסון, שחקנה המתאזרח של מכבי ראשל"צ, הגיע לאימון באיחור, ונטל חלק רק בסוף האימון, שכן עדיין לא [illegible].

כ־200 אוהדים נלהבים חזו בברקוביץ וחבריו.

מילאן גברה על טוטנהאם — 1:2, וסיימה שנייה

0:7 ביומיים: ארסנל הלמה גם בבאיירן 0:3

שני שערים של אלן סמית ואחר מרגלי המגן לי דיקסון הצעידו אתמול את ארסנל לנצחון גדול על באיירן מינכן — 0:3, ביום השני של טורניר־וומבלי. לארסנל המנצחת הוענקה, בנוסף לתואר, גם המחאה על סך של 106 אלף דולאר.

ארסנל גילתה יכולת מצויינת בטורניר. ביום הראשון הכניעה 0:4 את טוטנהאם ולמחרת הביסה 0:3 את באיירן מינכן. אמנם גם מילאן ניצחה פעמיים אבל בהפרשים „צנועים" יותר: באיירן מינכן — 0:1, וטוטנהאם, אתמול — 1:2.

שלושת השערים לטובת ארסנל הובקעו ב־18 הדקות האחרונות ב„פיניש" מדהים, לאחר שליטה במחצית השנייה. סמית פתח בהבקעות: אחר־כך נגח שער שני ודיקסון השלים את השלושה.

במשחק השני גברה מילאן על באיירן מינכן — 1:2. האיטלקי וירדיס, שהבקיע את שער הנצחון לרשת באיירן בשבת, הצעיד את מילאן ליתרון בדקה ה־12 וכעבור דקה העלה ההולנדי מארקו ואן בסטן בפריצה מסחררת ל־0:2. קפטן מילאן, ההולנדי רוד חוליט, לא שיחק גם הפעם ולא נכלל בין ה־16 לאחר שלא עמד במבחן־כשירות בשעות הבוקר. חוליט סובל מפגיעה קלה בברכו. את השער היחידי לטוטנהאם כבש טרי פנוויק בדקה ה־61.

30 אלף צופים חזו אתמול במשחקים.

רוזנטל לא סייע לסטנדרד ליאז' שנוצחה בוורהאם 2:0

● ליגות באירופה

שירות „על המשמר"

רוני רוזנטל לא סייע אתמול לקבוצתו החדשה, סטנדרד ליאז', שנוצחה במחזור הפתיחה של הליגה הבלגית בוורהאם — 2:0.

רוזנטל שיחק במשך 90 דקות, היה המצטיין בשורות קבוצתו, שגילתה חולשה מדהימה, בעיקר בחוליית ההגנה.

שתי ההזדמנויות של סטנדרד ליאז' היו של רוזנטל שהחמיץ בדקה ה־5 ובפתיחת המחצית השנייה בבעיטת־עף שהחטיאה אך במעט את שער וורהאם.

שלום תקווה, חלוצה הישראלי השני של סטנדרד ליאז', צפה במשחק מהיציע מאחר שעדיין מחלים מניתוח מניסקוס שעבר.

● שווייץ: המשחק המרכזי במחזור השלישי בליגה בין גרהסהופרס ונויישאטל, האלופה הסתיים בתיקו 2:2. תיקו דומה הושג בין אראו וסרבט ג'נבה. גרהסהופרס צועדת בראש עם 8 נקודות, לפני בלינזונה, עם אותו מספר נקודות. בין התוצאות: יאנגבויס — לוזאן 1:3, סיון — לוגאנו 0:0, בלינזונה — לוצרן 1:3.

כדורגלני ארה"ב — לשלבי־הגמר

נבחרת הכדורגל של ארה"ב עלתה לשלבי גמר אזור מרכז וצפון אמריקה במוקדמות גביע העולם, לאחר שניצחה בסנט לואיס את ג'מאייקה — 1:5 (בראשון 0:0).

ארה"ב תצטרף לארבע נבחרות אחרות שיעפילו מהבתים המוקדמים. בתום טורניר שייערך ביניהן יעלו שתי הנבחרות הראשונות לגמר 1990 באיטליה.

יותר מ־6000 צופים חזו במשחק בו הבקיע קלופאס שני שערים.

שיאים אמריקנים גם ביום האחרון באוסטין

● שחייה

שיאים אמריקנים נוספים בשחייה נקבעו ביום האחרון בתחרויות המבחן באוסטין, טכסס. דייויד וורטון שחה 200 מעורב אישי ב־2:00.98 דקות, ושיפר את השיא הקודם — 2:02.23 של פאבלו מוראלס ב־1986. מוראלס סיים במקום ה־12 בדירוג הכללי.

שיאנית העולם ב־200 פרפר, מרי מיגהר נטלה את הבכורה במשחה זה, בזמן של 2:90.13 דקות, ותייצג את ארה"ב באולימפיאדה השלישית שלה. קודם־לכן הבטיחה את השתתפותה בסיאול גם ב־100 פרפר, לאחר שסיימה שנייה.

אנג'ל מאיירס קבעה שיא לארה"ב ב־50 מטר חופשי — 25.40 שניות, בהקדימה בעשירית את לייגהאן פטר, ואילו הוותיקה ג'יל סטרקל סיימה שלישית — 25.57 שניות.

„אני מבוגרת יותר, אולם אני עדיין חשה טוב מאוד; אני מסוגלת אפילו לזכות במדליית־זהב נוספת בסיאול" — אמרה מיגהר.

מאט צ'טלינסקי, שקבע שיא לארה"ב ב־400 מטר חופשי, ניצח ב־1500 מטר, בזמן של 15:50.93 דקות, לפני לארס יורגנסון — 15:10.17 דקות.

בט באר ניצחה ב־200 מטר גב בזמן של 2:11.47 דקות, לפני קריסטיאן לינהאן — 2:12.19 דקות.

המועמד לסיאול התמוטט ומת

המועמד היחיד של [illegible] לאולימפיאדה בריצת 5000 מטר במשחקים האולימפיים בסיאול התמוטט אתמול ומת על קו־המטרה, בגמר המבחן האולימפי שנערך [illegible] הבירה.

האתלט [illegible] שוטר במקצועו [illegible] נמסר, הגיע [illegible] המטרה, לאחר [illegible] [illegible] חריצת. במקום [illegible] [illegible] [illegible]

המאמן האמריקני ריצ'ארד קוויק אופטימי:

ארה"ב תזכה ביותר מדליות מכל מדינה אחרת בשחייה

כתב איי.פי.

שחייני ארה"ב יזכו במשחקים האולימפיים בסיאול במדליות זהב רבות יותר משחייני כל מדינה אחרת — הבטיח אתמול מאמן השחיינים האמריקנים, ריצ'ארד קוויק.

ארה"ב זכתה רק בחמש מדליות־זהב אישיות באליפות העולם בשחייה, שנערכה במדריד ב־1986, אך על־כך אמר אתמול קוויק: „יש לנו גישה חדשה וטובה יותר ואנו מקווים להפוך את היוצרות. השחיינים והשחייניות בנבחרת שלנו רוצים שיעריכו אותם על־פי המדליות שבהן יזכו, ואינם מוכנים להסתפק בחוויות אולימפיות וברוח צוות".

קוויק מרוצה במיוחד מן העובדה, כי שישה מהשיאים האמריקניים שקבעו שחייניו במשחקי־המבחן בשבוע שעבר, נקבעו על־ידי שחיינים שמעולם לא החזיקו בעבר בשיא אמריקני או עולמי. „מעוררת אותי העובדה, כי שחייני שיפרו את הישגיהם, או לפחות השוו אותם, בכל אחד מהמישחים במבחנים. ביניהם שישה או שבעה מישחים, שבהם נחשבנו בעבר לחלשים".

תקוות רבות תולה קוויק במט ביונדי, שקבע שיא עולמי ב־100 חופשי ושיא אמריקני ב־200 חופשי.

ועדת המשנה לתכנון ולבניה
מרחב תכנון מקומי

ראשל"צ

הודעה לפי סעיף 149(1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

ניתנת בזאת הודעה, כי הוגשה לוועדת המשנה לתכנון ובניה בראשל"צ, בקשה למתן הקלות. חלקה 41 גוש 4241 רחוב יאיר 21 לפי תוכנית מתאר/תכנית מפורטת, נמצאה החלקה הנ"ל באזור ומותר לבנות עליה: בית מגורים פרטי, דירה 1.

בקשת בעלי החלקה: עד 2% עבור סגירת מרפסת.

לכל מי שיש התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל יואיל להגישה לוועדה תוך מועד של 15 יום החל מיום פרסום הודעה זו.

באם לא תתקבל כל התנגדות בתקופה הנ"ל תובא הבקשה לאישור.

מ. ניצן, יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ובניה — ראשל"צ

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה

נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת/בניית מגורים לבית על מגרש 114 בגוש 8284 רח' גליקסון מס' 30 מבוקשת: 6% הקלה באחוזי הבניה, 0.40 מ' הקלה בקווי בנין צדדיים, 0.80 מ' בקיר אטום — קו בנין צדדי. ת.ב. 4425.

את התכנית ניתן לראות במשרדי הוועדה. התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

י. אלרואי, יו"ר הוועדה המקומית

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי

פתח־תקוה

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה, באישור שר הפנים, שינוי תכנית מתאר מקומית הנקרא: „שינוי תכנית מתאר מקומית מס' פת/1208/8".

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 6324, חלקה 71, שכונת מיכאל חוני, רחוב אגרון פינת שבטי ישראל.

עיקרי הוראות שינוי התכנית: שינוי אחוזי בניה עבור הרחבת דיור, קביעת בינוי הרחבות הדיור.

הודעה על הפקדת שינוי התכנית יחד עם התשריט המצורף אליו, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 2814 התשמ"ב, עמ' 1748 ובעתון בוקר הצפה מתאריך: 5.4.82, ובעיתון ערב מעריב מתאריך: 5.4.82 בשפה העברית ובעתון בוקר נוסף על המשמר מתאריך 5.4.82 בשפה העברית.

שינוי התכנית האמור בצורה שבה אישרה הוועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הוועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

דב שיש, יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה — מחוז המרכז

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי

רעננה

הודעה בדבר תפיסת חזקה

נמסרת בזה הודעה כי בהתאם לסעיף 190 ב' לחוק התכנון והבניה תשכ"ה הוועדה המקומית לתכנון ולבניה רעננה עומדת לתפוס חזקה בשטח הידוע כחלקה 177 בגוש 6586 לצורך הרחבת דרך. התשריט המתאר את תפיסת החזקה מצוי במשרדי הוועדה המקומית והתפיסה נעשית מכח תוכנית מספר רע/1/1/א' אשר הודעה בדבר מתן תוקף פורסמה בילקוט הפרסומים מספר 1482 מיום 31.10.68 עמוד 1482.

התפיסה תעשה תוך 30 יום מיום פרסום הודעה זו.

כל המעונין, רשאי לעיין בתשריט בימים ובשעות שמשרדי הוועדה המקומית רעננה פתוחים לקהל.

אריה נת, מהנדס העיר

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה

תל־אביב—יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור לשמוש חורג ממגורים למשרד סוכנות ביטוח בקומת קרקע לתקופה של 5 שנים, ברחוב שד' בן־ציון מס' 19 גוש 6904 חלקה 57.

תיק בנין 350־019
בקשה מס' 880813

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתבתו המדוייקת וטלפון.

התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הוועדה הנ"ל.

י. כספי, סגן ראש העירייה
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה — תל־אביב־יפו

הודעה על פי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה ע"י משפ' שפנצר — לאשר תוכנית למיבנה מגורים בן 2 יחד' דיור ברח' משה סנה מס' 28 חלקה 52 בגוש 12252, הוד־הכרמל.

הבקשה כרוכה בהתקנת קומה נוספת מעל למותר. אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורישוי על הבניה, בבניין העירייה רח' ביאליק 3 חיפה בימים א', ג', ה' בין השעות 11.30—08.00.

המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מפרסום הבקשה.

איתמר ינובין
מהנדס העיר

הזמנת נושים של המנוח משה נומן ז"ל

על פי סעיף 99 לחוק הירושה תשכ"ה—1965

נושי המנוח משה נומן ז"ל (להלן: „המנוח") מוזמנים בזה להודיע לח"מ בכתב על תביעותיהם נגד המנוח.

את ההודעות יש להגיש למשרדי הח"מ, שדרות רוטשילד 72 תל־אביב, תוך שלושה חודשים מיום פרסום הודעה זו.

י. עמיהוד בן־פורת, עו"ד
מנהל עזבון המנוח משה נומן

הזמנת נושים של המנוחה ברטה בלומה רות (הריס) נומן ז"ל

על פי סעיף 99 לחוק הירושה, תשכ"ה—1965

נושי המנוחה ברטה בלומה רות (הריס) נומן ז"ל (להלן: „המנוחה") מוזמנים בזה להודיע לח"מ בכתב על תביעותיהם נגד המנוחה.

את ההודעות יש להגיש למשרדי הח"מ, שדרות רוטשילד 72 תל־אביב, תוך שלושה חודשים מיום פרסום הודעה זו.

י. עמיהוד בן־פורת, עו"ד
מנהל עזבון המנוחה ברטה בלומה רות (הריס) נומן

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב
מרחב תכנון מקומי תל־אביב—יפו

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מיתאר מקומית ומפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב החליטה, באישור שר הפנים, לאשר תכנית מס' 2220, שינוי מס' 8 לשנת 1981 של ת.ב.ע. מתאר 1927 ותקון (1938) — גדס.

השטחים הכלולים בשינוי התכנית ומקומם: גוש 7091, חלקות: 2, 3, 4, 5, 9, רחוב דיזינגוף—פרישמן, אסתר המלכה.

לקבוע אזור מסחרי 1 לגבי החלקות 2, 3, 4, 9 בגוש 7091 ולאחד אותן עם חלקה 5 בגוש 7091 לשם הקמת בנין למסחר למשרדים למגורים בגובה 16 קומות מורכבות מעל 4 מרתפים בתנאי בניה מיוחדים ולשנות בהתאם לכך את התכנית ב.ע. 1927 (תקון 1938)—גדס על שינוייה אשר הודעה בדבר מתן תוקף לה התפרסמה בעתון הרשמי מס' 976 מיום 4.1.40.

הודעה על הפקדת השינוי פורסמה בילקוט הפרסומים 3233 תשמ"ה עמ' 3020 השינוי האמור, בצורה שאישרה הועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרד הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו וכל המעונין רשאי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ש. לסטר, מ"מ יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז תל־אביב—יפו

מה ● מתי ● היכן

טלוויזיה

09.00 עד כאן רצף דפי הטלטקסט. 09.05 שעת כושר. 09.15 רכבת ההפתעות. 09.40 נילס הולגרסן פרק 31. 10.05 מה פתאום, בקסום וקריוס. 10.30 תעשי תופשי עד־כאן קיץ. 10.35 מנספילד פארק פרק 5: פאני מסרבת להצעת הנישואין של הנרי קרופורד. היא נוסעת לביקור אצל הוריה לפורטסמות'. 11.25 אנחנו ושכנינו דפי טלטקסט על מושגים בסכסוך הערבי־ישראלי. 11.30 שירלי והבבונים: דר' שירלי סטרום חוקרת אנתרופולוגיה חיה 6 שנים בקרב להקה של בבונים. 12.15 סלסום: קט סטיבנס וידידיו. 14.00 עד כאן רצף דפי הטלטקסט. 14.05 אבירי האל פרק 13 ואחרון. 14.30 בארץ הקסקטים: כתנת קמח. 15.00 קשר משפחתי. 15.40 שעת כושר. 15.50 מאתיים שניות לגהלה. 16.00 זהזה שירו חי. 17.00 ערב חדש מנחה: רפי רשף. 17.30 „שמיניות קיץ": צוות שמיניות באוויר בנגב. 18.00 „אימה בשכונה": פרק ב' — סאם בטלר מגיע להסדיר עם ה„כריש". סאם מת ולוקח את סודו אל הקבר. היכן הערשה השנייה? 18.20 סרט הנפשה. פסוקו של מקום: מבט אל נוב. 18.30 קיצור החדשות (ערבית). 18.32 ספורט (ערבית). 19.30 חדשות (ערבית). 20.00 כותרות מבט. 20.02 „מלך הכיתה". סם הפרק: „חייו הכפולים של ארביד". ארביד מאוהב ללא תקנה בלורי ואינו מצליח להתרכז בלימודיו. 20.25 „על גלגלים". 21.00 מבט לחדשות. 21.35 „הנהלה בלחץ": הפרק השישי: קרולין מתרשמת מדונאלד המטפל במצב מסובך שנוצר בהנהלה, עם זה, היא מאשימה אותו בצביעות. 22.00 „זה הזמן": תכנית אירוח בשידור ישיר מנחה: דן עבודן. 22.30 „כלשים בלילה": הפרק העשירי: „געגועים לדיוויד": מדי ודיוויד מתערבים כי יוכלו להחליף למשך שבוע, את סגנונות החיים שלהם. 23.40 פסוקו של יום: חדשות הלילה.

ערוץ 2

18.34 צ'ארלס דיקנס יצירות מופת: „בין שתי ערים" חלק ב'. 19.02 תופסים אמריקה: „עולם החי" ו„שוברי קופות". 20.01 דרבת כתח חוזה קנלני. 20.57 שירים של „רטוב, רטוב, רטוב". „סירנות הרגנה את החתול" ועוד.

רדיו

קול המוסיקה

(ות) וקופפקטריסקי. 06.02 צלילי בוקר. 07.09 בהאזנה נינוחה. 1. אלבינוני: קונצ'רטו מס. 2 ברה מינור להו. כלי קשת וקונטינואו ה. הוליגר/ להקת „אימוזיצ'י". 2. ליקולוק: קונצ'רטו ברה מג'ור לפסנתר ותזמורת פ. בלומנטל/התז. הקמרית החדרה של פראג/א. זרהא. 3. ריינקה: סונטת „אונדין" לחליל ופסנתר אופ. 167 וי. בייקר/א. ולצ'ילוה. 08.00 קונצרט בוקר — 1. ווהן וויליאמס: סוויטת שירי עם אנגליים לתז. כלי נשיפה ותז. חיל האויר הבריטי/א.בנקסם. 2. רודריגו: קונצ'רטו „הקיץ" לכנור ותזמורת וא.ל. ארה/התז. הסימפ. הלונדונית/א. באטיסג. 3. ב. ברסה: „שדות שכוחי שמש" פואמה סימפונית והתז. הפיל הסלובנית/ס. הובארד. 4. וכה: חמישייה בסי במול מג'ור לקלרנית ורביעיית כלי קשת אופ. 34 והאנסמבל הקמרי של התז. הפיל. של וינה: 5. ברהמס: קונצ'רטו מס. 1 ברה מינור לפסנתר ותז. אופוס 15 וא. רובינשטיין/ התז. הפיל. הישראלית/ז. מהטה: 6. סטהנאמר: סמפוניה מס' 2 בסול מינור, אופוס 39. 11.17 פינת השיר משירי הרדלר שימל. 12.00 מן הסרטייה — כרק קסיקמן: אודות ניגון עתיק: הינדמית: סונטה לקלרנית ולפסנתר; ברהמס: סונטה מס' 2 לקלרנית ולפסנתר. 13.05 בהאזנה נינוחה — לוריה: סונאטה ברו מינור לחלילית ולקונטינואו. הייד: קונצ'רטו לכנור, צ'מבלו וכלי־קשת. מנדלסון: חמישייה לכלי־קשת, אופוס 87/2. רופארץ. פרלור, מאריו ושיר: ררינג. יקיצתה של פלור. 15.30 הסכרה מוסיקלית — צלילי הזמן: „נשואי פיגארו" של מוצרט ותכנית שניה. 16.00 מאולמי הקונצרטים בעולם — הקונסורט למוסיקה/אנתני רולי: יצירות מאת: גבריאלי, דלוגוראטי, ערגה, שיץ, וקה, ראולנר, פרדסן, וורד. 18.10 רגש על הבצוע. 19.00 בין חברים יהודה כהן — בלדה על טרומפלדור מיצירות: ארמא, מיסקובסקי, ברליוז, הובנם, טלי. 20.02 אינטרלוד. 20.27 פינת השיר. 20.30 מאולמי הקונצרטים בעולם — תזמורת הרדיו והטלוויזיה של רדיו [illegible] האיטלקי/מרק אנורה — 1. פרנצ'סקו הוק: „הבוקר שאחרי": בטהובן: קונצ'רטו מס' 5 לפסנתר ולתזמורת, „הקיסר" (קלאודיו ארואו: נורברט בורגמילר: סמפוניה מס' 2: וילהלובוס: בכיאנס ברזילארס מס' 1 רב: רוול: חמש נעימות יווניות: וילהלובוס: קטעים לגיטארה. 23.00 מחורי יצירות — הסונאטות של מוצרט.

רשת א'

08.05 חוגה עם בני הדל. 09.05 סלנריו שירות מידע למאזינים. 10.05 פניני בוקר מגיש: גרשון הוד. 11.05 ירוק ירוק שירים עבריים. 12.05 מעורב יסתיכוני. 13.00 חדשות ותוכניות באנגלית. 13.30 חדשות ותוכניות בצרפתית. 14.05 בראש צעיר מגזין יומי לילדים ולבני נוער. 15.00 שירים עבריים. 15.30 האוניברסיטה המשודרת — „היי, בוא נדבר אנגלית", כרזה למתחילים: שעור 19. 16.05 גיל הביניים. 17.05 צבעי הקשת: „שירי עמים". 18.00 מנחת ערב. 19.00 שידורים לעולים. 22.05 לכל אדם כוכב עם האסטרולוג אילן מסר.

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה. 08.05 סעו לשלום, עם גדעון הוד. 09.05 בראש צעיר לילדים ולבני נוער. 10.05 כל צבעי הרשת, מגזין יומי. 12.05 אלף־אלף בבית עם אהוד מנור. 13.05 בחצי היום חדשות וסומגים. 14.06 בת צחוק הוד ותמור. 15.05 תוצרת הארץ, תכנית כבקשתך לשירים עבריים. 16.05 יומן כלכלה. 17.05 רגעי קסם, עורך: אמיתי נאמן. 17.55 קראתי ספר קוראים ממליצים. 18.06 שירים ים־תיכוניים. 18.45 היום בספורט. 19.00 היום הזה. 19.35 שירים עבריים. 20.05 עולם הזמירות, מצעד הפזמונים המסורתיים. 21.00 מבט לחדשות העברה מהטלוויזיה הישראלית. 21.30 עולם הזמירות והמשך. 22.05 ג'אז ועוד. 23.05 קשר ראשו חירוגים מגוונים בהשתתפות המאזינים עם שמוליק רוזן.

גלי צה"ל

06.05 צליל בוקר שירים עבריים. 06.30 פוקסים עין החדשות הראשונות. 07.07 שבע אפס שבע עם עודד לבינסון. 08.00 בוקר טוב ישראל. 09.05 אלה בוקר עם אלי ישראלי. 10.05 מכת שמש שירים ומערכונים. 11.05 נכון לעכשיו עם רפי רשף. 13.05 שליפה מהמותן עם לאה עזו. 14.05 אני מזגן עם ארז טל. 15.05 סייסטה עם דורי בן־זאב. 16.05 ארבע אחר הצהריים. 16.54 באופן מילולי פינתו של אבשלום קור. 17.00 ערב טוב ישראל. 18.05 ספרא וסייפא יהתן לעניני ספרות צבאית. 18.45 משהו עולמי, מגאזין לעניני חוץ. 00.05 ציפורי לילה עם יותם ראובני. 02.00 לא רוצים לישון. 05.00 צלילי בוקר.

שידורי צה"ל 1

19.05 גבול — סדרה בת חמישה פרקים העוסקת בבדיקה של המצב בארץ לאור הסטטוס והוסר גבולות ברורים בחיינו. וש'חת. 19.57 הודעות לחיילים. 20.05 משירי יצחק קלפטר. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 לילה לא שקט. 22.05 על הדבש ועל העוקץ. 23.05 עשרים וארבע־היום לזהה.

שידורי צה"ל 2

19.05 הרריו היכן עם דני קרפל. 20.05 שעתיים של להיטים. 21.57 הודעות לחיילים. 22.05 הפסקת עשר עם מיכל ניב. 23.05 של הג'אז הזה עם דני קרפל.

רשת ג'

06.00 חברונים תנומתיים. 07.07 קיר בבוקר. 09.05 שנים טובות. 11.05 זה בגל עם יקיר אביב. 13.05 עם כל הלב באתלקית, ספרדית וצרפתית. 14.08 בזמן נב עם יוסי עשרי. 16.05 באופמן. 17.05 קיץ חם עם מנחם פרי. 19.00 זה הזי מצעד פזמונים. 21.05 קצת אהבה. 23.05 ליכה לילה.

קולנוע

תל־אביב

9.30 ,7.15 ,4.30

אבנת: מפגש לוהט 5, 7.30, 9.45
אורלי: נס ברחוב 8 5, 7.30, 9.45
בן־יהודה: ספרי 5, 7.30, 9.45
בית ציוני אמריקה: לול 5.10, 7.10, 9.30, 11.10
גת: פרחים בעליית גג 5, 7.10, 9.40
גורדון: במעיין המתגבר 5, 7.30, 9.45
דקל: משדרים חדשות 7.10, 9.45
דרייב אין: שלושה גברים ותינוקת 8, 10 / סקס 12.00
הדר: מלחמות השחקים 5, 7.10, 9.45
לימור חדש: מחליפים ערוצים
טיילת 1: שם המשחק 5, 7.45, 9.45
טיילת 2: הבית ברח' קארול 5, 7.30, 9.45
טיילת 3: הרכה 9.15
מאי: האשה של חיי 5, 7.45, 9.45
מאי־פון: לירדי איב 7.15, 9.10
וכוכית שבורה 23.10
רב־חן:
חן 1: מפגש גורלות 7.15, 9.55
חן 2: הקיסר האחרון 6.40, 9.40
חן 3: נעורים בהשאלה 7.45, 9.45
חן 4: ספר הג'ונגל 7.35, 9.45
חן 5: המשימה מיאמי 5, 7.45, 9.55
שחף: ההלות הבלתי נסבלות של היקום 5.45, 9.15
תל־אביב: קרוקודיל דנדי 2 5, 7.10, 9.45
תכלת: הכל באשמת גן עדן 5, 7.10, 9.45
לב:
לב 1: אהבנו כל כך 7.15, 9.45
לב 2: החבר של החברה שלי 5, 7.40, 9.55
לב 3: הנסיכה הקסומה 5.10, 7.45, 10
לב 4: תופסה בכפר 4, 7.10, 9.50
מוזיאון תל־אביב: עיניים שחורות 7.30, 9.10

רמת־גן

אלאזים: מפגש לוהט 5, 7.10, 9.10
לילו: לול 5, 7.10, 9.10
רב־גן:
גן 1: מפגש גורלות 7.25, 9.50
גן 2: המשימה מיאמי 5, 7.10, 9.10
גן 3: הקיץ של אביה 5, 7.25, 9.50
גן 4: פרחים בעליית הגג 7.10, 9.50

גבעתיים

הדר: קרוקודיל דנדי 2 5, 7.10, 9.10

באר־שבע

חן: לילה בכתדר 5, 7.15, 9.10

ירושלים

אדיסון: קרוקודיל דנדי 2 4.10, 7.15, 9.10
אורגיל: המשימה מיאמי 7.15, 9.15
חן: מפגש לוהט 9.10
[illegible]: פרחים בעליית הגג 4.30, 7.15, 9.10
[illegible]: נעורים בהשאלה 7, 9.15
[illegible]: ההלות הבלתי נסבלת של היקום 4
[illegible] 9.15
[illegible] 4.10, 7.15, 9.15
תיאטרון ירושלים:
הקיץ של אביה
עולם נפרד 8.30, 10.30
אימפריה 1: לול 11.10, 9.30
אימפריה 2: הבוגדים 9.30
אל עצבי 8, 4, 11
בית אגרון:
ג'יימס בונד 16.00
סיפור הצרבינים 18.15
הנבואה 20.45
בראן כוכב עליון 22.15

חיפה

אורה: הקיץ של אביה 4.10, 7, 9.15
חן: מפגש גורלות 4.15, 6.45, 9.15
עצמון 1: מלחמות השחקים 4.10, 7, 9.15
עצמון 2: ההלות הבלתי נסבלת 5.20, 8.30
עצמון 3: שם המשחק 7, 9.15
שביט: חולה אהבה 7, 9.15
רון: קרוקודיל דנדי 2 4.10, 7, 9.15
רב־אור:
רב־אור 1: מוכת ירח 6.45, 9.15
רב־אור 2: המשימה מיאמי 6.45, 9.15
רב־אור 3: תופסה בכפר 6.45, 9.15
אורלי: החבר של החברה שלי 7, 9.15
קרן אור המחודש: לול 5, 7.15, 9.15
פאר: מפגש לוהט 4.10, 7, 9.15

נתניה

שרון: רמבו 3 5, 7, 9.15
אסתר: קרוקודיל דנדי 2 5.30, 7.10, 9.30

חולון

סביון: קרוקודיל דנדי 2 5, 7.15, 9.10
מגדל: מפגש לוהט 7.30, 9.40
אימון: משהו פראי 5, 7.30, 9.10

בת־ים

עצמאות: סלסה 5, 7.15, 9.10

הרצליה

היכל: סלסה 7.10, 9.10

פתח־תקוה

היכל 1: מלחמות השחקים 7.45, 9.45
היכל 2: סלסה 6.45, 9.45
היכל 3: הקיץ של אביה 7.45, 9.45

עפולה

מיפתרון: קרוקודיל דנדי 2 9.00

ראשון־לציון

רון 1: ההלות הבלתי נסבלת של היקום 6.45, 9.45
רון 2: קרוקודיל דנדי 2 5, 7.15, 9.30

תיאטרון

הבימה — התיאטרון הלאומי
הערב יום ב', 15.8
מעגל הגיר הקווקזי: 20.30
אנשים קשים: 20.30
תולביש — בבימרתף: 21.00
סאלח שבתי — ב„היכל התרבות". 20.30

צוותא — לתרבות מתקדמת
יום ב' 15.8 בשעה 20.30
לשבור את הצופן

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

חולון
אחוזה — הופיין 52

ירושלים
הבירה — המלך ג'ורג' 23

נתניה
קופ"ח — ברודצקי 31

פתח־תקוה
קופ"ח — חיים עוזר

רמת־גן
הרצל — הרצל 52

תל־אביב
ארלוזורוב — ארלוזורוב 76
קופ"ח — בן יהודה 26

חיפה
יבנה — אבן סינא 7

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז

● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב - בימים ב', ד', ו' - כירורגיה ופנימית. ילדים - כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב - בימים א', ג', ה' שבת - כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא - כל המחלקות - כל השבוע.

נתניה

● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות לביקרים דחופים - כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים

שערי צדק - עיניים, פנימית
בקור חולים - ילדים
הדסה ע"כ - כירורגית, ארתופדית, א.א.ג.
משגב לדך - נשים

מוקד קופ"ח כללית

המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'-ה' בין 08.00-20.00. בימי ו': 08.00-15.00. טלפונים: 03-433500.

יד ביד - אוזן קשבת בטלפון לילד ולנוער - קו לנוער במצוקה: ירושלים - 02-243436; ת"א - 03-226022 (24 שעות); חיפה - 04-229488 (11.00-20.00); גליל מערבי - 04-922222.

קו פתוח להורים במצוקה בימי ב' ו־ה' - טל. 222732.

„קו פתוח" - אוזן קשבת לילדים ובני־נוער 03-5321680 (24 שעות).

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד ההסת' לרפואת שיניים בישראל
בתל־אביב — בימים א'—ה' בין השעות: 21.00—24.00, בלילות שבת ובערבי חג בין השעות: 18.00—24.00. בשבתות ובחגים בין השעות: 15.00—21.00. הכתובת: רח' ברכוכבא 49, טל' 284649. בחיפה: רחוב הנמן 26, קומה ג'. טל' 523566. פתוחה מדי יום ביומו כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00-9.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד. [illegible] כנגד שער 1 [illegible] קומה א'. טל': 03-265822, 294869.

מרכז סיוע לקורבנות אונס
לרעננה ואזור השרון, טל' 052-32432 בימים א'—ה' בשעות 21.00—17.00.

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02-227171
ער"ן תל־אביב — טל' 03-5461111
ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' 03-261113
ער"ן חיפה — טל' 04-672222
ער"ן כרמיאל (גליל מערבי) — 04-988410
ער"ן נתניה — טל' 053-335316
ער"ן כפר־סבא — 052-913999
ער"ן באר־שבע — טל' 057-418111

סילוק מיטורדים
בוקר עת"א לביקרים דחופים — טל' 106.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 781111; רחובות, לוד, רמלה — 101. טל' 08-221022; עפולה — טלפון 065-91334; טבעון — 101. טלפון 04-931401; נהריה — טל' 04-921333; בת־ים — טל' 5511111; באר־שבע — טל' 057-74767; [illegible] — טל' 053-30484.

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100. אילת — 244; חדרה — 22444.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה:
בימים א'-ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג: 11.30

מחיפה לבני־ברק וירושלים
א'-ו': 7.00

מתל־אביב לחיפה:
בימים א'-ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00.

מתל־אביב לנהריה:
בימים א'-ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00.

מחיפה, בת־גלים, לתל־אביב:
בימים א'-ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.10.

מנהריה לחיפה ותל־אביב:
בימים א'-ה': 6.30, 9.05, 10.40, 14.35, 16.33, 18.38.
בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35.

* הרכבת תופעל בימי א' בשבוע ויום אחרי חג בלבד.

תמימות דעים בכינוס חירום בקצרין:

כל תושבי הגולן יתגייסו למנוע מהמעקלים את הכניסה ליישובים

וולמן: אם לא יימצא פתרון בתוך שבועיים, ננטוש את דרכי הנועם בהן התנהל המאבק עד עתה — מדובר בתוכניות ברמה מלחמתית

יהודה צור

אם המעקלים של הבנקים יע־ברו את גשר בנות־יעקב ימצאו את כל תושבי רמת הגולן מוכ־נים כאיש אחד למנוע כניסתם ליישובים — אמרו אתמול ה־דוברים בכנס חירום של יישובי הגולן שהתקיים אחה"צ־הצהריים במועצה האזורית בקצרין.

נציגי היישובים התכנסו כדי לקבוע דרכי פעולה לאחר שנתיים מאז הקמת מינהלת ההסדר לפתרון חובות היישובים הושג הסדר רק לקיבוץ מבוא חמה, מתוך 31 יישובים באזור.

בישיבה נמסר כי החוב גדל מדי יום בכחצי־מיליון שקל ריבית. מאז שהוחלט על הקמת מינהלת ההסדר, גדלו החובות ב־150 מיליון שקל. הובע חשש שלאחר שיימצא הסדר, אם בכלל, ייפגעו צורות החיים השיתופיות באורח חמור. עוד נמסר על־ידי נציגי היישובים, שמאות רבות של דונמים נותרו ללא שימוש העונה, כי חקלאים אשר נהגו לגדל קרוב ל־100 דונמים ירקות מסתפקים הפעם ב־20 דונמים מחשש להגדלת החוב.

הבנקים והאוצר אשמים

הדוברים האשימו את הבנקים והאוצר במצב, שנוצר בגלל הריב ביניהם על מחיקת החובות. האוצר רוצה שהבנקים יישאו בחמש שישיות מהסכום שיימחק, את רוב הסכום והאוצר בשישית. הבנקים דורשים שהאוצר יישא בשני שליש ממחיקת החוב.

בישיבה השתתף גם ראש מחלקת ההתיישבות של הסוכנות, נסים זוילי, שהאשים את עצמו ואת אחרים על שלא הכריחו את הממ־שלה למלא את התחייבויותיה כאשר הקימו אוהל מחאה ליד הכנסת והעדיפו להמשיך במשא ומתן.

תוכנית סודית

הוקם צוות חירום שינהל את פעולות המחאה המתוכננות של יישובי הגולן. למרות שהוחלט לא לפרסם את התוכניות באמצעי־התקשורת נודע, שאם תוך 10 ימים עד שבועיים לא יימצא הסדר, יוקם שוב אוהל מחאה מול משרד ראש הממשלה או הכנסת, ויאורגנו פעולות מחאה המוניות במרכז הארץ. נשקלת גם אפשרות לסגור את דרכי הכניסה לגולן ואף להשבית את האזור. עוד הוחלט, שכל היישובים יבואו לעזרתו של יישוב העומד בפני איום של עיקול נכסי חבריו.

הרופאים — כאין והאפס לעומתנו

נציגי היישובים דרשו מזוילי שהסוכנות תתחיל להשקיע באזור והזכירו לממשלה שהם שייכים לקו־העימות ולכן הם זקוקים לאותן הטבות. היום אמורה משלחת של יישובי הגולן להיפגש עם ראש הממשלה שמיר. כפי שנודע מלישכתו של יהודה וולמן, ראש המועצה האזורית גולן, התקשר נסים זוילי אמש ללשכתו של פרס, והתריע על "מחדל", אם פרס לא ייפגש עם נציגי הגולן.

בתום הישיבה וולמן, שאם בתוך שבועיים לכל היותר לא ימצא פתרון מניח את הדעת, יתגייסו כל יישובי הגולן למאבק ציבורי רב־היקף אשר יהיה שונה מאלה שניהלה ההתיישבות העובדת עד־כה, בדרכי נועם.

"מינהלת ההסדר לתנובות המושבים והקיבוצים יכולה להיחשב למעשה ההונאה הגדול ביותר שאירע לציונות מאז ומעולם. מה שקורה עם הרופאים זה כאין וכאפס לעומת מה שאנחנו נעשה. אני יכול רק לומר שמדובר בתוכניות ברמה מלחמתית", אמר וולמן.

עצור עד תום

הליגה לזכויות האדם והאזרח קיימה אתמול משמרת מחאה מול משרד ראש הממשלה, בקריאה לשחרר את חוסיין אל־עוברה מהעיירה הבדואית רהט ממעצרו. אל־עוברה נעצר לפני חמישה חודשים עד תום ההליכים, ומואשם בהסתה. הוא אב ל־9 ומזכיר סניף חד"ש בעיירה. הוא קרא באסיפה לקראת "יום השלום" לצאת להפגנות ולשבות. המשטרה מודה שלא היתה אלימות ב"יום השלום", טוענת הליגה, ומעצרו של אל־עוברה, חודשיים לאחר "יום השלום", הוא דוגמה לעוול שבהענשת אדם בטרם הוכחת אשמתו, מה גם שכל עוונו היה דיבורים בלבד – מקרה אחד מרבים (צילום: רחמים ישראלי)

האקדמאים: הסתדרות עובדי המדינה הזיקה במו"מ השכר

אבשלום קורה

ראשי שלושת האיגודים המקצועיים האקדמיים מתכוונים לפתוח בימים הקרובים במאבק משפטי נגד הסתדרות עובדי המדינה כדי להשוות במעמדה, ולהורידה ממעמד של הסתדרות למעמד של ועד ארצי, שייצג את עובדי הדירוג האחיד במוסדות המדינה בלבד.

ראשי שלוש ההסתדרויות: מהנדסים, טכנאים והנדסאים ואקדמאים במדעי החברה והרוח טוענים שמהלכי הסתדרות עובדי המדינה במשא ומתן על השכר גרמו נזק לעובדים שהם מייצגים.

מזכיר הסתדרות עובדי המדינה, ראובן בן־עמי, אמר בתגובה, כי מוסדות ההסתדרות אישרו עוד ב־1969 את המעבר מוועד ארצי להסתדרות, ולכן מאבק שלושת האיגודים צפוי לכישלון. עוד אומר בן־עמי, כי ראשי ההסתדרויות אלה משתמשים בעובדים בדירוגים המקצועיים כבני ערובה, ואי חתימתם על ההסכם הנוכחי וההסכם הקודם גורמת לעובדים אלה הפסדים.

ערבי התאבד במיתקן כליאה

צעיר ערבי התאבד אמש באחד ממתקני הכליאה של צה"ל ביהודה ושומרון. כמקובל בכל מקרה התאבדות פתחה המשטרה הצבאית החוקרת בחקירת האירוע וגופת הצעיר הועברה למכון המשפטי הפתולוגי. (עתיים)

יפוטרו 85 מעובדי "חרות"

אבשלום קורה

ועדת מיוחדת שנתמנתה לפסוק בסכסוך בין נציגות עובדי חברת "חרות" לבין ההנהלה פסקה כי 85 מהעובדים יפוטרו בשלב ראשון ובשלב השני 115. הוועדה היתה מורכבת משני נציגים של האגף לאיגוד מקצועי סגן יו"ר האגף אפרים זילוני וכן שמשון רוט. נציג נוסף מטעם חברת העובדים היה מרדכי ויסבורג, יו"ר הקואופרציה.

פסיקה זו היא הראשונה לאחר אישור הרפורמות של מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, ששללתו מהאגף לאיגוד מקצועי את המעמד של פוסק יחיד בסכסוכים בחברת העובדים. המסקנות יפורסמו היום או מחר. גם בסוגיית הפיצויים הוליכה הוועדה על פיצויים בהתאם לוותק, שנמוכים בהרבה מהפיצויים שפסק האגף בעבר.

חת: הפתרון העדיף — הלאמת הבנקים שבהסדר

אורי נחשון

הלאמה מסודרת של הבנקים שבהסדר היא עדיין פתרון טוב יותר לבעיית השליטה במערכת מכמה פתרונות אחרים — אומר יו"ר מועצת המנהלים של בנק לאומי, ד"ר מאיר חת.

בדיון שנערך אתמול במסגרת החכמה הכלכלית של מפלגת המרכז, אמר חת כי אינו מתלהב מהלאמת הבנקים שבהסדר, כיוון שהם יהפכו ל"מקום של מקח וממכר פוליטי", אולם הוא מעדיף הלאמה מסודרת של הבנקים על פני מכירת חלקים קטנים מהשליטה על הבנקים. לדברי חת, הפתרון לנושא המניות הבנקאיות הוא להגיע להסדר תוך מו"מ עם בעלי השליטה הנוכחיים בבנקים, כדי לצמצם את הפער בין זכויות ההצבעה לזכויות השליטה במניות הבנקאיות. כלומר, על־ידי הצעתו, יוותרו בעלי השליטה הנוכחיים על חלק מזכויות ההצבעה תמורת קבלת זכויות בהון המניות של הבנקים, וכך הם יחזיקו באחוז חוסם שימנע את הלאמת הבנקים או העברת השליטה עליהם לגורמים אחרים.

חת פסל כמה מההצעות האחרות לפתרון בעיית המניות הבנקאיות.

הוא אמר, כי יתכן שתתארגן קבוצת משקיעים שתציע לקנות חלק קטן ממניות אחד הבנקים, ומי שיחזיק ב־20 אחוז ממניות הבנק ישלוט בו. "זה לא כדאי למדינה, ובמקרה כזה אני מעדיף את הלאמת הבנקים", אמר. יהודה דרורי, לשעבר הממונה על שוק ההון באוצר, אמר בתגובה להצעות שעובדי הבנקים יוכשו חלק ממניות הבנקים, כי במכירות מניות בנקים שנעשו בחו"ל קיבלו העובדים 10 אחוזים מהון המניות ושיעור כזה סביר גם בישראל.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי ירושלים
הודעה בדבר אישור שינוי
תכנית מיתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי הוועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז ירושלים החליטה לאשר באישור על הנים שינוי תכנית מיתאר מקומית הנקרא "תכנית מס' 2977 א, שינוי מס' 1/84 לתכנית מס' 2977.

השטחים הכלולים בתכנית ומקומם: ישוב: ירושלים, שכ' תל־ארזה, רח' חגת, (מגרש מס' 2 שעפ"י תכנית מס' 2977), הכל עפ"י הגבולות המסומנים בתשריט בקו כחול. גוש 30079 חלקות 127, גוש 30079 ח"ח 126.

עיקרי הוראות התכנית: א. תוספת 2 קומות מעל לבנין הקיים והמאושר עפ"י תכנית 2977 (תוספת כיתות, בית מדרש וספריה). ב. קביעת הבינוי בהתאם לנספח הבינוי. ג. ביטול קטע מקו בנין מאושר וקביעת קו בנין חדש.

הודעה על הפקדת התכנית פורסמה בי"פ מספר 3295 תשמ"ו עמוד 1257, בתאריך 23.1.86.

התכנית האמורה בצורה שאושרה הועדה המחוזית נמצאת במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה ירושלים, וכל המעונין רשאי לעיין בה בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

אליהו מיכאל, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז ירושלים

צוקר: להט החליט על דעת עצמו לקצץ תקציבי חינוך

ורד לוי

חבר מועצת עיריית תל־אביב, אריה צוקר, שיגר אתמול מכתבים אישיים אל כל חברי המועצה וכן מכתב אישי אל ראש עיריית תל־אביב שלמה להט. הוא דורש לכנס מושב מיוחד של המועצה, שידון בקיצוצים שאותם הורה ראש העירייה לבצע בתחומי החינוך וההעשרה.

לדברי צוקר, החליט להט על דעת עצמו בלבד לקצץ בכמחצית מהתוספת התקציבית המיועדת להעשרה ולתגבור תוכניות הלימודים, מבלי לשתף בהחלטה איש מחברי ההנהלה הנבחרים. עוד טוען צוקר, כי תוספת תקציבית שאושרה הגיעה לכ־6 מיליון שקל, ולמיטב ידיעתו, כשלושה מיליון שקל מתוכם יקוצצו כבר עם תחילת שנת־הלימודים הקרובה.

"כל קיצוץ בתוכניות אלה פוגע בראש וכראשונה בילדים משכונות מצוקה ואופן קבלת ההחלטה לקיצוץ חריג שכזה, על־ידי ראש העירייה בלבד, גובל בשערורייה", אומר צוקר.

על־פי פקודת העיריות, חייב ראש העירייה לכנס ישיבת מועצה תוך שבעה ימים מיום הבקשה, בתנאי שלפחות שליש מחבריה דורשים זאת.

בני כהן, דובר עיריית תל־אביב, אמר בתגובה: "בקשתו של צוקר, במצב הנוכחי, הינה לצרכי בחירות. הקיצוצים בכל תקציבי העירייה טרם סוכמו סופית".

האינתיפאדה פגעה בהשקעות עיקר הירידה — בבנייה

כתבנו הכלכלי בירושלים

ירידה בהשקעות נרשמה ברבע הראשון של השנה, — מסרה אתמול הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. עיקר הירידה היתה בבנייה, בגלל חוסר כוח אדם בעת התקוממות בשטחים.

ההשקעה בנכסים קבועים, כלומר בבניינים, בעבודות בנייה אחרות, בציוד ובכלי תחבורה הצטמצמה ברבע הראשון של השנה ב־2־3 אחוזים לעומת הרבע האחרון של '87. זהו קצב שנתי של ירידה בהשקעות של כ־9 אחוזים. הירידה נרשמה לאחר עליות רצופות ב־'87.

ההשקעות בבנייה ירדו ברבע הראשון של השנה ב־12 אחוזים לעומת הרבע הקודם. לירידה במספר שעות העבודה של הפועלים מהשטחים, שהם כ־40 אחוז מהמועסקים בענף, היתה השפעה של צמצום השקעות בבנייה. ההשקעה בבנייה למגורים ירדה בכ־16 אחוזים.

הקבה"א מנהל משא ומתן למכירת מלון "נוף העמק"

כתבנו בעמק

הקיבוץ הארצי מנהל בימים אלה משא ומתן מתקדם למכירת מלון "נוף העמק" שבמגדל־העמק. את המלון מתכוונת לרכוש חברת "ב.ט.ק" המנהלת אותו מאז 1987.

המלון, שניבנה בזמנו על־ידי יזם פרטי במימון הקיבוץ הארצי, נקלע לקשיים והועבר להפעלה לחברת "תכן". באפריל 1987 קיבלה על עצמה חברת "ב.ט.ק" בבעלותם של אבינדב ברוק, לשעבר מנהל החברה הממשלתית לתיירות וכרנור כהן, לשעבר מנהל מלונות "פלזה" בטבריה וירושלים, את הניהול והוא עלה על דרך המלך.

אבינדב ברוק מסר, כי בשנה האחרונה הכפיל המלון שבו 60 חדרים את הכנסותיו, והן הסתכמו ב־2.5 מיליון שקל. במלון הבנוי בסגנון כפרי ביער בלפור יש מסעדה, שתי בריכות שחיה, מועדון בריאות, סאונה, חדר־הרצאות וגלריה.

לדברי ברוק מנסה הקיבוץ הארצי להשלים את בניית המסעדה המתוכננת, שהשלד הבנוי שלה סמוך למלון וכלול בפרוייקט הכללי. לדבריו, יש להשקיע עוד 450 אלף דולר בסיום הבנייה, והקיבוץ הארצי פנה כבר לחברה לפיתוח תיירות ולחברת ההשקעות לקבל את האישורים הדרושים לקבלת הלוואה.

במלאת שנה לפטירתו של יקירנו
מאיר סטולר ז"ל
נתייחד עם זכרו בבית העלמין בקיבוץ כרמיה
ביום שלישי, ג' אלול תשמ"ח (16.8.88) בשעה 16.00.
המשפחה

לחברתנו לבנה לוברני ולמשפחתה
אתך באבלך במות
האח
בית נגבה

לחברנו אבי אלון והמשפחה
אתכם באבלכם במות
האחות
בנכר
בית קיבוץ נחשון

לדודי בייניך, ליואב, לחוה ולבני משפחותיהם
למשפחות בנחשון, בגלאון ובהרצליה
אבלים במות
דותי (דורותי) ז"ל
בנכר
חברים בקיבוץ מאסא

טלקס

● **נסגרה התחנה לבדיקות ריאה בטבריה**

התחנה לבדיקות ריאה בטבריה, שהוחזקה על ידי האגודה למלחמה בשחפת, נסגרה בגלל חוסר תקציב. תושבי טבריה והסביבה הזקוקים לבדיקות ריאה יאלצו לעבור את הבדיקות בצפת. עיריית טבריה החליטה להעביר את המבנה של התחנה לרשות אגודת מיכ"א.

כתבנו בעמק

● **"האוסקר הישראלי" יכונה מעתה "מנורת הכסף"**

"מנורת הכסף" – הוא השם העברי שנבחר להחליף את הכינוי "אוסקר ישראלי" שדבק בפרסים שחולקו בשנים האחרונות לסרטי עלילה ישראלים מצטיינים.

את "מנורת הכסף" לסרט הישראלי המצטיין יחלק שר התעשייה והמסחר, אריאל שרון בטקס חגיגי שיתקיים בחודש הבא.

הוועדה המארגנת של הטקס הוצפה במאות הצעות לשם הפרס, לאחר שפנתה במודעות לציבור. הוועדה ביקשה להודות לציבור הרחב על היענותו היפה.

● **מפקדי מרחבים במשטרה יועלו בדרגה**

בפיקוד העליון במשטרה התקבלה בשבוע שעבר החלטה להעלות בדרגה את מפקדי מרחבי הגליל תל־אביב והנגב. הם יישאו בעתיד דרגות תת־ניצב במקום נצ"מ כיום, וסגניהם יועלו מסנ"צ לנצ"מ.

"החלטה מהווה הכרה בחלקו של המרחב בפעילות משטרתית ויש לברך על־כך. יתכן שבעקבות זאת ייפסק המצב שבו קצינים טובים ומוכשרים עוברים ממרחב למרחב כדי לזכות בקידום" אמר ניצב משנה חיים בן־איון, מפקד מרחב הנגב.

איילת מזור

מרחב תכנון מקומי
"שורקות"

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965 בהתאם לסעיף 149 לחוק, הרינו מודיעים בזאת, כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה "שורקות", בקשה למתן הקלה בגוש 464 מגרש/חלקה קטע י"ג מקום ניר גלים בית מס' 88.

מהות ההקלה: הוספת קומה (מרתף). כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר הנ"ל, רשאי להגיש התנגדותו המנומקת בכתב תוך 14 יום מיום פרסום ההודעה, למשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה "שורקות" דואר גבעת ברנר 60948.

ציון בהן
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה "שורקות"

הסתדרות השומר הצעיר
ההנהגה הראשית

השעות, — מחזור 8 סמינר צוותי נודד ביותה י' ביום שלישי, 16/8.

אוטובוס 1
ירושלים מרכז 06.00 בניני האומה.
קרית יובל 06.00 בניני האומה.
רחובות 06.40 כנען השומרים.
ראשון לציון 06.55 רוטשילד/רמז.
גבעת שמואל 07.30 צומת קוקה קולה.
הרצליה 07.50 צומת הרצליה.

מיניבוס 2
קרית מוצקין 07.00 בקן.
נעמן 07.30 במוסד.

על כולם להגיע עד השעה 10.30 לבית כנסת העתיק בבירעם עם ציוד אישי + סנדוויצ'ים ליום הראשון בלבד.

בדבר שאלות ובעיות ניתן לפנות למזי צופיות בהנה"ר בטלפון: 03־291161 לאפרת או אמנון.

חזק ואמץ!
מזי צופיות

בג"ץ דחה עתירת נאפסו להמשיך בחקירת חוקריו

השופטים: המלצת ועדת לנדוי, שלא לנקוט בהליכים משפטיים נגד אנשי השב"כ, חלה גם בעניינו של העותר

עתיים

בג"ץ דחה ביום אתמול בבוקר את עתירתו של עיזאת נאפסו, שדרש להמשיך את החקירה נגד חוקרי השב"כ שחקרו אותו.

השופטים אהרן ברק, גבריאל בך ושושנה נתניהו, החליטו לדחות את העתירה, וקיבלו את הפירוש של היועץ המשפטי לממשלה לדו"ח ועדת החקירה הממלכתית שדנה בשיטות החקירה של השב"כ.

דו"ח ועדת החקירה המליץ שלא לנקוט נגד חוקריו של נאפסו בהליכים כלשהם.

פרקליטו של נאפסו, עו"ד צבי הרר, לא הטיל ספק בסמכותו של היועץ המשפטי להורות על הפסקת החקירה. הוא רק טען, כי המלצתה של ועדת החקירה איננה כוללת את חוקריו של נאפסו, ומתייחסת רק לגבי אותם חוקרים שהאמינו בכנות האשמה שיוחסה לנאשמים. חוקריו של נאפסו לא האמינו בכנות האשמות נגדו ועל כן, סטו סטייה ממשית וחמורה אפילו מהנורמה הפסולה, על פיה נהגו ביתר המקרים. לטענתו, המלצות הוועדה אינן כוללות מעשים שחרגו מהנורמות הפסולות האלה.

השופטים אומרים, כי עניינו של נאפסו עמד בפני ועדת לנדוי, וזו לא עשתה הבחנה בהמלצותיה בין חוקריו לבין חוקרים אחרים. "ההי־גיון הטמון בהמלצותיה של הוועדה חל גם בעניינו של העותר. כך למשל, לא נטען בפנינו כי חוקריו של נאפסו פעלו מתוך מניע אנוכי של השגת טובת הנאה לעצמם" — אמרו השופטים.

"הוועדה ביקשה להבחין בין העבר לבין העתיד אך לא ביקשה לעשות הבחנות בין החוקרים שבעבר" — אומרים השופטים בפסק הדין. השופטים ציינו כי דחו את העתירה על בסיס טענותיו של נאפסו ותשובותיה של פרקליטות המדינה. לדבריהם, הם אינם מביעים כל עמדה באשר לשאלות המשפטיות הרבות אשר דו"ח ועדת לנדוי מעורר, והחליטו כי בנסיבות העניין, לא יטילו על נאפסו הוצאות.

שלום. ולהתראות?

נאמני ה"אגודה לעצירת הירידה" מחלקים מדי בוקר כרוזים לקהל הרב המתאסף בפתח השגרירות האמריקנית: בכותרת "כאן הבית" (צילום: ישראל סאן)

תביעה של התק"ם: בלאס לא עמד בהתחייבותו לגלות לנו מאזניו

"חובו מסתכם ב־90 מיליון דולר, והנזק מהיעדר הבקרה על החשבונות הוא עצום"

עתיים

התנועה הקיבוצית המאוחדת הגישה אתמול תביעה נגד דוד בלאס וחברותיו, בשל הפרת התחייבותו לאפשר בקרה ופיקוח על הכנסותיו והמאזנים הכספיים של חברותיו. הפיקוח נחוץ כדי לאפשר לתק"ם לוודא את קיום החוזה שנחתם בין הצדדים לפידיון חובותיו של בלאס.

טרם הוגש כתב הגנה.

בתביעה טוען התק"ם, כי בלאס, אשר טען שאין באפשרותו לשלם את חובו שהסתכם בנובמבר 85 בכ־114 מיליון דולר, התחייב לשלמו באמצעות שעבוד, משכון ומימוש של נכסים שבבעלותו ובשליטתו. עוד התחייב בלאס לשעבד לטובת התק"ם מחצית מהכנסותיו החודשיות.

על פי החוזה, טוען התק"ם, היה אמור להיווצר מנגנון בקרה ופיקוח. בלאס התחייב להעמיד לרשות התק"ם את ספרי הנהלת החשבונות והמאזנים הכספיים של תאגידי קבוצתו וכן לאפשר לתאגידים הקיבוציים, גישה חופשית למשרדיו ולכל מקום בו מוחזקים הפרטיכלים, ספרי החברות וספרי הנהלת החשבונות. מבירור שערך התק"ם עלה, כי דו"ח ההכנסות וההוצאות האחרון שהגיש בלאס לשלטונות המס מתייחס לשנת 85' וכן לא הוגש דו"ח מתאים לשלטונות מס הכנסה בנוגע לחברותיו של בלאס.

בלאס וחברותיו, נטען בכתב התביעה, לא אפשרו לנציגי התק"ם לעיין בספרי החשבונות ולפקח על קיום החוזה. "בהיעדר מידע חיוני זה, נמנע מהתובעת לקבל לידיה סכומים המגיעים לה כדין והנזק שנגרם לה הוא עצום", נטען.

התק"ם מבקש מבית המשפט לחייב את בלאס למסור דין וחשבון, בו יפורטו כל ההכנסות והתקבולים מיום ה־15 בינואר 86' עד סוף אוגוסט השנה. עוד מבקש התק"ם, לחייב את בלאס להגיש את הדו"חות הנדרשים למס הכנסה ולדון בתביעה בהקדם.

בכתב התביעה מציין התק"ם, כי נכון ליום הגשת התביעה מסתכם חובו של בלאס בכ־90 מיליון דולר.

ביקושים לחופשיות והיצעים בהסדר

אלחנן הורוביץ

שבוע המסחר התחיל אתמול בעודף־ביקוש למניות החופשיות ולאג"ח צמודות, למדד ובעודף־היצע במניות ההסדר ובחלק מאג"ח צמודות לדולר. המחזור בשוק אג"ח היה כ־50% גדול יותר, מאשר בשוק המניות. והמחזור במק"מ היה פי־שלושה ויותר גדול, מאשר בשוק אג"ח ובשוק המניות גם יחד.

ערך השוק של המניות החופשיות עלה ב־0.52% ושל מניות ההסדר

גלגלי הבורסה

ירד ב־0.49%. העליה הגדולה ביותר היתה במניות השקעה ובתעשייה, שערך השוק שלהן עלה אתמול ב־2.06%, אחרי שירד ב־6% ויותר בשבוע שעבר.

במסחר "רב־צדדי" במניות לפני הצהריים הסתכם המחזור ב־996 אלף ש"ח. העליה הגדולה ביותר היתה ב־1.6% בכיל והירידה הגדולה ביותר — ב־3.2% בהוסנה. מדד השערים ירד ב־0.08%.

במסחר בשערים משתנים אחרי הצהריים חל שיפור במגמת השערים, תוך מחזור קטן של 730 אלף ש"ח (כ־452 אלף דולר). עלו 18 שערים, לעומת 5, שירדו ו־67 שנשארו בלי שינוי. מדד השערים עלה מ־74.24 ל־74.75 נקודות, ב־0.69%.

בכל המניות החופשיות הסתכמו הביקושים ב־1.4 מיליון ש"ח וההיצעים ב־1.1 מיליון ש"ח. משעריהן עלו 129 (32%) מכל השערים, וירדו 94 (23%) ו־178 (45%) נשארו ללא שינוי. המחזור היה קטן והסתכם ב־3.4 מיליון ש"ח (2.1 מיליון דולר). זו היתה התפלגות המניות לפי נפחי מסחר: בעלייה כ־1.9 מיליון ש"ח (55%) מכל המחזור, בירידת 673 אלף ש"ח (20%) ו־834 אלף ש"ח (25%) ללא שינוי בשערים, ב־10% ויותר עלו 4 וירדו 3. העלייה הגדולה ביותר היתה ב־10.2% בעזרא אופ' והירידה הגדולה ביותר — ב־10% בציון 5.

עתירה לבג"ץ נגד ניתוק השטחים מהחיוג לחו"ל

עתיים

שלטונות צה"ל קבעו נהלים חדשים, לפיהם יוכלו תושבי השטחים להגיש בקשה למפקד הצבאי, כדי שיבטל את ניתוק קו הטלפון שלהם מהחיוג לחו"ל. מי שבקשתו תידחה, יוכל לפנות לוועדת ערר. התקנות החדשות נקבעו בעקבות עתירה לבג"ץ שהגישה "האגודה לזכויות האזרח" נגד הנוהג שנקבע מאז תחילת ההתקוממות, לפיו לא ניתן לתושבי השטחים לטלפן לחו"ל.

בעתירה נאמר, כי אנשי המרכזיה הבינלאומית 18 הודרכו לשקר לחושבים בשטחים ולומר שהתקשרות לחו"ל אינה ניתנת לביצוע.

אתמול דן בג"ץ בעתירה. מחלקת הבג"צים בפרקליטות המדינה אמרה לשופטים מאיר שמגר, מנחם אלון וגבריאל בך, כי הצעדים האלה ננקטו מסיבות ביטחוניות, עפ"י סמכותו של המפקד הצבאי, ובמתן האפשרות לערער על כך מילא המפקד הצבאי את חובתו כלפי האוכלוסייה.

לפי הצו שהוציאו שלטונות צה"ל בעקבות העתירה, הוגבלה התקנה האוסרת על התקשרות לחו"ל לחצי שנה בלבד, ותוקפה יפוג ב־10 באוקטובר.

פרקליט האגודה לזכויות האזרח, עו"ד אבי פיש, טען ששלילת האפשרות להתקשר לחו"ל היא הענשה קולקטיבית, שאיננה מבוצעת לצרכי סיקור ביטחוני על תוכן השיחות. "מי שרוצה להתקשר יכול להגיע לביתו של קרוב משפחה בתחומי ישראל", אמר. פיש הציע שמספר הקווים שבהם תוכל אוכלוסיית השטחים להתקשר לחו"ל יוגבל באמצעות מרכזת שבה יהיו כל הקווים נתונים להאזנה, כדי לפקח על תוכן השיחות במלואן.

השופט גבריאל בך העיר, "נדמה לי שזה לא יהיה יעיל, כי תושב שירצה בכך יוכל להעביר מסר אסור ע"י שימוש ברמזים בשיחה הטלפונית". השופטים הודיעו כי ייתנו את החלטתם בעתירה במועד אחר.

שמועות על מעילה בבנק המזרחי באזור נהריה

קובי מגדל

במשטרת מרחב הגליל לא נתקבלה עדיין כל תלונה על מעילה שבוצעה בסניף בנק המזרחי באזור נהריה. דובר משטרת מרחב הגליל, מפקח שלמה מודר, מסר כי למשטרה הגיעו פירורי מידע על חשד למעילה בבנק. חלק מהמידע נמסר למשטרה על ידי עיתונאים. ההערכה היא, שזמן רב יידרש כדי לקבוע אם אכן בוצעה מעילה.

לדברי כמה לקוחות שלא התלוננו במשטרה, בעל עמדה בכירה בבנק ניהל עבורם תיקי השקעות והשקעות ספקולטיביות. המשקיעים צברו הפסדים של מאות אלפי שקלים. כדי שהדבר לא יורגש, לקח הפקיד הבכיר, על־פי החשד, הלוואות מהבנק בשם הלקוחות והפקידן בחשבונותיהם. הלוואות אלה לא נרשמו במחשב הבנק, וחודשו מדי שלושה חודשים כדי לכסות על הגירעון שהמשיך להצטבר בתיקי ההשקעות.

הדבר נתגלה על ידי לקוחות בעת שבאו לפדות את השקעותיהם, וכאשר נדרשו לשלם ריבית על ההלוואות שנרשמו לחובתם.

המקרה הועבר לאגף הביקורת של בנק המזרחי, ולפני כחודשיים הוחלפה מנהלת הסניף. אחד מלקוחות הבנק מסר, כי הוא ממתין לקבל את כספו מהבנק, ורק אז יגיש תלונה במשטרה.

שוטר מב"ש עתר לבג"ץ, שיתיר לו לקנות קרקע ביישוב בדואי

איילת מזור

אליעזר אביטן, קצין משטרה מבאר־שבע עתר השבוע לבג"ץ נגד מינהל מקרקעי ישראל. "אני רוצה לחיות ביישוב בדואי אך מפלים אותי לרעה ואין מאפשרים לי לקנות קרקע," אומר אביטן. העתירה היא גם נגד ממשלת ישראל ושייח' עודה אבו מועמר, ראש שבט אל־עזאזמה שבנגב. והוגשה באמצעות עורך־הדין יהושע שופמן, מהאגודה לזכויות האזרח.

בעתירה אומר אביטן כי לפני שנה פנה להחכיר קרקע וילה ממינהל מקרקעי ישראל. "נענתי בשלילה, בנימוק שהקרקעות יועדו לפי החלטת הממשלה למגורי בדואים בלבד. האם רשאית הממשלה להקים יישוב על אדמות המדינה שהישיבה בו תהיה מוגבלת לבני קבוצה אתנית אחת בלבד? האם רשאי המינהל לסרב להחכיר קרקע באותו יישוב למי שאינו בן אותה קבוצה?" נטען.

"אינני מבקש לפגוע בתושבים הבדואים של היישוב, אלא לחיות איתם בצוותא. אפילו ראש השבט הסכים שאתגורר עימם, והוא אף כתב לי על גאוותו שבחרתי להתגורר ביישוב זה," אומר אביטן.

התנגד בכוח לחיפוש ללא צו — ושוחרר בערבות

עתיים

"עריכת חיפוש ללא צו בית משפט שבוצעה עפ"י "מידע טלפוני", יש בה פגיעה הזועקת לשמים בזכויות האזרח ובחרותו של הפרט" — קבע אתמול שופט השלום החיפני כמאל חיר, בעת שדחה את בקשת המשטרה לעצור את שלום שבת (35), שבמוצאי שבת התנגד, לטענת המשטרה, לחיפוש בביתו.

בא כוח המשטרה רס"ר בכיר ניסן ציגלר טען כי ב־3.45 אור ליום א', הגיעו ארבעה שוטרים לביתו של החשוד בשכונת בת־גלים כדי לערוך חיפוש. השוטרים ניסו לפרוץ בכוח לדירה, במהלומות פטיש שפערו חור בדלת. לטענת המשטרה, ניסה החשוד לפגוע בסכין מבעד לחור שנפער בדלת, בסניף של אחד השוטרים. במשטרת חיפה מתנהלת חקירה נגד החשוד בחשד לסרסור לזנות. השוטרים ביקשו לערוך את החיפוש, "לאחר שהגיע מידע טלפוני על סמים בדירה". בחיפוש שנערך לא נמצאו סמים. השופט כמאל חיר דחה את בקשת המשטרה לצוות על מעצרו של החשוד, וקבע כי יש לראות בחומרה רבה את הפריצה לביתו של אזרח לצורך ביצוע חיפוש בהיעדר צו משפטי. הוא ציווה לשחרר את החשוד בערבות של 1,000 שקל.

חייל נדון למאסר על שחיבל בעינו כדי להוריד פרופיל

קובי מגדל

בית הדין הצבאי של פיקוד הצפון גזר אתמול ארבעה חודשי מאסר בפועל וארבעה חודשי מאסר על תנאי על חייל שהוליך לעינו גוף זר כדי להוריד פרופיל רפואי, ולעבור ליחידה עורפית.

התביעה טענה, כי בשלוש הזדמנויות, שונות הוליך החייל גוף זר לעינו, וכתוצאה מכך נגרמו לו דלקות. הוא זכה אף ל־30 ימי מחלה, ולהורדה בפרופיל הרפואי. כשחזר שוב חשב הרופא שהדלקת בעינו של החייל נגרמה בזדון, ובעקבות כך הוגשה תלונה למצ"ח. החייל הודה בחקירתו.